

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ SINIF ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

140128

İLKÖĞRETİM BİRİNCİ VE İKİNCİ KADEME ÖĞRENCİLERİNİN
YAZIM HATALARI VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Gülşen KOÇAK DEMİR

T.C. YÖNEKÖRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Tez Danışmanı

Doç.Dr.Hayati AKYOL

T 140128

Ankara-2003

JURİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Eğitim Bilimleri Enstitü Müdürlüğü'ne

Gülşen KOÇAK DEMİR'e ait. "İlköğretim Birinci ve İkinci Kademe Öğrencilerinin Yazım Hataları ve Öğretmen Görüşleri" adlı çalışma jürimiz tarafından Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan
Doçent Dr. Hayati AKYOL (Danışman)

Üye
Yrd.Doç.Dr.Selma YEL

Üye
Yrd.Doç.Dr.Fahri TEMİZYÜREK

ÖZET

Bu araştırmada, ilköğretim birinci ve ikinci kademe öğrencilerinde rastlanan yazım hataları ve bu konu ile ilgili öğretmenlerin görüşleri değerlendirilmiştir.

Yazım hataları ile ilgili literatür taraması yapılmıştır. Konuyla ilgili öğretmen görüşlerinin alınması için anket yöntemine başvurulmuş ve öğrencilere yaptırılan dikte çalışmaları toplanmış ve oluşturulan 21 adet yazım hatası kriterine göre değerlendirilmiştir. Anket ve dikte uygulaması ilköğretim okullarına yönelik olarak yapılmıştır.

Araştırmanın bulguları şöyle özetlenebilir:

1- İlköğretim okullarındaki öğretmenler sınıflarındaki öğrencilerin yazı hatalarının görme, işitme ve öğrenim bozuklukları gibi nedenlerden kaynaklandığının farkında olmakla beraber, yazım hataları hakkında çok fazla bilgi sahibi değildirler.

2- Öğretmenler, sınıflarındaki öğrencileriyle birebir çalışamadıklarını belirtip, öğrencilerin yazma ve defter düzeni ile ilgili sorunları oldukları konusunda birleşmektedirler.

3- Yazı öğretimi konusunda yazı programının yetersiz olduğunu, yazma bozuklukları ile ilgili seminer veya kurs verilmesi gerektiğini düşünmektedirler.

4- Birinci ve ikinci kademe öğretmenleri yazım hatalarının üst sınıflara taşınmasının nedenlerini yazı öğretimi konusunda acele edilmesine ve bu konuda eğitim almayan öğretmenlerin birinci sınıftaki yanlış öğretimlerine dayandırmaktadırlar.

5- Elde edilen bulgulara göre kadın ve erkek öğretmenlerin yazım hataları konusuna ait görüşleri arasında yüzdelik olarak büyük bir farkın olmadığı anlaşılmıştır.

6- Araştırmaya katılan öğrencilerin yazıları incelendiğinde, öğrencilerin belirlenen kriterlere göre oldukça fazla hata yaptıkları ve anında düzeltilmeyen hataların sonraki sınıflara artarak taşındığı görülmüştür.

7- Öğretmenlerin kıdem ve öğrenim durumu açısından yazı hatalarının oluşumu konusundaki görüşleri arasında anket sonuçları dikkate alındığında büyük bir fark olmadığı sonucuna varılmıştır.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin yazım hataları konusunda bilinçlendirilip yazım hataları ile ilgili kurs ve seminerlerin açılması sonucuna varılmıştır.

ABSTRACT

In this study, writing mistakes were observed in the first and second stage students of primary education, and views of teachers in respect of this matter evaluated. For these purposes, a literature search was performed relating to the writing mistakes. Survey form relevant to the subject matter was given to the teachers in order to obtain their views and writing samples of the students. These writings were evaluated on the basis of 21 writing errors criteria. The findings of study may be summarized as follows.

1. The teachers in primary schools do not have much more information about writing mistakes of students despite they are aware of some which are originated from the reasons such as visual, oral and learning disturbances.

2. Teachers mention that they can not individually study with their students in their classes, and agree on the issue that students have problems in relation with writing and notebook order.

3. Teachers think that the writing programs on teaching writing are insufficient, and the seminars or training courses are to be given in relation with the writing mistakes.

4. The teachers of the first and second stages think that the reasons of the conveying the writing errors to the upper classes depend on the hastiness of teaching writing and the incorrect teaching of teachers in the first class, who have not well received education on this particular matter.

5. According to the findings obtained, it is understood that not a large difference as percentage exists among the views of male and female teachers in regards to writing mistakes.

6. When writing of students participated in the study are examined, it is observed that the students have made a quite number of mistakes in accordance with the criteria specified, and that the mistakes which are not corrected momentarily are increasingly conveyed to the further classes.

7. No significant difference as percentage exists among the creation of writing errors, and views of teachers according to their seniority and educational status.

As a result of the study, teachers should be made conscious on writing errors, and the seminars and courses on writing difficulties should be given.



ÖNSÖZ

İlköğretim okullarının birinci ve ikinci kademesinde kazanılan yazı yazma becerisi öğrencilerin tüm hayatını ve sosyal yaşamını etkilemektedir. Yazı öğretimini iyi alamayan öğrenci tüm yaşantısında ve öğretim hayatında bunun eksikliğini ve zorluğunu hisseder. Öğrencinin okuldaki başarısını direkt olarak etkiler. Bu konunun ilk mimarları konuyla ilgili eğitim almış öğretmenler olmaktadır.

İlköğretimde öğretmenlere yazı öğretiminde yardımcı olacağı düşünülen yazı programları hazırlanmış, fakat öğretmenlere bu konuyla ilgili yeterli bilgileri içeren seminerler verilmemiştir. Öğretmenlerin müfredatı yetiştirme kaygısı, kalabalık sınıflar hazır bulunuşluk, düzeyi olmadan gelen öğrenci gibi nedenlerden dolayı yazı öğretiminde acele edilmesi, yapılan yanlış yazılara anında müdahale edilmemesi, düzeltilemeyen yazım yanlışlarına sebep olmuştur.

Bu çalışmanın amacı, bu konuda öğretmenleri bilinçlendirmek, yazma hatalarını dikkat çekip; öğrencilerin en çok hangi yazım hatasını yaptıklarını tespit etmektir. Bu doğrultuda ilk öğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin görüşleri alınıp elde edilen bilgilere göre önerilerde bulunulmuştur. Araştırma sonucunda ilköğretim birinci ve ikinci kademe öğrencilerinin hangi yazım yanlışlıklarını yaptığı tespit edilerek öğretmenlere bu konuda yardımcı olunabileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen danışmanım Doç. Dr. Hayati AKYOL'a, tezin istatistiksel verilerinin elde edilmesinde yol gösteren Arş.Görevlisi Turan TEMUR'a, araştırma anketini cevaplayan tüm meslektaşlarıma ve araştırmalarım sırasında manevi desteklerini esirgemeyen aileme ve eşim Nurettin DEMİR'e içten teşekkürlerimi sunarım.

Gülşen KOÇAK DEMİR

İÇİNDEKİLER

viii

Sayfa No:

ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLO VE ŞEKİLLER CETVELİ.....	.xii
I.BÖLÜM.....	1
1.GİRİŞ	1
1.1 PROBLEM DURUMU	1
1.1.1.Yazı	1
1.1.1.1.Yazma bozukluğu (disgraphia):	3
1.1.1.2. Göz Önüne Getirebilmekte Aksaklık.....	4
1.1.1.3.Söz Diziminde (Syntax) Aksaklık.....	5
1.1.2.Yazma nedir ve yazma becerisi nasıl gelişir?	6
1.1.3.Serbest el alıştırmaları	8
1.1.4.Düzensiz el alıştırmaları.....	13
1.1.5.Okullarda yazı öğretimi süreci	18
1.2 PROBLEM CÜMLESİ.....	24
1.3 ALT PROBLEMLER.....	24
1.4.EVREN	25
1.5.ÖRNEKLEM.....	26
1.6. SAYILTILAR.....	26
1.7.SINIRLILIKLAR.....	27
1.8. ARAŞTIRMANIN AMACI	27
1.9.ÖNEMİ	28
1.10.TANIMLAR.....	29

II. BÖLÜM	31
2.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	31
III. BÖLÜM.....	36
3.YÖNTEMİ.....	36
3.1.ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	36
3.2.VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ.....	36
3.3.VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI.....	37
IV.BÖLÜM.....	38
4. BULGULAR VE YORUM.....	38
4.1.Öğretmenlere İlişkin Betimsel Veriler.....	38
4.1.1.Ankete Katılan Öğretmenlerin Mesleki Kıdeme Göre Dağılımları.....	38
4.1.2. Ankete Katılan Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları.....	39
4.1.3. Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	39
4.1.4.Ankete Katılan Öğretmenlerin Sınıflarının Mevcuduna Göre Dağılımı	40
4.2.Ankete Katılan Öğretmenlerin Kapalı Uçlu Sorulara Verdikleri Cevaplara Göre Dağılımı.	40
4.2.1. Öğretmen Anketindeki Kapalı Uçlu Sorulara Verilen Cevapların Yorumları.....	42
4.2.2.Ankete Katılan Öğretmenlerin Açık Uçlu Sorulara Verdikleri Cevaplara Göre Dağılımı.....	45
4.2.3. Anketteki açık uçlu sorulara verilen cevapların yorumları...	49
4.3.Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Dikte Yazma Uygulamasının Yazma Hataları Kriterlerine Göre Dağılımı...	51
4.3.1. A Okulu 1.Sınıfa Ait Yazım Hataları.....	53

4.3.2. A Okulu 2.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	54
4.3.3. A Okulu 3.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	55
4.3.4. A Okulu 4.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	56
4.3.5. A Okulu 5.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	57
4.3.6. A Okulu 6.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	58
4.3.7. A Okulu 7.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	59
4.3.8. A Okulu 8.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	60
4.3.9. A Okulu Öğrencilerinin Yazım Hataları Toplamı.....	61
4.3.10. B Okulu 1.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	62
4.3.11. B Okulu 2.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	63
4.3.12. B Okulu 3.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	64
4.3.13. B Okulu 4.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	65
4.3.14. B Okulu 5.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	66
4.3.15. B Okulu 6.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	67
4.3.16. B Okulu 7.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	68
4.3.17. B Okulu 8.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	69
4.3.18 B Okulu Öğrencilerinin Genel Yazım Hataları.....	70
4.3.19. B Okulu 1.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	71
4.3.20. B Okulu 2.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	72
4.3.21. B Okulu 3.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	73
4.3.22. B Okulu 4.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	74
4.3.23. B Okulu 5.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	75
4.3.24. B Okulu 6.Sınıf Ait Yazım Hataları.....	76

	xi
4.3.25. B Okulu 7.Sınıfa Ait Yazım Hataları.....	77
4.3.26. B Okulu 8.Sınıfa Ait Yazım Hataları.....	78
4.3.27. B Okulu Öğrencilerinin Genel Yazım Hataları.....	79
4.3.28. A, B ve C Okulları Öğrencilerine Ait Yazım Hataları...	80
4.3.29. A, B, C Okullarındaki Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yazım Hatalarının Yorumu.....	81
4.4.Öğrencilerin Yazı Örnekleri.....	86
 V. BÖLÜM	 94
5.SONUÇ VE ÖNERİLER.....	94
5.1.SONUÇ.....	94
5.2.ÖNERİLER.....	95
 KAYNAKÇA.....	 98
 EKLER.....	 101
EK –1: Anket Formu.....	101
EK-2: İzin Belgeleri.....	106

Şekiller:

Şekil-1. 1.Sınıflara Ait Yazı Örnekleri.....	86
Şekil-2. 2.Sınıflara Ait Yazı Örnekleri.....	87
Şekil-3. 3.Sınıflara Ait Yazı Örnekleri.....	88
Şekil-4. 4.Sınıflara Ait Yazı Örnekleri.....	89
Şekil-5. 5.Sınıflara Ait Yazı Örnekleri.....	90
Şekil-6. 6.Sınıflara Ait Yazı Örnekleri.....	91
Şekil-7. 7.Sınıflara Ait Yazı Örnekleri.....	92
Şekil-8. 8.Sınıflara Ait Yazı Örnekleri.....	93

Tablolar:

Tablo 4.1 : Ankete Katılan Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımları.....	38
Tablo 4.2. Ankete Katılan Öğretmenlerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları.....	39
Tablo 4.3. Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	39
Tablo 4.4. Ankete Katılan Öğretmenlerin Sınıflarının Mevcuduna Göre Dağılımı.....	40
Tablo 4.5. Ankete Katılan Öğretmenlerin Kapalı Uçlu Sorulara Verdikleri Cevaplara Göre Dağılımı.....	40
Tablo.4.3.1. A Okulu 1.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	52
Tablo.4.3.2. A Okulu 2.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	54
Tablo.4.3.3. A Okulu 3.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	55
Tablo.4.3.4. A Okulu 4.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	56
Tablo.4.3.5. A Okulu 5.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	57

Tablo.4.3.6. A Okulu 6.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	58
Tablo.4.3.7. A Okulu 7.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	59
Tablo.4.3.8. A Okulu 8.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	60
Tablo.4.3.9. A Okulu Genel Yazım Hataları Tablosu.....	61
Tablo.4.3.10 B Okulu 1.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	62
Tablo.4.3.11. B Okulu 2.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	63
Tablo.4.3.12. B Okulu 3.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	64
Tablo.4.3.13. B Okulu 4.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	65
Tablo.4.3.14. B Okulu 5.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	66
Tablo.4.3.15. B Okulu 6.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	67
Tablo.4.3.16. B Okulu 7.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	68
Tablo.4.3.17. B Okulu 8.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	69
Tablo.4.3.18. B Okulu Genel Yazım Hataları Tablosu.....	70
Tablo.4.3.19. C Okulu 1.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	71
Tablo.4.3.20. C Okulu 2.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	72
Tablo.4.3.21. C Okulu 3.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	73
Tablo.4.3.22. C Okulu 4.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	74
Tablo.4.3.23. C Okulu 5.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	75
Tablo.4.3.24. C Okulu 6.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	76
Tablo.4.3.25. C Okulu 7.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	77
Tablo.4.3.26. C Okulu 8.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu.....	78
Tablo.4.3.27. C Okulu Genel Yazım Hataları Tablosu.....	79
Tablo.4.3.28. A,B ve C Okullarının Genel Yazım Hataları Tablosu.....	80

I.BÖLÜM

1.GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, evren, örneklem, sayıtlar, sınırlılıklar, amaç, önem ve tanımlar üzerinde durulmuştur.

1.1 PROBLEM DURUMU

1.1.1.Yazı

Yazı; bilinen tarihin başlangıcı, insanlığın en önemli, en değerli buluşlarından ve ihtiyaçlarından birisidir. İnsanlar her zaman duygu, düşünce, ihtiyaç ve dileklerini başkalarına iletmek isterler. İnsanların bu ihtiyaçlarını karşılamak için herhangi bir madde üzerine kazıyarak gösterdikleri şekil ve işaretlere “YAZI” denir (Kuruoğlu, 1994:1).

İnsanlar, iletişim ihtiyacını her zaman ve her şartta hissetmişlerdir. Mağara duvarlarına resim ve sembollerle başlattıkları yazılarını değiştirip geliştirerek günümüzdeki matbaa harflerine kadar sürdürmüşlerdir.

İnsanlar, ilk çağlardan günümüze kadar duygularını yazıyla, sembol ve şekillerle ifade etmişlerdir. İnsanın içindeki sanat ve estetik ruh kendini her zaman göstermiştir. Günümüzdeki gibi daktilo ve bilgisayarın kullanılmadığı devirlerde insanlar kendi emekleriyle duygu ve düşüncelerini değişik şekillerde ifade etmişlerdir. Milletler değişip, geliştikçe dönemin olanaklarına göre yazı da evrim geçirmiştir. Semboller veya resimler sadeleştirilerek üst üste ya da yan yana getirilmek suretiyle millete ait yazılar oluşturulmuştur. Milletler yer değiştirdikçe

hem gittikleri yerin dilini almış, hem de kendi dillerini o yörelere taşıyarak yazıların ve dillerin dünya yüzeyinde yayılmasını sağlamışlardır. Görülüyor ki, dünyadaki tüm milletler birden fazla yazı kullanmış ve kendi ana dillerini bulana kadar pek çok milletin dilinden etkilenmişlerdir.

Dünyanın eski uygarlıklarından olan Türk milleti de çok eski ve değişik yazı çeşitleriyle günümüze kadar gelmiştir. M.Ö. 4. yy'da Sümerler çivi yazısını kullanmışlardır. İlk alfabeyi de Göktürk'lerin, eski Türk mühürleri figürlerini, ok, yay, mızrak ve çadır biçimlerine benzeterек oluşturduğunu görürüz. Daha sonra Uygurlar ve Moğollar uzun süre Uygur alfabesini kullanmışlardır. Türkler dünyanın her tarafına "Sanskrit, Mani, Arami, Masturi ve Bizans alfabelerini taşımışlardır. İslamiyet'in kabulünden sonra da Arap yazısını benimseyip, cumhuriyetin kabulüne kadar resmî alfabe olarak kullanmışlardır. 3 Kasım 1928'de 29 harfliк Latin Alfabesini kullanmaya başlamışlardır (Ağca,1999:52-57).

Türkler kullandıkları yazılar ile dönemlerine ışık tutacak pek çok güzel eserler ortaya çıkarmışlardır. Matbaanın, daktilonun, bilgisayarın kullanılmadığı devirlerde insanlar kendi el yazısı örnekleriyle duygu ve düşüncelerini bilim haline getirip dönemine göre çok modern eserler ortaya çıkarmışlardır. Hatta her dönemde yazı yazma işini meslek haline getirenler olmuş, bunlar değişik isimler almışlardır. Osmanlılar'da güzel yazı yazma işine hüsn-ü hat, bunu yapanlara da hattat denmiştir. Yazı ve resmî birlikte kullananlara da nakkaş adı verilmiştir. Osmanlı'ya ait pek çok tarihi eserlerde hattat ve nakkaşların yapıtlarına sıklıkla yer verilmiştir. Günümüzde bile bahse konu eserler çoğumuzun ilgisini çekmekte, verilen kurslarda hat dersleri de verilmektedir. Bundan da anlaşılıyor ki, yazmak bir ihtiyaç, güzel yazı yazmak da bir sanattır. Her yazı yazan sanat yapıyor demek değildir. Her uğraşın olduğu gibi yazı yazmanın da kuralları vardır. Kuralsız yapılan her iş gayri ciddî, gelişigüzel, değersiz bir meşgaleden başka bir şey değildir. Yıllardır dilimiz üzerinde yapılan çalışmalar, sadeleştirip, düzenlemeler onun bilim ve sanat dili olması adınadır. Dilini anlamayan ve kullanamayan kendini, geleceğini, bugünü, dününü yaşayamaz, anlayamaz, gereken dersleri alamaz. Yazma, bireylerin gördüklerini, duyduklarını,

düşündüklerini ve yaşadıklarını belli kurallara uygun biçimde yazıyla anlatmasıdır. Düşünce üretmek ve düşünceyi iletmektir (Köksal, 2001:7).

Dil, her milletin kendine özgü bir kültürel yapısıdır. Dilin kalıcı ve evrensel olmasını, iletişim organı olmasını sağlayan yazıdır. Yazılmayan her bilgi unutulmaya mahkumdur. Toplumu oluşturan her bireyin okur-yazar olması toplumun kültürel seviyesini gösterir. Çağ açıp, çağ kapatan tüm dünyayı değişime zorlayan Fransız İhtilâli bile düşüncelerini, fikirlerini üretip yazıya dökerek, toplumları etkileyen yön veren yazarların eseridir. Yazmanın bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutu vardır. Yazmanın bilişsel boyutunu; elde edilen bilgilerin, duyumların, görülenlerin sıraya konarak zihinsel işlemlerden geçirilmesi ve yorumlanması oluştururken, yazma becerisinin duyuşsal boyutunu; yazılı anlatımın yalınlığı, akıncılığı, çekiciliği, yazının güzelliği ve okunaklılığı oluşturmaktadır. Defter, kağıt, kalem kullanma ve yazmadaki kas hareketlerinin eş güdümü ise, devinişsel boyutunu oluşturur (Köksal, 2001:7).

Öğrencilerde görülen yazma bozukluklarının yanında bir de görülemeyen hatta çok zor fark edilen bazı yazı bozuklukları vardır. Bunlar şu üç başlıkta incelenebilir:

1.1.1.1.Yazma bozukluğu (disgraphia):

Bu sorunu yaşayan öğrenci, gördüğü veya işittiği sayıyı, harfi, kelimeyi el becerisine aktarıp kağıt üzerine geçiremez. Kelimeyi hatırlasa bile onu kağıda dökemez. Bilgisini sistematik bir hale koyamaz. Gelişigüzel çizgi veya harf çizer ama anlattığıyla bir ilişkisi olmaz (Yavuzer, 2000:52). Öğretmene düşen görev, önce bu çocukları tespit etmektir. Onlara nasıl yardım edebileceğini bilmektir. Önce kalem tutmayı öğretir. Gözler kapatılarak ellerine kalem verilir, kinestetik duyusu geliştirilmeye çalışılır. Defter tutma gösterilir. Çok kıpırdanmasına engel olunur. Öğretmen birebir çalışır ve sözel açıklamalar yaparak olumlu tepki almaya çalışır.

Öğrencinin önüne hazır şekiller konularak kopya etmesi istenir. Tüm bu çalışmalardan sonra çocuğa uygun program hazırlanır.

- Öğrenciye tahtada gözü kapalı çizgi çizdirilir. Havada sırada ve defterde örnek üzerinde tekrar ettirilir.
- Öğrenciye görme, duyma ve kinestetik duyularla ayrı ayrı örnekler yaptırılıp daha sonra bunlar birleştirilir. Büyük şekilden küçüğe gidilir. Dikkat edilmesi gereken şey hareketlerin yön ve sırası aynı olmalıdır. Hareketin yönü çizilen oklarla gösterilir. Sıra izlenmezse yazı kötü ve okunaksız olur.
- Öğrenci bu hareketleri kendi başına yapıncaya kadar devam etmelidir.
- Öğrenciye bu etkinliklerde zevk alabileceği materyaller verilmelidir.
- Uygulama sırasında aşağı yukarı gibi yönlendirmeler öğrenmeyi kolaylaştırır. Her çocuğun seviyesine ve problemine uygun alıştırmalar olmalıdır.
- Bir alıştırma bitmeden ötekine kesinlikle geçilmemeli bıktırıcı alıştırmalar yapılmamalıdır.

Bu tür çocuklar, sözcük ve harfleri birbirinden anlamlı şekilde ayıramazlar. Kafasına göre ayırırlar. Bazıları hiç aralık bırakmadan yazar. Bu tür çocuklarda renkli kalemle kelimeleri, uygun yerlerinden ayırma çalışmaları yapılmamalıdır.

1.1.1.2. Göz Önüne Getirebilmekte Aksaklık

Bu durumda öğrenci sözcüğü tanır, okur, kopya eder ama yazılış biçimini hatırlayamaz, ezberleyemez, kendiliğinden, bakmadan yazamaz. İnsan resmi çizdiğinde bile insan vücudunun ayrıntılarını hatırlayamadığından eksik resimler çizer ve kelimeler yazar, fazla harf veya hece yazar.

- Bu durumda öğretmen, öğrencinin öğreneceği kelime ya da simgeyi koyu kalem ve tebeşirlerle göstermelidir. Nesne yakına konur. Vurgulanmak istenen renkli kalemle gösterilir.

- Problem çoğu zaman dikkati toplayamamaktan kaynaklanır. Çevredeki uyarıcıları azaltıp, neşeli etkinliklerle dikkat toplanmalıdır. Bu durumda öğretmen “dikkat-başla” gibi telkinler verir.
- Hafızada nesneyi ya da kelimeyi canlandırmak için öğretilmek istenilen tekrar tekrar yazdırılır, kopya ettirilir ve sözlü olarak söylettirilir. Resmi gösterilir, başkası konur, birinci resimle farkı sorulur. Çizdirilir, yazdırılır tanımlattırılır. Öğrendiği nesneler bulmaca şekline dönüştürülür.
- Ayrıntıdan bütünü hatırlamak tekniği ile gidilir. Yarıyı yazılan bir harf tamamlattırılır. Yarıyı yapılan bir şekil tamamlattırılır. Model gösterilip kapatırılır, bakmadan yaptırılır. Kelimenin tümü yazdırılır, sonra tek tek harfler silinir ve en son kendisi tekrar yazdırılır (Özdemir, 1972:117).

1.1.1.3.Söz Diziminde (Syntax) Aksaklık

Bu durumda kelimelere bakarak ve ezbere yazılır. Kendi düşüncelerini derleyip, toparlayıp düzene koyamaz ve açıklayamaz. Yazılıda başarı gösteremezler. Gramer kurallarını uygulayamazlar. Bu öğrenciler sınava kadar anlaşılamazlar. Çok başarılı oldukları düşünülen öğrenciler yazılıda başarılı olamazlar akıllarındaki bilgileri yazamadıkları için başarısız olurlar. Nedenini kendileri de anlayamazlar. Bu sorunu yaşayan öğrencilerde öğretmenler şu eğitim yöntemlerini uygulayabilirler:

- Öğretmen, öğrenciyi bu durumdan haberdar etmelidir. Öğrenciye birkaç cümle yazdırır. Öğrenci yazar, öğretmen okur, yanlışlarını bulmasını ister yine kendisine düzelttirir.
- Tahtaya karışık kelimeler yazar, bunlardan düzgün cümle oluşturmasını ister.
- Tahtaya karışık bir cümle yazar, doğrusunu söyler, öğrencinin cümleyi düzenleyip yazmasını ister.

- Öğrenciden sözlü olarak bir cümle ister. Öğretmen bu cümleyi tahtaya eksik ve yanlış yazar. Öğrenciden düzeltmesini ister.
- Öğrenciyi bir konu hakkında konuşturur ve söylediklerini düzenleyerek yazmasını ister.

Tüm bu etkinlikler öğrencilerin yazma bozukluklarını düzeltmek adına sınıf öğretmenleri, Türkçe öğretmenleri ve rehber öğretmen tarafından bilinip uygulanması gereken çalışmalardır. Ama ne yazık ki pek çok öğretmen bunlardan habersizdir. Bir öğretmen, öğrenci problemine uygun eğitim ve öğretimden geçmezse verimsiz ve temelsiz bir insan olur. Alışkanlıklar kolay elde edilir ama zor düzeltilir.

Yazının, öğrencinin kişiliği üzerine yapabileceği eğitsel etkiyi unutmamak gerekir. İyi sonuç için sabırlı ve dikkatli çalışmak, temiz, düzenli, yazıya önem veren bir format içinde olmak gerekir. Yazma güçlükleri bireysel farklılıklar gösterse de neticede öğretmen, bu ders için belirlenen amaç ve ilkelere dikkat edip akademik olarak kendini yetiştirerek, eksiksiz bir alan bilgisine sahip olursa yazma hatalarıyla ilgili engelleri aşabilir.

Bu araştırmada; yazma hataları sebep sonuçlarıyla ortaya konacak yerli ve yabancı kaynaklar taranarak yazı öğretimi adına yeni öneriler ortaya konacaktır..

1.1.2. Yazma nedir ve yazma becerisi nasıl gelişir?

Yazma : “Sözlü veya sözsüz konuşma seslerini, karşılıkları olan görsel motor sembollere çevirme sürecidir.”(Yavuzer, 2000:50).

Yazma, konuşma ve okumadan sonra oluşan, uzun süren çabadan sonra öğrenilen bir etkinliktir. Yazma becerisinin gelişimi; bebekliğin ilk yıllarından getirilen bir süreçtir. Ustalıkla ve güzelce yazı yazmak için; eli kullanmada yetkinlik

tam olarak gelişmiş bir görme yeterliliği, dikkati yoğunlaştırma ve dile ilişkin bir kavrayış çok önemlidir. Bebekler ilk günden itibaren el, bilek, kol kaslarıyla oynamaya başlar. Öncelikle bu uzuvlarını bütün bütün kullanırlar, küçük oyuncak ve objeleri tuttukça bunları daha işlek halde kullanmaya başlarlar, el becerisini geliştirirler. İki-üç yaşlarında renkli kalemle gelişigüzel karalamalar yaparlar. Üç-beş yaş arasında örneğe bakarak kendi hayal güçlerine göre uzun, düz, yuvarlak çizgiler çizerler . Bu yaşlarda kontrol ve değerlendirme mekanizmaları gelişmediği için çizgiler satırın ve defterin rast gelen yerindedir. Sembol, çizgi veya resimleri belli bir sıra ve düzenle değil istediği yere yazar. Çocuklarda büyük kasta küçük kasa doğru bir gelişme vardır. Bu yüzden gerekli hazırlık çalışmaları yapılmadan ince ve küçük kasların çok iyi çalışması beklenmemeli, zorlanmamalıdır. Okulun ilk günlerinde ince ve küçük kasların çok iyi çalışmasını bekleyemeyiz. Yapılan bir araştırmada, öğrencilerin yazı yazarken farklı yazım usulleri geliştirdikleri, örneğin bir öğrencinin “U” harfini yazarken kalemi önce alt çizgiden sola yukarı doğru kıvrıdığı, sonra kalemi kaldırıp başladığı yerden sağa kıvrım yaparak “U” harfini tamamladığı gözlenmiştir (Graham, 1992:1).

Öğrencilerin bir konuda istenilene uygun bir biçimde yazması, onların konuşma ve düşünme yetilerine bağlıdır. Yazılı anlatımın ilk çıkış noktası da konuşma etkinlikleridir. Çünkü öğrencilerin okul içi ve okul dışı hayatlarında ilk baş vurdukları anlaşma aracı konuşmadır. Onlar konuşarak belli bir kelime hazinesi geliştirmiş, cümleleri kontrol etmeyi öğrenmiş, dili kullanma ile ilgili birtakım temel alışkanlıklar edinmişlerdir. Yazma işi insanların başkalarına paylaşmak istedikleri duygu, düşünce, bilgi ve becerilerini iletme eylemidir. Yazı yazan kişi duygularını, düşüncelerini tam olarak ifade ettiğini düşünebilir ama yazıyı, okuyan kişinin anlayıp anlamadığı yazının kurallı oluşu ve okuyanın seviyesine uygunluğu ile ifade edilebilir. Demek ki öncelikle yazı yazma becerisi kazanmak ve kazandırmak gerekir. Bu da ilköğretim öğretmenlerinin üzerine düşen büyük bir görevdir. Okula başlamadan önce çocuğun eline kalem, boya vb. verilerek kağıt üzerine gelişigüzel karalamalar yapmasına izin verilmelidir. Okulun ilk günlerinde de serbest el alıştırmaları yaptırılmalıdır (Akyol, 1997:57).

1.1.3.Serbest el alıştırmaları

1. Öğrenciyi yazma öğretimine hazırlayan önemli etkinliklerden biri de çizgi, şekil ve harf alıştırmalarıdır. Önce düzensiz el alıştırmaları; kum masası, kum havuzu veya toprak zemin üzerinde, daha sonra kağıt yazı tahtası ve defter üzerinde yaptırılır. Çubuklarla, fasulyelerle, boncuklarla şekil çizme çalışmaları yaptırılır. Öğrenciler yaşları gereği toprakla, taşla oynamayı severler, onlarla yazı yazmayı da seveceklerdir.

2. Boyama çalışmaları: Çocuğa kalem vermek yerine, parmaklarının daha kolay kavrayabileceği fırça veya pastel boya vermek, sınırları belli bir resmin veya şeklin içini boyama alıştırmaları yaptırmak, çocuğun elini kontrollü bir şekilde kullanmasını sağlar.

3. Yazı tahtasında serbest çizgi çalışmaları: Çocuklar ellerine geçirdikleri yazıcı nesnelerle boş buldukları yeri boyamayı çok severler. Evlerinin ve odalarının duvarlarını, tahtaları, beton yüzeyleri, aynaları genellikle karalar, çizer ve azar işitirler. Azarlandıkları ya da engellendiklerinde bu merakları körelir. Bunun yerine uygun yerlere beyaz kağıt yapıştırıp, düzenli alıştırmalar yapmaları sağlanmalıdır.

4. Çocukların ilgi ve merakına göre dikkatlerini çekecek kendi dünyalarındaki objeleri simgeleyen kelime ve çizimlerden başlamak; onlara daha yolun başında yazıyı sevdirecektir.

5. Çocuğun yer ve yön kavramını pekiştirici çizgi çalışmaları yaptırmak, öğrencideki harf ve sembollerin yönlerinin yanlış yazılması problemini ortadan kaldıracaktır.

Tüm bu hazırlıkların yanında kalem tutma, başarılı bir yazı öğretimi için çok önemlidir. Kalemin baş parmak ile işaret parmağı arasında olacak şekilde yaklaşık iki santimetre yukarıda desteklenerek tutulacağı gösterilir.

İdeal sınıf ortamında bile, öğrencilerin, ön yaşantıları aynı olmadığından bireysel farklılıklar vardır. Anaokulunda el-göz koordinasyonunu kurmuş şekilde hazır bulunuşluluk düzeyinde gelebilir. O öğrenciler sınıf içinde aktif tutulmazlarsa, bildikleri bilgileri sık tekrarlamak onlara sıkıcı gelir, gelişigüzel özensiz yazıların ileriye dönük alışkanlık olmasına sebep olunabilir. Sıkıldıklarında çalışma, neşeli bir etkinliğe çekilip, renklendirilmelidir. Öğrenci bütünden parçaya bir gelişim gösterir. Yazıya başlarken önce bütün vücudunu kullanır. Kendini zorlar, kalemi bastırır, heyecanlanır, kalem ucunu kırıp defalarca kaleminin ucunu açar, dikkati çabuk dağılır, kolay pes eder. Yazma ile ilgili ilk denemeleri olumlu olursa, olumlu devam eder.

İlköğretim birinci sınıftan itibaren yazma öğretimi kalem tutma, çizgi çizme, düzgün ve okunaklı yazı yazma becerilerini kazandırmaya dönük olmalıdır. Bunun yanında adını soyadını, evini, adresini yazabilmesi ve gördüğü yaşadığı bir olayı üç beş cümle ile yazılı olarak anlatabilmesi üzerinde önemle durulmalıdır. İlköğretim birinci ve ikinci sınıfta dik temel yazı kullanılmaktadır. Dik yazı tipinde harfler net, açık ve baskı karakterinde olduğundan, daha kolay tanınıp öğrenilmektedir (Gray, 1975:238).

Yedi yaş çocuğu bedensel, fiziksel, psikolojik yönden sağlıklı ise yazma becerisini öğrenmemesi için bir neden yoktur. Öğretmenin elinde yazı yazmaya hazır bir kıvama gelir. Yazı yazarken tüm vücudunu kullanan çocuk, öğretmenin uyarılarıyla doğru yazma pozisyonunu alabilir. Yine bu yaşlarda öğrenci, defteri gözüne çok yaklaştırır. Bol bol siler, kendine güveni yoktur. Elini defterin üzerine kapatır, öğretmeninden başkasına göstermez. Öğretmeninden “aferin” sihirli kelimesini duyunca zafer kazanmış bir komutan edasıyla sınıfta zafer turu atar. Oturuş düzeltilip, gerekli uyarılar yapılır. Öğrenci bu defa kolunun tamamını kullanır, sıraya yayılır, defterin üzerine abanır. Kendine gelen ışığı kestiği için hatalı yazar. Sırada kol alıştırmaları, parmak ve bilek kaslarını harekete geçirici alıştırmalar yapılır. Kalem tutma, oturma pozisyonu, defter, silgi kullanımı, düzenli ve düzensiz el alıştırmaları, parmak ve bilek kaslarının gelişimine yönelik alıştırmalar yapıldıktan sonra serbest çizgi çalışmalarına geçilir. Önce dikey sonra yatay, eğik, yuvarlak,

kesik, kırık, çizgiler yöntemiyle yazı öğretimine geçilir. Harflerin yazılış yönüne dikkat edilir (Soldan sağa- yukarıdan aşağıya).

Okuma yazma öğretiminin ikinci basamağını oluşturan yazı işlemi bilgiden çok beceri ile ilgilidir. Bu beceriler ise uygulayarak edinilmektedir. Öğrencilerin görüp izlediklerini, okuduklarını düşündüklerini ve tasarladıklarını yazı ile doğru ve amaca uygun olarak anlatma beceri ve alışkanlığı kazanmaları gerekmektedir. Yazma işlemi belleğe yerleştirilmiş bilgilerin yazıya dökülmesidir (Güneş, 2000:9).

Yazı çalışmalarında dikkat edilmesi gereken bazı noktalar bulunmaktadır. Bu noktalardan en önemlisi öğrencilerin cümleleri satırlara bir bütün olarak yazmalarının sağlanmasıdır. Öğrenciler yazı alışkanlıklarını tam edinemediklerinden dolayı yazacakları cümleyi satırlara kelime kelime veya harf harf yazmaktadırlar. Örneğin, öğrenci “Işık ılık süt iç” cümlesini yazarken önce “ışık” kelimesini boş satırlara alt alta yazmakta, ardından “ılık” kelimesini ve daha sonrada “süt” ve “iç” kelimelerini yazmaktadır. Buna benzer hatalar harf harf yazılarak da yapılmaktadır. Bu yazma işlemi düşünce akışına, anlamaya, cümle bütünlüğüne yazının soldan sağa doğru gelişimine zarar vermektedir. Yazı çalışmalarının başında görülen bu tür hataları öğretmen izlemeli ve alışkanlık haline dönüşmesine izin vermemelidir. Yazı çalışmalarında bazı harflerin yazımına ilişkin olarak da hatalar yapılmaktadır. Bu hataların neler olduğu konusunda yapılan araştırma şöyledir:

Araştırmada 24 araştırmacı 2300 öğrencinin yazı örneklerindeki bir milyondan fazla harfin yazılışını incelemişlerdir. Bu incelemeler sonucunda şu sonuçlara ulaşılmıştır. “a, o” gibi yuvarlak harflerin yazımında hata oranı %24, “ı, t” gibi harflerde %13, “e” harfinde %12, “n, u, h” gibi harflerin yazımında %11 olarak saptanmıştır. Araştırmada yazı hatalarının %45’i “a, e, r, t” gibi dört harfin yazımında toplanmaktadır (Güneş, 2000:106).

Yazma bozukluklarına sebep olan unsurları; oturuş, kas gelişimi, yönler, el tercihi, boşluklar, harflerin şekilleri, yazımında güçlük çekilen harfler, kalem tutma

ve defteri doğru kullanma pozisyonu, yazma hızı gibi maddeler altında inceleyebiliriz (Akyol, 2000: 38-40).

1.Düzgün yazma sorunu: Sık sık uyarılıp, sınıf içinde utandırılan öğrenci yazı yazıp azarlanmaktan korkar. Yazıya karşı ön yargı hatta nefret oluşur. Yazısı özensiz ve karışık olur. Öğretmen sabırla anında düzeltme yoluna gitmeli, kendisi bu konuda örnek olmalıdır.

2.Oturuş: Dik oturup, yayılmadan, ışığı kesmeden, deftere abanmadan yazı yazdırılmalı, sık sık kalkıp kendisinin ve arkadaşlarının dikkatinin dağıtılmasına izin verilmemelidir. Defterin üzerine abanarak yazı yazması onun sıkılmasına ve uykusunun gelmesine neden olur.

3.Kas gelişimi: Her çocuğun kas gelişimi aynı değildir. Kişisel farklılıklar dikkate alınmalıdır. Her öğrenciye aynı muameleyi etmek, aşağılık duygusu gibi komplekslere neden olur.

4.Yönler: Harflerin yazılması öğretilirken yönler oklarla desteklenmeli, görsel şablonlarla harf yönleri gösterilmelidir. Bu dönemde dikkat edilmez ise ters harf yazma alışkanlığı oluşur. Satır taşırılarak defter düzenine ters büyüklü küçüklü, yamuk, harfler tersten yazılıp, sağı solu karıştırılabilir.

5.El tercihi: Öğrencinin sağ el ya da sol elle yazı yazması önemli değildir. Bu konuda baskı yapmak gereksizdir. Öğrencide endişeye neden olur. Yazma bozukluklarına neden olan; herhangi bir elin sabit kullanılması değil, her iki elin de kullanılmasıdır. Sol el için endişelenmeye gerek yoktur. Bu onun beyninin yarı kürelerinden birinin baskın olmasından kaynaklanan doğal fizyolojik bir olgudur. Uygun alıştırma ve ortamlar sağlandığında yazı güzel ve düzgün hale getirilebilir.

6.Boşluklar: Okunabilirlik ve estetik açıdan yazı yazarken, sayfa kenarlarındaki harf, cümle ve kelimeler arasındaki boşluğa dikkat etmenin önemi belirtilmelidir.

7.Harflerin Şekilleri: Hatalardan biri de; “ y,z,n,u,k”gibi harflerin ve herkesin kendine göre uydurduğu “z,u,a,j” harflerinin yanlış yazılmasıdır. Anında düzeltilip geri bildirim yapılmadığı takdirde bu yazıların ifade etme ve anlaşılmadaki yetersizliği söz konusu olur.

8.Kalem tutma ve defterin pozisyonu: Kalem yazma noktasına çok yakın tutulmamalı, göze çok yaklaştırılmamalıdır. Kalem bastırılmadan tutulmalıdır. Yazma noktasına çok yakın tutuşlar, öğrencinin gözünü ve duruşunu bozar. Kalem kaygan olmamalı köşeli ve yumuşak olmalıdır. Defterin 40-45 derece kayması eğik olması önemli bir problem değildir. Baskı yapmadan ilk zamanlarda düzeltilmelidir.

9.Yazma Hızı: Çok yavaş yazmak; öğrencinin yazdıklarını çabuk unutmasına ve hafızada tutamamasına, çabuk yorulup dersten zevk almamasına neden olur. Çok hızlı yazmak ise; yapılan işi ciddiye almadan, özentisiz, yazmış olmak için yazılmış, bozuk bir yazının oluşmasına neden olur. Dikkat edilecek durum kolay okunabilirliktir. Yazı yarışmalarında bazı kriterler belirlenir. Yazının güzel, düzgün, okunabilir, kurallara uygun hatasız olması hatırlatılır. Güzel yazılar panoya asılıp motive edilir, ödüllendirilir. Yazı yarışları, kuralları belli eğlenceli bir oyun haline dönüştürülmelidir. Öğrenciye uzun yazma ödevleri verilmemeli, yazı şevki köreltilmemelidir.

10.Ailenin Öğrenciye İlgisi: Eğitimde en önemli kural okul aile işbirliğidir. Yapılan tüm etkinliklerden ve hatalardan velilerin haberi olmalıdır. Düzeltilmesi için onlarla birlikte hareket edilmelidir. Öğretmenden önce aileler evlerinde bilgileri pekiştirici çalışmalar yaptırmalıdır. Anne baba okuma yazma bilmiyorsa onlar için evde eğitici seminerler düzenlenmeli ya da tavsiye edilmelidir.

Öğrenciyi yazma öğretimine hazırlayan önemli unsurlardan biri de çizgi, şekil ve harf alıştırmalarıdır. Bunlardan düzensiz el alıştırmaları önce kum masası kum havuzu veya toprak zemin üzerinde, daha sonra da kağıt yazı tahtası ve defter üzerinde yaptırılır.

1.1.4.Düzensiz el alıştırmaları

1. Kum Masası: Kum havuzu veya toprak üzerinde parmak ve çubukla çizgi çalışmaları. (Okullarımızda kum havuzu projesi çok yaygın değildir. Bunun yerine sıra üzerine fasulye ve çubukla şekil çizdirilir.)

Çocuğun küçük kas gelişimini sağlama açısından, defterde, kalemle el alıştırmaları ve çizim yaptırmadan önce, ya sağlığa elverişli bir kum havuzunda, yoksa bahçede toprak üzerinde çubuklarla serbest çizgi ve şekil çizme alıştırmaları yapılabilir.

2. Boyama Çalışmaları: Boyama kitapları gibi sınırları belirgin bir resmin veya şeklin içini boyama alıştırmaları ile çocuğun elini kontrollü bir şekilde kullanmasını sağlar. Öğrenciyi birden bire kalem tutmaya zorlamak yerine, kalem özelliği taşıyan sulu boya fırçası veya pastel boya ile kağıt yüzeyindeki resmi ve boyama kitabındaki resmi güzelce sınırlarını taşırmadan boyamaları istenir.

3. Yazı Tahtasında Serbest Çizgi Çalışmaları: Bütün çocuklar ellerine geçirdikleri tebeşir ve ona benzer yazıcı nesnelerle boş buldukları yüzeyleri yazmayı çok severler. 1-5 yaş arası çocuklar evlerinin duvarlarını, okul çağı çocuğu da teneffüslerde tahtayı bol bol karalar. Öğretmen bu tür çocukları azarlamak yerine çocuğa örnek şekiller çizerek yaptığı işi düzenli bir çalışmaya çevirebilir. Evde de bu tür çocuklara kızıp bu merakını köreltmek yerine onun boyuna ve oynayabileceği

alanlara uygun yerlere beyaz karton veya kağıtlar yapıştırarak düzenli alıştırma yapmaları sağlanır. Böylece hem parmak kasları gelişir, hem de yazma yetenekleri gelişir.

4. Düzensiz El Alıştırma: Kağıt üzerine çocukların hayal dünyalarına ait çizimler, şekiller çizdirilir. İki satır arasına hapsedilmeden çevrelerindeki hareketleri simgeleyen şekiller çizdirilir. Uçurtmanın salınışı tavşanın zıplayışı, arının vızıldayarak uçuşu, dik ve yatık merdiven örnekleri bir topun yükselişi ve düşüşü izlediği yol çizilir.

5. Düzenli El Alıştırma: Yaptıracağımız çizgi şekil, harf ve resim çalışmalarında çocuğun yakın çevresini dikkate alarak, hayatı ile sıkı ilişkisi olan, yakından görüp tanıdığı eşya, araç-gereç ve oyuncaklar bulunmalıdır. Elma-top, bilye, çember, merdiven, değnek, baston, nal, çit, parmaklık, ceviz, nar, ip, sapan, tırmık, çatal, şemsiye vb. en güzel örneklerdir.

- Nokta – nokta şekilleri: Noktalardan oluşan basit şekiller çizdirilir.
- Şekil tamamlama alıştırma yapılır.
- Karalama defterleri tutturulur.
- Labirentli bulmacalar: Gösterilen bir varlığın tavşan, kedi vs. labirentten çıkış yolunu bulabilmesi çocuğun yön duygusunu ve elini kullanma becerisini geliştirilir.

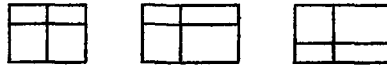
Bu hazırlıkların yanında kalem tutuşu da başarılı bir yazma öğretimi için önemli bir hazırlıktır. Kalem tutuşları dikkatle gösterilir. Unutulmamalıdır ki vaktinde müdahale edilmeyen her yanlış ileride düzeltilmesi zor kalıplaşmış davranışlar haline gelir. Kalemi baş parmağıyla işaret parmağı arasında tutabilecek biçimde eline yerleştirip, sonra orta parmağını, ucundan yaklaşık olarak 2 cm yukarıda kalemi destekleyecek konuma getirerek öğretilir. Bıkmadan tekrarlatılır.

Okula başlayan her çocuğun ön yaşantısı aynı değildir. Birkaç çocuk okumayı ve adını yazmayı bilerek gelmiş olabilir. Ama bu onların istenilen düzeyde olduğunu ya da üstün zekalı olduğunu göstermez. Ana okuluna giden çocuklarda kalem ve boya tutma ya da düzgün yazı ve şekil çizme yeteneği diğerlerine göre daha iyi olabilir. Ama bu alıştırmaların devamı gelmezse unutulur ya da körelir. Bu yüzden öğrencilerin seviyesi de dikkate alınarak, sıkmadan mümkünse bireysel ilgilenilmelidir. Bunun için de ideal sınıf ortamı oluşturulmalıdır. Bu ne yazık ki öğretmenin dışında bir olaydır. Öğretmenlerin muhatabı 7 yaş ve yukarısı çocuktur. Öğrenciyi satır çizgilerine hapsedmeden, gelişim seviyesinin özellikleri dikkate alınarak çalıştırılmalıdır. Sıkıldıklarında çalışmayı hoşlanabilecekleri yöne çekip, renklendirebilir. Öğrenci bütünden parçaya bir gelişim gösterir. Yazıya başlarken bütün vücudunu kullanır. Kendini zorlar. Kalemi bastırır, heyecanlanır, kalem ucunu kırıp, defalarca kalem açar, dikkati çabuk dağılır, kolay pes eder. Sık sık motive edilmelidir. Yazma ile ilgili ilk denemeleri olumlu olursa ileriki dönemlerde de bu aynı şekilde devam eder.

İlkokulda yazmaya hazırlık çalışmaları 3 haftada tamamlanır. Kalem nasıl tutulur, defterin neresinden başlanır, gösterilip kalemle havaya yazma çalışması yapılır. Silginin nasıl kullanılacağı, okul araç ve gereçlerinin ne işe yaradığı anlatılıp çizgi çalışmalarına başlanır. Amaç; parmak ve bilek kaslarını geliştirmektir. İlk önce dikey çizgiler (IIIIIIII) ile çalışma yaptırılıp, yapamayanlara yardım edilip, doğru yapanlar “aferin” ile ödüllendirilir. Daha sonra yatay çizgiler (---) çizdirilir. Bu çalışmalar tahtada, havada, defterde tekrarlanır.

Sıra ile şu harf ve çizgi çalışmaları da yaptırılabilir.

Pencere



Dikey ve yatay çizgilerden sonra eğik çizgilere geçilir.

//////// //////////////

Yuvarlak çizilir. (○ ○ ○ ○ ○) kesik (.....) ve kırık (. - - - - -) çizgiler çizdirilir. Daha sonra fiş cümleleri yöntem ve tekniğe uygun şekilde cümle, hece ve harf sırasıyla cümle çözümleme yöntemine göre verilir. Tüm çalışmalar

yapılırken, tekrarlar önemlidir. Harflerin, şekillerin yazılış yönleri dikkat çekilir. Yazıların soldan sağa ve yukardan aşağı olacağı oklarla gösterilir (Kuruoğlu, 1994:43).

Okunması ve yazılması zor olan harflerde bireysel ve toplu alıştırma yapılır. Harf oyunları oynanır. Öğretmen bir harf söyler, ilk yazıp söyleyene “aferin” der. Böylece dikkat, hız ve yazma geliştirilebilir.

Yazma becerisi yazarak öğrenilir. Beceriye geliştirmek içinde sık sık yazdırmak gerekir.

- Yazma işi için ciddi bir zaman ayrılmalıdır.
- Yapılan hatalar hemen düzeltilmelidir.
- Verilen ödevler kontrol edilmeli ve değerlendirilmelidir.
- Seviyeye göre yazma etkinlikleri artırılmalıdır.
- Öğrenciler yazmaya istekli olmalıdır, güdülenmelidirler.

Yazma etkinliği ilk üç sınıfta öğretmen denetiminde öğrenilen veya konuşulan cümlelerin, kelimelerin peş peşe yazılmasıyla olur. Bireysel yazma daha sonraki sınıflarda olur. Öğretmen, yazı öğretiminin amaç ve ilkelerini, neyi öğreteceğini ve hangi metodu uygulayacağını iyi bilmelidir (Tan, 2000:24).

İlkokul programında amaçlar şöyle sıralanmaktadır.

1. Okunaklı, hızlı, işlek ve güzel bir el yazısı kazanırlar.
2. Yazarken doğru oturmayı, temizliği ve düzenli olmayı öğrenirler.
3. Kendilerini güzelliklere ve sanat yazılarına karşı iyi geliştirirler.
4. Kendilerinin ve arkadaşlarının el yazılarındaki bozuklukları görerek düzeltebilirler.

Yazı öğretiminde başarılı sonuçlar alınabilmesi için ilkelerin de göz önünde bulundurulması gereken bazı temel ilkelere ihtiyaç vardır (Kavcar, 1995:9).

1. Çocuğun yazı gelişimi her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Çocuk birinci sınıfın sonuna kadar eline ve parmak kaslarına hakim değildir. Parmak uçları yeterince sert değildir, harf ve çizgiler düzgün olmaz. Çocuk bilinçli değildir. Sadece tahtada ya da kitapta gördüğünü aynen yazar. Öğrenci ikinci sınıfa doğru harfleri doğru olarak birleştirebilir. Öğrenciyi sağ elle yazmaya zorlamak doğru değildir.
2. Öğretmen, doğru ve güzel yazı yazmada örnek olmalıdır.
3. Yazı çalışmalarında araç olarak kullanılacak metinler, amacımızı gerçekleştirmek için uygun olmalıdır. Metinler rasgele seçilmemelidir.
4. Yazı çalışmalarında kullanacağımız malzemeler çocuğun kullanımına uygun ve kolay olmalıdır. Kurşun kalemin çok ince kalın ya da çok kısa saplı olması rahat çalışmayı engeller. Yumuşak uçlu ve silindir kalemler, kaliteli, değişik renk ve boyutta kağıtlar, renkli kalemler yazı yazmayı zevkli hale getirir.
5. Çocuklar güzel yazı yazmak için güdülenmelidir.

Bütün bu açıklamalarımızdan yazının insanlar için vazgeçilmez bir unsur olduğu ve kurallar iyi uygulanıp uygulatılırsa anlamının daha iyi gerçekleşeceği anlaşılmaktadır. Eğitimdeki, pek çok önemli unsur birbiriyle bağlantılıdır. Okuma, yazma, dinleme, anlama iyi bir eğitim-öğretimin vazgeçilmez parçasıdır.

Bu unsurların uygulanması sırasında, öncesinde ve sonrasında bazı güçlüklerle karşılaşılabilir. Bunların düzeltilmesi eğitim-öğretim açısından önem taşır.

1.1.5.Okullarda yazı öğretimi süreci

Yazma becerisini kazandıran öğretim faaliyetlerinde, ilk alışkanlıkların dikkatli bir şekilde verilmesi gerekmektedir. Psikoloji bilimi, herhangi bir alanda edinilen ilk alışkanlıkların derine işlediğini ve yanlış alışkanlıkların sonradan düzeltilmesinin güç olduğunu bildirmektedir. Okuma yazma becerisi öğrencilerin sadece Türkçe dersindeki başarısını değil, diğer derslerini de önemli ölçüde etkileyebilir.

Yazma, okuma ile birlikte yürütülen bir süreçtir. Tek başına düşünülemediği için kaynaklarda okuma yazma ifadesi ile kullanılır. Dünyanın her yerinde ilk okuma yazma için çeşitli yöntemler kullanılmıştır. İlk zamanlarda harf, fonetik ve hece yöntemi kullanılırken daha sonraki zamanlarda kelime, cümlecik, cümle, hikaye yöntemi kullanılmıştır.

Ülkemizde ise harf, kelime, cümle yöntemi kullanılmıştır. En son psikolojik gelişmelere ve çocukların bütünden parçaya algılamaları dikkate alınarak 1924'te bu yöntem tartışılmış ve İlk Mekteplerin Müfredat Programında iki yöntemden birini seçmek öğretmene bırakılmıştır. 1926 programında ise harfleri seslendirme (savti) yöntemi yasaklanmış, tümce yöntemine devam edilmiştir (Öz, 1999:2).

Öğretmenler zaman zaman okuma yazma etkinliğinin uzamasından endişe ederek sıkıştırılmış bir yazma sürecine girebilirler. Bu olumsuz davranış öğrencilerin yanlış öğrenmelerine neden olabilir. Başta verilen ezber, zaman içinde anlamlı çözümlenmeye dönüşebilir. Öğrenci farkında olmadan öğrenebilir.

J.J. Rousseau'nun "Eğitimde, amaç gerçekleşmek koşulu ile zaman kaybetmek esastır" sözü hatırlanarak öğretmenlerin gereksiz telaşını hafifletmek gerekmektedir.

20. yy başlarında (1912) Almanya'da bir grup psikolog tarafından ortaya atılan "Gestalt psikolojisi"ne göre, insanlar çevrelerindeki nesneye bütün halinde tepkide bulunurlar. Çocuk harfleri tek tek algılamaz, bütün halinde anlamlandırır. Harf yönteminde olduğu gibi, ayrıntıyı düşündüğü zaman tümcenin anlamını kaybeder. (Binbaşoğlu, 1978:14).

İlköğretimin amaç ve görevleri Milli Eğitimin temel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak İlköğretim görmüş bir vatandaşın "Okuma, yazma ve hesaplama" gibi temel becerileri kavramış, "Türkçe'yi doğru ve açık bir şekilde konuşur, okur, yazar" ilkesini de benimsemiştir (İlköğretimin Amaçları, Madde 4-a)

İlk okuma yazma programında öğretmenlere kolaylık getirecek çalışmalar verilmiştir. Bu programlarda öğretmenlere genellikle programın sıkıştırılmadan öğrencilerin ilgi, istidat ve merakına bireysel farklılıklarına dikkat edilerek titizlikle yapılması önerilir. Okula yeni başlayan öğrenci bir hazırlık aşamasına alınır. Bu süre içerisinde öğrencilerin özellikleri sorunları öğrenilerek buna göre hareket edilir. Sonra sırasıyla yazma alıştırmalarına geçmeden el-kas mesafesini ayarlama gibi süreç başlar. Yazmaya geçiş, önce sayfa üzerine serbest çizgiler çizdirilerek karamalarla başlanır. Daha sonra soldan sağa yazı çalışmaları, yuvarlaklar, eğik çizgiler şeklinde sürüp gider. Kısa ve günlük hayatta kullanılan cümlelerle başlanıp kelime, hece, harf şeklinde birbirinin içinde bir okuma yazma süreci gözetilir. Yazı öğretilirken küçük ve büyük harfler birlikte sesleri sezdirilerek doğru yazış biçimi ve yönlerine yer verilmektedir.

Gelişigüzel kuralsız yönsüz yazılara göz yummak kalıcı yazma hatalarına neden olacağından hızlı değil güzel ve doğru yazmaları önerilmelidir. Öğrenciyi yazı konusunda uyarırken başkasıyla kıyaslamadan, aşağılamadan bıkırtıcı yazı

alıştırmaları vermeden yerinde ve zamanında müdahale etmeye gayret gösterilmelidir.

Öğretmen tahtaya ve fişlere yazdığı yazıların kusursuz olmasına gelişigüzel yazılmasına özellikle özen göstermelidir (İlköğretim Programı: 65-68).

Öğrencinin fiziksel, psikolojik açıdan yazma etkinliğine hazır olması istenilen sonucun alınmasını kolaylaştırır. Göz, kulak, ses yolu, pepelik, kekemelik gibi sağlık problemlerinin ve kitap, defter, kağıt, kalem, boya gibi materyalleri kullanmadan ön yaşantılarının bilinmesi eğitim öğretimi kolaylaştırır. Öğrenci yeterliliği tespit edildikten sonra dershanenin yazma etkinliğine hazır hale getirilmesi okul idaresi ve öğretmenin görevidir. Öğretmen senenin başında uygun bir plan dahilinde çalışmalıdır. Sınıfta ışık durumu, oturma yeri, kum masası, sınıf kitaplığı, pano gibi şartların yazma etkinliğine yardım etmesi gerekir. Sallanan bir sıra, sandalye, boya göre yüksek veya alçak bir masa, arkadan veya önden gelen ışık, parlayan bir tahta, yüksek panolar, kullanmaya elverişsiz kitaplıklar yazma isteğini azaltır, verimi düşürür.

Okula yeni başlayan çocuk, evinde ebeveynleri tarafından okuma yazma bakımından bazı hazırlıklarla gelmişse öğretmen bir takım testlerle bunları saptamalı ve seviye grupları oluşturmalıdır. Bu bilgi için ailelerin öğretmene yardımcı olması gerekmektedir.

Altı yaşını bitirerek okula gelen öğrenciler, okuma-yazma becerisi için yeterli olgunluk seviyesinde kabul edilir. Bunun yanı sıra öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınmalıdır. Öğrenciler, sınıfa ve öğretmene uyum sağlarlar. Hazırlık çalışmaları için bir hafta on gün yeterlidir. Yazmaya hazır oldukları anlaşıldığında ellerine okuma yazma materyalleri verilir, nasıl kullanılacağı uygulamalarla açıklanır. Kısa sürede anlaşılması beklenmemelidir. Yazma işini aceleye getirmek yanlış alışkanlıkların kazanılmasına neden olabilir.

Öğrenciler kalemi doğru tutmayı öğrendikten sonra defterlerini düzgün kendilerine doğru yerleştirerek yazmayı öğrenirler. Makas tutma, karton kesme, boyama, el işi gibi çalışmalar yapılarak el, bilek, parmak kasları hazır hale getirilebilir. Daha sonra çizgi çizdirme, sağa sola yatay dikey eğik çizgiler çizdirilerek yazma etkinlikleri zevkli hale getirilebilir. Gereksiz, oyalayıcı, çizgiler yerine harf yazmaya yarayacak çizgiler çizdirilmelidir.

Dik (↓), yatay (---), sola eğik (/), sağa eğik (\), eğri (C), yuvarlak (O) çizgi çizebilenler yazmaya hazır sayılır.

Yazı yazmaya hazır hale gelen sınıf, cümle çözümleme yöntemiyle yazma etkinliğine başlar. Öğrencilere cümleler acele etmeden harflerin yazılış yönü ve doğru şekline dikkat edilerek yazdırılmalıdır. Cümle öğretimi, öğretmen gözetiminde seslendirilerek yapılır. Bu alanda yapılacak dikkatli ve sistemli çalışmalar, iyi bir okuma yazma alışkanlığı kazandırılmasına yardımcı olacaktır. İyi bir okuma yazma alışkanlığı ise çocukların hayatları boyunca başarılarının güç kaynağı olacaktır. (Öz, 1999:83)

Cümle, kelime, hece, harf dönemleri programa uygun olarak işlendikten sonra serbest okuma yazmaya geçilir. Bu dönemde de acele edilmeden önce basit metinler üzerinde çalışılmalıdır. Rahat ve işlek bir yazıya götürecek çalışmalara önem verilmelidir. Öğrencilere yazma etkinliği sevdirmeli, bıktırıcı ve zorlayıcı çalışmalarla yazma becerisi köreltilmemelidir. Yazı dersleri okuma ile birlikte yürütülmeli, oyun, tekerleme, bilmece gibi etkinliklerle süslenmelidir. Anlamsız tekrarlar ve sıkıcı yazı ödevleri verilmemelidir. Görülen hatalar hemen düzeltilmeli, yazılar sık sık değerlendirilmelidir. Ayrıca, kontrol edilmeyen ev ödevleri düzeltilme imkanı olmadığı için öğrencilerde kalıcı yazma bozukluğuna dönüşebilir. Bu yüzden ilk öğretim programının “metot ve teknikleri” bölümünün 21. maddesinde “Birinci sınıf öğrencilerine yazılı olarak ev ödevi verilmemeli” denilmektedir.

Öğretmenler, gereken yerlerde deneyimli öğretmenlerden yardım istemeli, kullandıkları materyallerde seçici olmalıdır. Yazının güzel olabilmesi için;

öğretmenin yazma etkinliklerinde sürekli dönütler vermesi, yerinde düzeltmeler yapması gerekir. Dilbilgisi ve imla kurallarını sınıf seviyesine uygun olarak yazma etkinliği ile birlikte öğretmelidir.

Yazı öğretiminde, programda belirlenen 1-5. sınıf konuları birbirinin ön koşul davranışlarını içerir. “Yazıya, okuma ve yazma programında gösterilen yazı örneklerine uygun olarak büyük ve küçük temel harfler birlikte başlanacaktır” (Alperen, 1990:47)

Ülkemizde yazı öğretimine ayrılan süre Amerika ve Fransa gibi ülkelerden daha kısadır. Türkçe dersine ayrılan toplam ders saatinin bir saatinde yazı dersi yapılması uygun görülmüştür (MEB, 1997:658).

Fransa’da 1. ve 2. sınıflarda günde 15 dakikalık 2 ders, 3. ve 4. sınıflarda 15 dakika, 5. sınıftan 7. sınıfa kadar günde 15 dakikadır. Amerika’da ilk iki sınıfta haftada yüz dakikadır, her gün iki derste onar dakikadır (MEB, 1964:5) Yazma için ayrılan süreler birkaç güne bölünerek kısa tutulmuştur, bunun nedeni de öğrencinin dikkat süresinin azlığı ve çabuk yorulmasıdır. Gereksiz, kontrolsüz tekrarlar yazı öğretimini olumsuz etkiler.

Yazı defteri ve kağıtları programda belirlenen boyutlara uygun olmalıdır. Sınıf seviyesine (1-4) uygun olarak hazırlanmış standart yazı defterleri matematik dersi hariç bütün derslerde kullanılır (MEB, 1997:659).

Öğrencilere eğik yazıyı öğrenmeleri için 70 derece sağ eğimli kılavuz karton önerilmelidir. Sol elle yazanlar zorlanmamalıdır. Dik temel harflerin öğretimi için de yine kılavuz karton sayfaların altına konularak kullanılabilir.

Öğrencilerin el koordinasyonunu geliştirebilmek için çeşitli kağıtlar, kartonlar, kibrit çöpü, fasulye, çakıl taşı gibi araç gereçler kullanılır (Dikmen, 1997:39)

Yazma etkinliklerinde öğrenciye yardımcı tablolar, panolar onların görebilecekleri mesafede yazılış şekilleri oklarla gösterilmiş şekilde olmalıdır. Öğrencilerin kullandıkları kalemler parmak kenarlarını ve uçlarını acıtmayacak şekilde yumuşak uçlu olmalıdır “2 numara ya da HB harfleri yazan kalemler normal koyulukta olanlardır. Sınıflar arttıkça kalem çeşitleri de değişir.” (MEB, 1997:659) Öğrenciler kalemleri bastırarak kullandıklarından ve sürekli yere düşürdüklerinden uçlarını kırarlar ve iyice küçülmüş kalemlerle yazmaya çalışırlar. Çok küçük kalemler de yazıyı bozmaktadır. Kullanılan silgiler kaliteli olmalıdır. Defterleri yırtan, siyahlaştıran silgiler yazıyı da defteri de çirkinleştirmektedir.

Yazı yazmada önemli bir nokta da sınıfta kullanılan tahtalardır. Yazı tahtası “mat, koyu ve yeşil renkte, ışığı yansıtmayan, tebeşiri kaydırmayan özellikte ve uygun boyuttaki yazı tahtaları daha kullanışlıdır (MEB, 1997: 661) Tahta silgisi ise, tebeşiri rahatlıkla silmelidir. Tebeşirler toz yapmayan, çabuk kırılmayan özellikte olmalı, dikkat çekmek için renkli tebeşir de kullanılmalıdır. Tahta kullanımında, satır arası düzen, satır sonu yazının eğimi, harf arası boşluklar gibi dikkat edilmesi gereken kurallar öğrenciye yansıtılmalıdır. “Tahta, boyutlarına göre üç ya da dört parçaya ayrılarak kullanılabilir.” (Baytekin, 1997:24) Tahtanın bölünmesi, gözlerin görme açısıyla ilgilidir. Alan genişledikçe bütünü görme ve algılama azalmaktadır.

Yazı öğretiminde farklı metotlar kullanılabilir. Bunlar tek tek kullanılabileceği gibi, birbirinin içinde de kullanılabilir. Anlatım metodu en yaygın kullanılan yazı öğretimi metodudur. Öğretmen harfin yazılış yönünü neler yapılması gerektiğini anlatır. Anlatım, öğretmenin bilgilerini pasif bir şekilde oturarak dinleyen öğrencilere otomatik bir biçimde ilettiği geleneksel bir metottur. Anlatım en eski öğretim metodudur. Çok sık ve yanlış kullanımı nedeniyle en etkisiz metot olarak bilinmektedir (Küçükahmet, 1995: 41).

Kullanılan bir diğer metot, gösterip yaptırma metodudur. Bu teknik uygulanırken öğretmen harfi tahtaya yazar, yazılış yönünü gösterir, öğrenciye havada, sırada, defterde tekrar ettirir, yanlışlığı anında düzeltir. Öğrencinin görerek, anlayarak, uygulayarak ve inceleyerek aktif şekilde yazma etkinliğine katıldığı bir

metottur. Ayrıca yazma öğretiminde, öğrencinin yazı etkinliğinin her aşamasını nasıl geçirdiğini, istenilen davranışları kazanıp kazanmadıklarını ölçen soru cevap metodu da kullanılır. Öğrencilerin öğrendiklerini pekiştirip yanlışların düzeltildiği yeni konularla ilişki sağlandığı metottur (Yalın, 1997: 82) Bunların dışında öğretmen kendi yetenekleri, bilgileri ve tecrübeleri ışığında başka yardımca metotlar da üretebilir, sınıfının seviyesine, çevre şartlarına ve imkanlarına göre ürettiği metotları uygulayabilir.

Yazı öğretiminin son aşamasında ölçme-değerlendirme vardır. Öğretmen öğrenciyi yazı yazarken gözler. Gözlemlerinin sonucunda öğrencinin kişisel gelişimini ve yazı yazma becerisindeki değişiklikleri veya hataları görür, düzeltmeye çalışır, her ünitenin sonunda bir belirtke tablosu çizilerek yazma becerisinde hangi davranış değişiklikleri olduğunu tespit eder. Bu sayede, yazma becerisi sürecindeki hatalar en aza indirilerek düzeltilme sürecine girilecektir. Hatalar düzeltilmezse, ileriye dönük yazma hataları oluşacağından öğretmenlerin değerlendirmeyi göz ardı etmemeleri gerekir.

1.2 PROBLEM CÜMLESİ

Ankara merkez ilçelerinde okuyan birinci ve ikinci kademe öğrencilerinin yazım hataları nelerdir? Yazım hataları ile ilgili öğretmen görüşleri nelerdir?

1.3 ALT PROBLEMLER

Bu araştırmada aşağıdaki alt problemlere cevaplar aranacaktır.

1. İlköğretimin birinci kademe birinci devresinde okuyan öğrenciler ne tür yazım hataları yapmaktadırlar?
2. İlköğretimin birinci kademesi ikinci devresinde okuyan öğrenciler ne tür yazım hataları yapmaktadırlar?

3. İlköğretim okulu ikinci kademe öğrencileri ne tür yazım hataları yapmaktadırlar?
4. Örneklem grubundaki öğretmenlerin, öğrencilerinin yazım hataları ve nedenleri ile ilgili görüşleri nelerdir?
5. Örneklem grubundaki Türkçe öğretmenlerinin yazma hatalarını giderme ile ilgili görüşleri nelerdir?
6. Yazma becerisi yetersizlikleri konusunda öğretmenlerin görüşleri öğrenim durumuna göre farklılık göstermekte midir?
7. Yazma becerisi yetersizlikleri konusunda öğretmenlerin görüşleri cinsiyet durumuna göre farklılık göstermekte midir?
8. Yazma becerisi yetersizlikleri konusunda öğretmenlerin görüşleri kıdem durumuna göre farklılık göstermekte midir?

1.4.EVREN

Araştırma evrenini; Ankara ili Altındağ, Mamak ve Çankaya ilçelerindeki 3 merkez ilköğretim okulu ve bu okullarda görev yapan öğretmen ile öğrenciler oluşturmaktadır. İlçelerin seçimi birbirine sınır ilçelerden tesadüfi yapılmıştır. Her üç ilçeden yine tesadüfi birer okul seçilmiştir. Seçilen okulların sosyo-ekonomik durumları birbirinden farklıdır. Araştırmaya Altındağ ilçesinden, Hüseyin Güllü Ceylan İlköğretim Okulunun birinci ve ikinci kademedeki birer sınıf ve araştırmaya katılan sınıfların öğretmenleri olmak üzere toplam 222 öğrenci ile 5'i sınıf, 1'i Türkçe olmak üzere 6 öğretmen katılmıştır. Mamak ilçesinden, Şair Nedim

İlköğretim Okulunun toplam 188 öğrencisi ve 6 öğretmeni araştırmamıza katılmışlardır. Çankaya ilçesinden, Tevfik İleri İlköğretim Okulunun toplam 225 öğrencisi ile 6 öğretmeni araştırmamıza katılmıştır. Bu okulların üçünde de ikili öğretim yapılmaktadır.

1.5.ÖRNEKLEM

Bu araştırmanın örneklemini; Ankara ili Altındağ, Mamak, Çankaya ilçelerindeki 3 ilköğretim okulundan tesadüfi olarak seçilen 8'er sınıf ve bu sınıfların öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu sınıflarda toplam 635 öğrenci vardır. Bu okullarda her sınıftan ikişer şube toplam 48 sınıf bulunmaktadır. Her şubenin birer, ikinci kademenin de sabahçı ve öğlenci sınıfları için birer Türkçe öğretmeni bulunmaktadır. Araştırma sabahçı sınıflarla yapılmıştır. Öğretmenlerin bir kısmı zaman problemlerinin olduğunu ve sınıfın bu gibi araştırmalardan rahatsız olduğunu ifade ederek araştırmaya katılmamışlardır. Araştırmaya 15 sınıf öğretmeni, 3 Türkçe öğretmeni olmak üzere toplam 18 öğretmen katılmıştır.

1.6. SAYILTILAR

1- Örneklem olarak seçilen öğretmen ve öğrenciler evreni temsil edecek durumdadır.

2- İlköğretim birinci kademe birinci devresinde yazma becerisinde karşılaşılan yazım hataları ikinci devresinde karşılaşılan yazım hatalarından fazladır.

3- İlköğretim ikinci kademedeki karşılaşılan yazım hataları birinci kademedeki edinilen yazma hatalarının devamıdır.

4- İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin eğitim durumları, yazma becerisindeki hataların tespitinde etkili olmaktadır.

1.7.SINIRLILIKLAR

1. Bu araştırma; 2001-2002 eğitim-öğretim yılı, Ankara ili Merkez ilçelerinden Altındağ, Mamak ve Çankaya'da bulunan Hüseyin Güllü Ceylan, Şair Nedim ve Tevfik İleri İlköğretim okulları birinci ve ikinci kademe öğrencileriyle sınırlıdır.
2. Bu araştırma, araştırma aracında belirlenen yazım hatalarıyla sınırlıdır.
3. Bu araştırma,dikte yoluyla yapılan yazı çalışmalarındaki hataları tespit etmekle sınırlıdır.

1.8. ARAŞTIRMANIN AMACI

Yazı yazmayla başlayan okul hayatında, yazı güzelden çirkine, sadeden karmaşığa, okunaklıdan okunaksıza doğru bir gidiş içindedir. Öğrencilerin yazılı kağıtlarına bakıldığında, onların aslında doğru bildikleri bilgiyi bile yazım hatalarından dolayı anlatamadıkları ve başarısız oldukları görülmektedir. Yazı bozuklukları anlatım bozukluklarına ve dolayısıyla başarısızlıklara neden olabilmektedir.

Bol tekrar ve alıştırma ile düzeltilebilecek bir hatanın insanı maddi ve manevi sıkıntıya düşürmesi oldukça ciddi bir konudur. Özellikle de eğitimcilerin bu konuda dikkatli, hassas ve etkili olmaları beklenir. Erken teşhis, insanı en ölümcül hastalıklardan bile kurtarıyorsa yazı becerisindeki bozuklukları da daha başlangıç aşamasında görüp düzeltmek, ileriye dönük yanlış yazma alışkanlıklarına dönüşmemesi açısından önemlidir.

Bu araştırmanın amacı; ilköğretim 1. ve 2. kademedede görülen yazma becerisindeki yetersizlikleri belirleyip nedenlerini açıklayıp, düzeltme yollarını ortaya koymaya çalışmaktır. Araştırmanın bundan sonraki araştırmalara yol gösterip,

eğitim alanında yazım hatalarını düzeltme açısından öğretmenlere ve yazım hataları olan öğrencilerin eğitim öğretiminde faydalı olması da amaçlanmıştır.

1.9.ÖNEMİ

Yazı, haberleşme ve iletişim aracımızdır. Her milletin değişen kültürüne uygun yazı tarzları vardır. İlköğretimde alınan yazı kültürü değişip gelişerek ömür boyunca ilavelerle devam eder. İnsanlar içinde bulundukları toplumda kendilerini önceki konuşmalarla ifade ederken zamanla yerleşik hayata geçiş ve dinin de etkisi ile kavramların artmasıyla ticaretin oluşmasıyla yazılı kaynaklar oluşmuştur. Bu kaynaklar yeterli olmadığında gelişme sağlanarak çeşitli yazılar gelişmiştir (Taylan,2001:1).

Kişinin kendini ifade etmesi için okunaklı, işlek ve güzel bir yazıya ihtiyacı vardır. Mesleğini ilmî ve ahlakî açıdan çok iyi bilen, seven bir öğretmen, yazı hatalarını önlemede ve düzeltmede etkili olabilir.

İlköğretim öğrencilerinin yazma becerilerinde karşılaşılan problemleri görüp hataların sebeplerini bilmek ve yardım etmek iyi bir öğretim yöntemidir. Bu araştırma, yazma becerisinde en sık rastlanılan yazı bozukluklarının ortaya konulması, bu sorunun saptanması ve düzeltilmesi yönünde yapılabilecek olan çalışmalara öncelik vermesi açısından önemlidir.

“Türkçe ve Edebiyat öğretimi” adı altında tezler hazırlanmış, fakat yazma güçlükleri dolaylı olarak kısaca ele alınmış, çoğunda ise hiç bahsedilmeden geçilmiştir. Öğretmen davranışları, uygulanan metotlar, dersin verimliliği anlatılmış, ancak; Türkçe dersinin bir ögesi olan “yazma” konusu sadece teorik olarak birkaç cümle ile anlatılmıştır. Bu çalışmada elde edilen bulguların ve sonuçlarının, ilköğretimin tüm kademelerinde uygulanabileceği, yazma becerisinde yenilikler kazandıracağı düşünülmektedir.

Bu araştırma sonucunda:

1. Öğretmenlerin, yazı hatalarının sebepleriyle ilgili bilgiler edinip, düzeltmeye yönelik çalışmalar yapacağı,
2. Öğretmenlerin, sınıflarında yazım hatası olan öğrencileri tespit edip, düzeltme yoluna gideceği,
4. Okul idaresinin, öğretmenlerine, yazı hatalarının düzeltilmesi ve sebepleriyle ilgili seminer çalışmaları yapacağı,
4. Öğretmenlerin, öğrenci, aile, rehber öğretmen işbirliğiyle yazı hatası olan öğrenciler üzerinde çalışacakları,

umulmaktadır.

1.10.TANIMLAR

Yazı: Duygu ve düşüncelerin başkalarına anlatılması için bir cisim üzerine çizici bir aletle çizerek gösterilen sembol, şekil ve harflerle oluşturulan iletişim aracıdır (Uslay, 1975:5).

Eğitim: Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istenilen değişmeyi meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1984:72).

Öğretim: Davranış değişikliğinin okulda plânlı ve programlı bir şekilde yapılması sürecidir (Demirel, 1999:8).

İlköğretim: Formal eğitim sürecinde 6-14 yaş grubundaki öğrencilere temel becerileri kazandırılarak onları hayata ve bir sonraki eğitim kurumuna hazırlayan eğitim devresidir (Fidan, 1986:21).

Yazım Hataları: Yazı yazma öğretiminde karşılaşılan sosyal, psikolojik ve fizyolojik nedenlerden dolayı yazının istenilen işlek, okunaklı, güzel ve kuralına uygun olmamasıdır (Yavuzer, 1999:52).

Yazma Becerisi: Seviyeye ve kuralına uygun hatasız yazı yazabilme yeteneğidir.

Yazma Güçlükleri (Disgraphia): Öğrencilerin gördüğü, işittiği sayıları harfleri, sözcükleri yazabilmek için gereken hareketi yapamamasıdır (Yavuzer,1999:52).



II. BÖLÜM

2.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Yazı Öğretimi üzerine son yıllarda bazı araştırmalar yapılmış olup “yazım hataları” adı altında tezlere pek rastlanmamıştır. Araştırılan tezlerde genellikle “Yazı öğretimi ve karşılaşılan sorunlar” üzerine durulmuştur. Bu nedenle bu araştırmada dolaylı olarak çalışmamıza yakın olan araştırmalar incelenmiştir.

Yalçın’ın (1999) ”İlköğretim Okullarında İlkokuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler “adlı yüksek lisans tezinde, ilkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan güçlüklerin öğretmen özellikleri (cinsiyet, öğrenim durumu, kıdem, hizmet içi kurs durumu, kullandığı yöntem) ile ilişkisini belirlemek amacıyla toplam 17 merkez ilçe ilköğretim okulunda 256 ilköğretim birinci kademe öğretmeni üzerinde verilerin anket yolu ile toplanması sonucunda yapılmıştır.

Yalçın’ın araştırması sonucunda, ilkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan güçlüklerle öğretmenlerin cinsiyetleri ve öğrenim durumları arasında anlamlı ilişki olmadığı; ilkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan güçlüklerle öğretmenlerin hizmet içi eğitimleri, kıdemleri (hizmet süreleri) ve kullandıkları yöntem arasında ise anlamlı ilişki olduğu görülmüştür. Araştırma sonuçlarından yararlanarak ilkokuma yazma öğrenimi ile ilgili öğretmen özelliklerinde görülen eksiklerin alınacak önlemlerle giderilmesi gerekir ki ilkokuma yazma ile ilgili hedeflere ulaşılsın. Bunların gerçekleşebilmesi için bu araştırma bir ön çalışma niteliğinde olduğundan önemlidir.

Uçar’ın (2001) ”Okuma Yazma Öğretiminde Kullanılan Yöntemlerin Etkililiğinin karşılaştırılması” adlı yüksek lisans tezinin problem bölümünde karma ve çözümleme metotları ile okuma yazma öğrenen öğrencilerin, anlama, anlatma,

sorulara sözlü ve yazılı olarak cevap verebilme, yaratıcılık, yorumlama, söyleneni yazma ve kendini ifade etme değişkenleri açısından incelemiştir.

Araştırmanın çalışma grubunu Konya İli Emirgazi ilçesine bağlı tüm ilköğretim okullarında görev yapan birinci sınıf öğretmenleri ve öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırma sonucunda; okuma yazma öğretiminde kullanılan metotların sosyo-ekonomik olarak incelenmesinde sosyo-ekonomik durumu iyi olan öğrencilerin her iki metotta da başarılı oldukları görülmüştür. Öğretmenlerin mesleki kıdemleri açısından değerlendirilmesinde ise karma metotta tecrübeli öğretmenlerin daha başarılı oldukları görülmüştür. Ancak çözümleme metodunda tecrübeli öğretmenler ile genç öğretmenler arasında fark olmadığı görülmüştür. Karma ve çözümleme metotlarında okuma yazma öğrenen öğrencilerin kız ve erkek olarak incelenmesinde ise her iki metotta da fark olmadığı görülmüştür. Okuma yazma öğretiminde kullanılan metotlardan çözümleme metodu ile okuma yazma öğrenen öğrencilerin karma metotla okuma yazma öğrenen öğrencilere göre daha başarılı oldukları görülmüştür.

Damar'ın (1996) "İlkokuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Güçlüklerle Öğretmen Nitelikleri Arasındaki İlişki" adlı yüksek lisans tezi, ilkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan güçlüklerle öğretmenlerin nitelikleri (cinsiyet, öğrenim durumu, kıdem, hizmet içi kurs durumu)arasında ilişki olup olmadığını belirlemek ve önerilerde bulunmak amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla anket uygulanmıştır. Anket öğretmenlere, ilköğretim müfettişlerine ve uzmanlara uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda, ilkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan güçlüklerle öğretmen nitelikleri arasında ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. İlkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan güçlüklerle öğretmenlerin cinsiyetleri ve hizmet içi kurs durumları arasında anlamlı ilişki olmadığı; ilkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan güçlüklerle öğretmenlerin öğrenim durumları ve kıdemleri (hizmet süreleri) arasında ise anlamlı ilişki olduğu görülmüştür.

Yıldızlar'ın (1994) “Özel Ve Resmi İlköğretim Okulları 1.Kademe 4.Sınıf Öğrencilerinin Yazma Hataları” adlı yüksek lisans tezinde özel ve resmi ilköğretim okulları 1.kademe 4.sınıf öğrencilerinin yazma hataları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini Ankara ili özel ve resmi ilköğretim okulları 1.kademe 4.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini oluşturan grupların ön koşul özelliklerinin eş değer olup olmadığını saptamak için 7-11 yaş temel kabiliyetler testi uygulanmıştır. Örnekleme verilen bir durumla ilgili yazdırılan kompozisyonlar değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerden öğrencilerin başlık, anlatım düzeni, anlatım zenginliği, yazım kurallarına uygunluğu ile ilgili hatalarını belirlemek için bu durumlarla ilgili ilkeleri yerine getirme yüzdelere bakılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, özel ve resmi okul öğrencileri, yazma ile ilgili ilkeleri tam öğrenme sınırının (%70'in) altında yerine getirmektedir. Bu durum özellikle resmi okullarda çok düşük seviyededir. Başlık, anlatım düzeni, anlatım zenginliği ve toplam puanlar açısından özel okul lehine anlamlı bir fark bulunurken yazım kurallarına uygunluğu ile ilgili yazma hataları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırmanın sonucunda, Türkçe programlarının, dört temel dil becerisini kazandıracak şekilde geliştirilmesi ve öğretmen yetiştirmede bu durumun gözetilmesi; yazma becerisinin etkili öğretilmesi için hem öğrenci materyali hem de öğretmen kılavuzunun hazırlanması; mevcut öğretmenlerin eksiklerini tamamlayıcı hizmet içi eğitim kurslarından geçirilmesi önerilmektedir. Ayrıca, özel ve resmi okul öğrencilerin aldıkları puanlar arasındaki farkın nereden geldiği ile ilgili araştırmalar yapılarak, bu araştırma sonuçlarına göre önlem alınmasını gerekli görmüştür.

Kılıç'ın (1996) “İlkokuma Yazma Öğretiminde Temel Problemler” adlı doktora tezinde Türkiye’de ilköğretim okullarında yapılan ilkokuma yazma öğretimi ile ilgili temel problemleri tespit ederek çözüm yolları aranmıştır. Araştırma Ankara

ili sınırları içindeki ilköğretim okullarından bazılarında seçilen okullarda görevli öğretmenlere anket uygulanarak yapılmıştır.

Bu araştırmanın neticesinde öğretmenlerin şahsi problemleri ile ilkokuma yazma öğretiminde karşılaşılan problemlerin pek çoğunun doğrudan birbiriyle alakalı olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin özlük haklarıyla ilgili sıkıntıları, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, çevre ve hizmet içi eğitim eksiklikleri gibi meseleleri ilk okuma yazma öğretimin seyrini etkilediği ortaya çıkmıştır.

Taylan'ın (2001) "İlköğretim Yazı Öğretimi Programının 1.Kademe Uygulamasının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" adlı yüksek lisans tezinde yazı öğretimi programının 1.kademe uygulamasının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi yapılmıştır. Araştırmada literatür çalışmalarının yanında anket uygulanmıştır. Anket sonucunda elde edilen bulgular yüzde, ortalama ve standart sapma şeklinde ifade edilmiştir. Araştırmanın değişkenleri cinsiyet, kıdem ve öğrenim durumudur. Araştırmanın bağımsız değişkenlerinden cinsiyet ve öğrenim durumu için "t" testi uygulanmıştır. Kıdem durumu için "tek yönlü varyans" analizi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda programın genel olarak başarılı olduğu, eksikliklerinin düzeltilmesiyle birlikte program değerlendirme kriterlerine tamamen uyabileceği ve uygulamaya yönelik daha fazla geliştirilebileceği sonucuna varılmıştır. Bu çalışmada araştırmacı programın, program değerlendirme ve geliştirme kriterleri açısından öğretmenlerin görüşlerinden hareketle değerlendirilip yeterli ve yetersiz yönlerini ortaya koymuştur. Elde edilen bilgiler ışığında ilköğretim okulu birinci kademe öğretmenlerine programı uygulamaları açısından yardım edilebileceği düşünülmüştür.

Uslu'nun (1998) "İlkokul 1., 2. Ve 3.Sınıflarda Yazı Öğretim Etkinliğinin değerlendirilmesi" adlı yüksek lisans tezinde ilköğretim okullarında uygulanmakta olan yazı öğretim programının yazı etkinliğini değerlendirebilmek için, yazı öğretiminde karşılaşılan sorunları tespit ederek, çözüm yollarına yönelik önerilerde bulunmuştur. Yazı öğretim programının etkinlik derecesini değerlendirmek için, literatür taraması yapılmıştır. Programın amaç, içerik, yöntem ve süreçler, araç-

gereçler ve değerlendirme boyutlarında karşılaşılan sorunlar incelenmiş, anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda yazı öğretim programının sınıf seviyesi düzeyinde özel amaçları olmadığı, toplum ihtiyaçlarına hizmet etmediği, uzun yazma ödevlerinin yazı bozukluklarına sebep olduğu, el yazısına geçiş sürecinin hazır bulunuşluk düzeyine uygun olmadığı gibi sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bu sorunlar ile öğretmenlerin çalıştıkları okulların sosyo-ekonomik düzeyleri, cinsiyetleri ve mesleki kıdem değişkenleri arasında farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır.



III. BÖLÜM

Bu bölümde araştırmanın modeli, veri toplama süreci, verilerin toplanması, çözümlenmesi ve yorumlanması yer almaktadır.

3.YÖNTEMİ

Bu bölümde araştırmanın modeli, örnekleme giren birinci ve ikinci kademedeki öğrencilerin yazım hataları ve düzeltilme yollarına ilişkin genel bilgiler, veri toplama aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili konular bulunmaktadır.

3.1.ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma, ilköğretimdeki öğrencilerin yazım hatalarını araştırmaya yönelik olduğundan uygulamalı ve betimsel bir çalışmadır. Araştırmada literatür taramasına ek olarak anket tekniği de uygulanmıştır.

3.2.VERİ TOPLAMA SÜRECİ

Araştırmayla ilgili kaynakların taraması yapılmıştır. Alınan izinler doğrultusunda tesadüfi olarak seçilen merkez ilçelerden üç ilçeye, yine tesadüfi olarak seçilen birer okul olmak üzere toplam üç okula birer hafta ara ile gidilerek okul müdürlüklerinin yardımları doğrultusunda araştırma yapılmıştır. Öğretmenler odasında toplanan birinci ve ikinci kademe sabahçı sınıf öğretmenlerine ve Türkçe öğretmenlerine araştırmanın konusu ve önemi anlatılarak gönüllü olarak araştırmaya katılmaları beklenmiştir. Bazı öğretmenler gönüllü olurken, bazıları okul idaresinin telkinleriyle araştırmaya katılmışlardır.

Araştırmacı, öğrencilerin araştırmaya doğal halleriyle katılıp, rol yapmamaları için; bizzat sınıf öğretmenlerinin yazılı bir uygulama yapmalarını isteyerek bir ders saati sonunda uygulama kağıtlarını öğretmenlerden almıştır. Uygulamanın en az beş satırlık, düzeye uygun bir yazıyı dikte ettirmeleri şeklinde olacağı söylenmiştir. Seçecekleri metinlerin sınıf seviyesinde olmasına dikkat etmeleri ve düzeltme adına herhangi bir uyarıda bulunmamaları bununla beraber uygulamanın bir ders saatiyle sınırlandırılması istenmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlere araştırmacı tarafından anket dağıtılmıştır. Ankette 23 soru sorulmuş, 14 - 23. sorular açık uçlu sorulardan oluşmuştur. Anketin birinci bölümü kişisel bilgileri içermekte, ikinci bölümü ise öğrencilerin yazı yazma becerilerinin tespiti ile ilgilidir.

Ankette “evet, hayır” cevaplarını gerektirecek kapalı uçlu sorular mevcuttur. Görüşmede öğretmenlerin boş vakitleri seçilerek önceden randevu alınmıştır. Aynı zamanda araştırmada esas alınan sınıfların sınıf öğretmenleri ve Türkçe öğretmenleri tarafından öğrencilere yazma alıştırmaları adı altında “dikte yazma” çalışmaları yaptırılarak araştırmacıya kağıtların teslim edilmesi sağlanmıştır. Araştırmacı, anketi ve öğrencilerin yazı uygulaması kağıtlarını bizzat sınıf öğretmenlerinden kendisi toplamıştır, fakat uygulama yapılırken ortama müdahale etmemiştir. Okul idaresi ve araştırmaya yardımcı olan öğretmenlere gerekli açıklamalar yapılmış, öğrencilerin yazma becerileri ile ilgili öğretmen görüşleri alınmıştır. Uygulamada elde edilen veriler kaydedilmiş, anket sonuçları çözümlenmiştir. Yazı uygulaması için öğrencilerin yoğun olmadıkları bir ders anket için ise, öğretmenlerin dinlenme saatleri seçilmiş, araştırmanın yapılabilmesi için okul idaresinden önceden randevu alınmıştır.

3.3. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI

Araştırma neticesinde elde edilen öğretmen anket verilerinin frekans ve yüzdelikleri alınmıştır. Açık uçlu sorular ise, araştırmacı tarafından değerlendirilmiştir. Öğrencilerden alınan yazı örnekleri belirlenen kriterlere göre sayısal verilere dönüştürülerek yorumlanmıştır. Söz konusu programın uygulanması sonucunda veriler, sayısal ve sözel şekliyle ifade edilip yorumlanmıştır.

IV.BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgular tablolastırılarak yorumlanmıştır. İlk bölümde elde edilen bulguların, frekans ve yüzdelikleri tablolar halinde verilmek suretiyle öğretmenlerle ilgili kişisel bulgulara yer verilmiştir.

İkinci bölümde ise; ankette yer alan kapalı ve açık uçlu sorulara verilen cevaplar ile araştırmaya katılan öğrencilerin yazı örneklerinin yer aldığı kağıtlar belirtilen kriterlere göre yorumlanmıştır.

4.1. Öğretmenlere İlişkin Betimsel Veriler

Ankete katılan öğretmenlerin mesleki kıdeme göre dağılımları tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1 : Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımı

Mesleki Kıdem	F	%
1-5 yıl	4	22.2
6-10 yıl	7	38.8
11-15 yıl	3	16.6
16-20 yıl	1	5.5
21-25 yıl	1	5.5
26 yıl ve yukarı	2	11.4
Toplam	18	100

Araştırmaya katılan öğretmenler kıdemlerine göre sınıflandırıldıklarında, büyük çoğunluğunun (% 38.8) 6 ile 10 yıl arasında oldukları görülmektedir.

Ankete katılan öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre dağılımları tablo 2’de verilmiştir. Ankete katılan öğretmenlerin mezuniyet durumları yüksek okul, fakülte, eğitim fakültesi olarak belirlenmiştir.

Tablo 2 : Öğretmenlerin Mezuniyet Durumuna Göre Dağılımları

Mezuniyet	F	%
Yüksek okul	2	11.1
Fakülte	12	66.6
Eğitim Fakültesi	4	22.3
Toplam	18	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezuniyet durumunu gösteren Tablo-2 incelendiğinde, öğretmenlerin % 22.3’inin eğitim fakültesi, % 66.6’sinin fakülte, % 11.1’nin ise yüksek okul mezunu olduğu görülmektedir.

Ankete katılan öğretmenlerin cinsiyete göre dağılımı tablo 3’te verilmiştir

Tablo 3: Öğretmenlerin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Erkek	10	55.5
Kız	8	44.5
Toplam	18	100

Tablo 3 incelendiğinde ankete katılan öğretmenlerden % 44.5’inin bayan, %55.5’inin erkek olduğu gözlenmiştir.

Ankete katılan öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre dağılımı tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4:Öğretmenlerin Sınıflarının Mevcuduna Göre Dağılımı

Sınıf mevcudu	F	%
20-30	3	16.6
30-40	11	61.1
40- daha fazla	4	22.3
Toplam	18	100

Araştırmaya katılan sınıfların mevcutları incelendiğinde, % 61.1 gibi bir oranla sınıflarda 30 ile 40 arasında öğrenci bulunduğu görülmektedir. Genel olarak (% 83.4) araştırmaya katılan sınıfların 30 kişiden fazla olduğu söylenebilir.

Tablo 4.2: Öğretmenlerin Kapalı Uçlu Sorulara Verdikleri Cevaplara Göre Dağılımı

	N	Evet (%)	Hayır (%)
1-Yazma hatası (disgrafia) hakkında bir bilginiz var mı?	18	50.0	50.0
2-Sizce yazı programında yazma hatalarını düzeltmek için yeterli açıklama var mıdır?	18	37.8	72.2
3-Sınıfınızda yazım hatası olan öğrenci var mı?	18	94.1	5.9
4-Yazma yetersizliklerini giderme yolları ile ilgili bir eğitim aldınız mı?	18	27.7	87.5
5-Sınıfınızda okuma bozukluğu (disleksia) olan öğrenciniz var mı?	18	88.8	8.3
6-Türkçe dersinde yazı çalışmalarına gereken zaman ve önem veriliyor mu?	18	61.1	39.9
7-Görme bozukluğundan dolayı yazma hatası olan öğrenciniz var mı?	18	27.7	72.3
8-Yazım hataları ile ilgilenen uzmanınız var mı?	18	0	100
9- Yazım hatalarını düzeltmek için uzman öğretmen, aile ve idareci ile birlikte çalışıyor musunuz?	18	11.1	88.9
10-İşitme bozukluklarından dolayı yazım hatası olan öğrenciniz var mı?	18	22.2	77.8
11-Sınıf seviyesine uygun çabuklukta yazı yazamayan öğrenciniz var mı?	18	100	0
12-Yazınızla öğrencilere örnek oluyor musunuz?	18	88.2	11.8
13-Sınıfınızda öğrenme güçlüğü nedeniyle yazım hatası olan öğrenciler var mı?	18	77.7	12.3
14-Yazım hataları olan öğrencilerinizle birebir çalışıyor musunuz?	18	61.1	38.9

Tablo 4.2'ye göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısının (%50) yazma hataları hakkında bilgi sahibi olduğu, diğer yarısının (%50) da bu konu hakkında herhangi bir bilgisinin olmadığı anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin (%37.8)'i yazı programının yazma hatalarını düzeltmek için yeterli bulurken, (%72.2)'si ise bahsedilen programı yazma hatalarını düzeltmek için yetersiz bulmuştur. Öğretmenlerin tamamına yakın kısmı (%94.1) sınıflarında yazım hatası olan öğrencisi olduğunu ifade ederken, çok az bir kısmı (%5.9) ise yazım hataları olan öğrencisinin bulunmadığını belirtmiştir. Aynı şekilde yukarıdaki tablodan ankete katılan öğretmenlerin büyük bir bölümü (%87.5) yazma yetersizliklerini giderme yolları ile ilgili bir eğitim almadıklarını ifade ederken, az bir bölümü ise (%27.5) bu yönde bir eğitim aldıklarını belirtmiştir. Yine araştırmaya katılan öğretmenlerden (%88.8)'i sınıflarında okuma bozukluğu olan öğrencisinin bulunduğunu ifade ederken, (%8.3)'ü de sınıflarında bu tür öğrencilerin olmadığını ifade etmişlerdir. Bu veriler tartışıldığında öğretmenlerin bir kısmının (yarısının) yazma hatası ile ilgili bilgiye sahip olduğu; ancak buna karşın sınıflarında büyük oranda yazma hataları olan öğrencilerin bulunduğu görülmektedir.

Tablo 4.2'den görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin (%61.1)'i yazı çalışmalarına gereken zaman ve önemin verildiğini ifade ederken, (%39.9)'u yazı çalışmalarına gereken önemin verilmediğini düşünmektedir. Aynı zamanda, öğretmenlerin (%27.7)'si görme bozukluğundan dolayı yazma hataları olan öğrencisinin olduğunu söylerken, (%72.3)'ü sınıfta görme bozukluğundan dolayı yazma hataları olan öğrencisinin bulunmadığını belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı (%100) yazma hataları ile ilgilenen bir uzmanın bulunmadığını ifade etmiştir. Yine tablodan, öğretmenlerin büyük bir bölümünün (%88.9) yazma hataları konusunda öğrenci aileleri ve idarecilerle işbirliği için olmadığı, az bir kısmının ise (%11.1) bu konuda öğrenci aileleri ve idarecilerle işbirliği içinde bulunduğu anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin (77.8)'i işitme bozukluklarından dolayı yazma hataları olan öğrencisinin bulunmadığını ifade ederken, (%22.2)'si işitme bozukluklarından dolayı yazma hataları olan öğrencisinin olduğunu belirtmiştir. Buraya kadar olan veriler tartışıldığında, öğretmenlerin sınıflarındaki görme, işitme

ve öğrenme güçlüğü nedeniyle yazma hataları olan öğrencilerinin farkında olduğu, ancak onlara yazma hatalarının düzeltilmesi konusunda birebir çalışarak yardım edemediği ve okullarında bu konu ile ilgili herhangi bir uzmanın olmadığı, aileden de evde destekleyici çalışmalar yönünde bir yardım almadığı sonucuna ulaşılabilir.

Yine Tablo 4.2'den de anlaşılacağı üzere, öğretmenlerin tamamı (%100) öğrencilerinin sınıf seviyesine uygun çabuklukta yazı yazamadığını ifade etmiştir. Yine öğretmenlerin büyük bir bölümü (%88.8) yazılarıyla öğrencilerine örnek olduğu, çok az bir kısmının (%11.8) ise öğrencilerine yazılarıyla örnek olmadığı anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerden (%77.7)'si sınıflarında öğrenme güçlüğü nedeniyle yazma hataları olan öğrencisi olduğunu belirtirken, (%12.3)'ü sınıfında öğrenme güçlüğü nedeniyle yazma hataları olan öğrencisinin olmadığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin (%61.1)'i yazma hataları olan öğrencileriyle birebir çalıştığını ifade ederken, (%38.9)'u yazma hataları olan öğrencileriyle birebir çalıştığını ifade etmiştir. Bu durumun en çok üzerinde durulan sebebi sınıf mevcudunun kalabalık oluşu olabilir.

4.2.1. Öğretmen Anketindeki Kapalı Uçlu Sorulara Verilen Cevapların Yorumları:

Araştırmadaki bulgular iki aşamada incelenmiştir. Birinci aşamada, ankete katılan öğretmenlerin yazma hataları hakkındaki görüşleri açık uçlu ve kapalı uçlu sorularla açıklanmıştır. İkinci aşamada ise öğrencilerin yazım hatalarının değerlendirilmesi yapılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %50'si yazma hataları hakkında bilgi sahibi olduğunu ifade etmişlerdir. Bu oran öğretmenlerin konuyla ilgili olduklarını gösterdiğinden sevindiricidir. Öğretmenlerden %72.2'si yazı programının yazma hatalarını düzeltmede yeterli olmadığını düşünmektedir. Bu sonuç öğretmenlerin yazı programında yazma hatalarının düzeltilmesi konusunda yeterli bilgiye ulaşamadığını düşündürebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden %94.1'i sınıflarında yazma hataları olan öğrencilerinin bulunduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuca göre öğretmenler, yazı hataları olan öğrencilerin varlığından haberdardır, denebilir. Bu anket sorusuna “hayır” yanıtı veren öğretmenlerin diğer sorulara verdikleri cevapların birbiriyle çeliştiği gözlenmektedir. Şöyle ki; öğretmenlerin “Görme bozukluğundan dolayı yazma hataları olan öğrenciniz var mı?” sorusuna “evet” dedikleri görülmüştür. Bu çelişkili ifadelerden öğretmenlerin ankete samimi olarak cevap vermedikleri söylenebilir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden %72.3'ü “yazma yetersizliğini giderme yolları ile ilgili bir eğitim” almadıklarını ifade etmişlerdir. Ortaya çıkan bu sonuç öğretmenlerin konuyla ilgili yeterli düzeyde bilgi sahibi olmadıklarını göstermekle beraber, “yazma hataları terimi hakkında bir bilginiz var mı?” sorusuna verilen %50 oranındaki “evet” cevabıyla çelişki göstermektedir. Bu durum araştırmaya katılan öğretmenlerin ankete cevap verirken objektif olmadıkları kanısını uyandırmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %88.8'i sınıfta okuma bozukluğu olan öğrencisi olduğunu ifade etmişlerdir. Bu sorunun konumuzla direkt olarak ilişkisi olmamakla beraber, öğretmenler tarafından okuma hatasının yazma hatasından daha çok bilinen bir konu olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerimizden %61.1'i Türkçe derslerinde yazı çalışmalarına gereken önem ve zamanın verildiğini belirtmişlerdir. Bu oran “yazı programında yazma hatalarını düzeltmek için yeterli açıklama var mıdır?” sorusuna verilen 72.2'lik “hayır” cevabıyla çelişmektedir. Öğretmenlerin aynı konuyla ilgili iki soruya farklı cevaplar vermesi soruyu iyi anlayamadıkları ya da “yazı programı” kavramını tüm derslerde genel olarak düşündükleri için yetersiz buldukları söylenebilir.

Öğretmenlerden %72.3 'ü görme bozukluğundan dolayı yazma hataları olan öğrencisi olmadığını, %77.8'i de işitme bozukluğundan dolayı yazma hataları olan öğrencilerinin bulunmadığını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlar, öğrencilerinin fiziksel

bir rahatsızlıktan dolayı yazma hataları yapmadıklarını, bunun farklı nedenleri olabileceğini ortaya koymuştur. Bu farklı neden, öğretmenlerden %77.7'sine göre öğrenme güçlüğüdür. Bununla beraber, araştırmaya katılan öğretmenlerden tamamı (%100'ü) sınıf seviyesine uygun çabuklukta yazı yazamayan öğrencilerinin de bulunduğunu ifade etmişlerdir. Bu durum, öğrencilerin el, bilek kaslarını yeteri kadar iyi ve çabuk kullanamadıklarını düşündürmektedir.

Örneklemdaki öğretmenlerden %88.2'si öğrencilerine yazılarıyla örnek olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin açık uçlu sorulara yazdıkları yazı stili ile ilgili öğretmene ait sınıf öğrencilerinin yazıları incelendiğinde; g, h, l, k, t, z gibi harflerde kuyruklu harflerin kıvrım uzantılarının, harflerin büyüklüklerinin ve eğikliğinin öğretmenlerinin yazılarına oldukça benzediği dikkat çekmektedir.

Öğretmenlerin %88.9'u yazma hatalarını düzeltmek için uzman, aile ve idare ile birlikte çalışmadıklarını; %61.1'inin yazma hataları olan öğrencilerle birebir çalıştığını söylerken, öğretmenlerinin tamamının (%100) okullarında yazma hataları ile ilgilenen bir uzman olmadığını ifade etmişlerdir. Ortaya çıkan bu verilerden de anlaşılacağı üzere, öğretmenler yazma bozukluğunu düzeltme konusunda yalnız çalışma zorunda kalmıştır. Konumuzla ilgili yeterli düzeyde bir bilgisi olmadan, herhangi bir yardım almadan, yazma hatasını tespit edebildiği öğrencisiyle birebir çalışabilmektedir. Bu durum, ilerleyen yıllarda ortaya çıkabilecek öğrencilerdeki yazma hataları problemini açıklamaktadır.

Anketteki 22. soru, çoktan seçmeli bir sorudur. Bu soruda, öğretmenlerin sınıflarında karşılaşabilecekleri yazma hataları araştırmacı tarafından maddelerle sınırlandırılmıştır. Bu maddeler ve maddelerin işaretlenme oranları aşağıda belirtilmiştir:

- | | |
|---|----------------|
| a) Satır taşıma: | 5 kişi (%27.7) |
| b) Ters harf yazımı: | 5 kişi (%27.7) |
| c) Ezbere yazamama: | 6 kişi (%33.3) |
| d) Heceyi yanlış bölme: | 4 kişi (%22.2) |
| e) Kelimeler arasındaki boşlukları fazla bırakma: | 6 kişi (%33.3) |

f) Kelimeleri bitişik yazma:	7 kişi (%38.8)
g) Büyük harfleri cümle içinde kullanma:	3 kişi (%16.6)
h) Küçük harfle cümleye başlama:	4 kişi (%22.2)
ı) Diğer.....	

Bu soruda bir madde de boş bırakılmış olup, öğretmenlerin bu konuyla ilgili farklı bir sorun yaşıyıp yaşamadıkları öğrenilmek istenmiştir. Bu kısma bir öğretmen “noktalı harflerin noktasını unutma (j, i, ü)” maddesini eklerken, bir başka öğretmen “yazıyı yavaş ve ağır yazma” maddesini ilave etmiştir.

4.2.2. Ankete Katılan Öğretmenlerin Açık Uçlu Sorulara Verdikleri Cevaplara Göre Dağılımı

Ankette on beş ile yirmi üç arası sorular açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Anketin on beşinci maddesinde “yazım hataları olan öğrencilere ne tür uyarılar yapıyorsunuz” sorusuna, araştırmaya katılan 18 öğretmenden üç okuldaki üç birinci sınıf öğretmenin verdiği cevaplar “yazının doğru şeklini gösteririm” şeklindedir. Birinci kademe ikinci sınıf öğretmenleri aynı soruya, “güzel yazı örneklerini gösteririm” şeklinde cevap vermiştir. Birinci kademe üçüncü sınıf öğretmenleri, “örnek yazı yazar hataları düzeltirim” ifadelerini kullanmıştır. Aynı soruya dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenleri de, benzer cevapları vermişlerdir. Dördüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi bu soruda görüş belirtmemiştir. İkinci kademe Türkçe öğretmenleri bu soruya “yazı hataları olan öğrencilerinin hatalarını gördüğüm anda düzeltiyorum” cevabını vermişlerdir.

Anketin on altıncı maddesinde; “yazı dersinin dışında da öğrencilere yazılarıyla ilgili ne tür uyarılar yapıyorsunuz” sorusuna, birinci kademe birinci devre birinci sınıf öğretmenleri “güzel yazı yazarları ödüllendiriyorum” şeklinde cevap vermiştir. İkinci sınıf öğretmenleri aynı soruya yazı bozukluklarını düzeltici çalışmalar yaptıklarını söyleyerek cevap vermişlerdir. Üçüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi güzel yazı yazmanın diğer derslerdeki başarısını arttırdığını öğrencilere hatırlattığını söylerken, araştırmaya katılan diğer öğretmenler yazı yazarken dikkatli

ve düzenli olmaları gerektiğini öğrencilere hatırlattığını söylemektedirler. Dördüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi bu soruya cevap vermezken, ikinci kademenin öğretmenleri yazı hatalarını her fırsatta düzeltici uyarılar yaptıklarını söylemektedirler. Beşinci sınıf öğretmenleri, bu soruya cevap olarak “öğrencileri yazılarını düzgün ve doğru yazmaları konusunda uyarıp onları motive edici çalışmalar yaptıklarını” ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden biri, derslerde imla kılavuzu ve sözlükten faydalanmalarını ve sıkça kitap okumalarını tavsiye ettiğini söylemektedir.

Anketin on yedinci maddesinde, “güzel yazı yazanı nasıl motive ediyorsunuz” sorusuna, birinci sınıf öğretmenleri “aferin deyip, yazılarını panoya asıyorum” cevabını vermişlerdir. Bu soruya birinci kademe ve ikinci kademedeki tüm sınıf öğretmenleri aynı cevapları vermişlerdir.

Anketin on sekizinci maddesinde, “verilen cümle ve alıştırmaların seçiminde nelere dikkat ediyorsunuz” sorusuna, birinci sınıf öğretmenleri, seviyeye uygun anlaşılır kelimeler seçtiklerini ifade etmişlerdir. İkinci sınıf öğretmenleri, “öğrencilerin anlayabileceği kısa, anlaşılır kelimeler olmasına, üniteye uygun olmasına dikkat ederim” gibi cevaplar verirken, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenleri de benzer cevaplar vermişlerdir. Aynı şekilde, ikinci kademe öğretmenleri bu soruya “sınıf seviyesine dikkat ederim, yabancı kelimelerden arınmış cümleler seçerim” şeklinde cevaplar vermişlerdir. Bu soruyu üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenlerinden birer kişi cevaplamamıştır.

Anketin on dokuzuncu maddesinde, “defter kullanımında ne tür sorunlar yaşıyorsunuz” sorusuna, birinci kademenin tüm sınıf öğretmenleri benzer ifadelerle cevaplamışlardır. Öğretmenler, “Defter kenarını kırıştırma, silerken kirletme, defteri kirli kullanma, sayfa atlama, satır taşıma gibi hatalar yaptıklarını” ifade etmişlerdir. Bu soruya, dördüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi cevap vermemiştir. İkinci kademenin öğretmenleri ise, düzensiz defter kullanan öğrencilerin bulunduğunu söylemişlerdir.

Yirminci maddede, “yazı yazarken harflerin üretiminde ne gibi sorunlar yaşıyorsunuz” sorusuna öğretmenlerin verdikleri cevaplar benzerlik göstermektedir. “Harflerin arasında uygun boşluk olmadığını, yazıların yönünün yanlış öğretildiğini, evde velilerin yanlış öğrettiğini söylemişlerdir. Bununla beraber, üç öğretmen soruyu anlayamadığını ifade etmiştir. Ara sınıf okutan öğretmenler birinci sınıftaki yanlış öğretimlerden kaynaklanan sorunlar yaşadığını söylerken, bir öğretmen yazı tahtasının uygun olmadığından yazıların yanlış öğretildiğini söylemiştir. Beşinci sınıf öğretmenleri, harf atlanması, “g, ğ, ı, i” seslerinin birbirine karıştırıldığını söylerken, birinci sınıf öğretmeni yuvarlak harflerin bitirilmediğini, düz harflerin eğri yazılıp çizgi ile birleştirilmediğini söylemektedir. İkinci kademe Türkçe öğretmenleri ise, bu soruya farklı cevaplar vermişlerdir. Bir öğretmen harf üretiminin ne anlama geldiğini anlayamadığından soruya cevap vermezken, diğer öğretmenler ise, yöresel ve çevresel ağızların yazıya geçirildiğini, yani konuştuğu gibi yazdığını söylemiş, bir öğretmen de benzer ses özelliklerine sahip harflerin üretiminde (yazımında) yanlışlıklar yapıldığını belirterek örnekler vermiştir (s-z, m-n, k-ğ).

Yirmi birinci maddede “öğrenciler en çok hangi harfin yazımında zorluk çekiyorlar” sorusuna her sınıf öğretmeni farklı cevaplar vermişlerdir. Birinci sınıf öğretmenlerinden birisi, “a, e, k, g, p, y, d, f, m, n, s” harflerinde zorluk çekildiğini belirtirken, diğeri “o, e, g, r” harflerinde, diğeri öğretmen ise “t, y, N” harflerinin yazımında zorluk çektiklerini söylemişlerdir. İkinci sınıf öğretmenlerinden biri “D” harfinin yazımında, diğeri “k, m, y, a, b, d” harflerinin yazımında zorluk çekildiğini söylerken, bir öğretmen görüş belirtmemiştir. Üçüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi, “Z, R, D, S, K” harflerinde güçlük yaşandığını söylerken, bir öğretmen görüş belirtmemiş, bir öğretmen de harflerin yazımındaki zorlukların öğrenciden öğrenciye değiştiğini söylemiştir. Dördüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi, “K, M, Z” harflerinin yazımında zorluk çekildiğini söylerken, diğeri öğretmenler görüş belirtmemişlerdir. Beşinci sınıf öğretmenlerinden biri öğrencilerinin “g, ğ” diğeri öğrencilerinin “e, ğ, y, j” harflerinin yazımında, bir öğretmen de “G, Y” harflerinin yazımında zorluk çektiklerini söylemektedirler. İkinci kademe öğretmenlerinden biri, “s, z, y, ğ”, diğeri “Ş, G, F, D, J, Y”, bir diğeri ise “d, t, s” harflerinin yazımında güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir.

Yirmi ikinci maddede “öğrencilerin yazma becerilerinde en çok hangi problemlerle karşılaşıyorsunuz” sorusuna, öğretmenler benzer cevaplar vermişlerdir. Anketin bu maddesi, çoktan seçmeli soru olduğu için öğretmen görüşleri araştırmacının yazdığı sekiz maddeyle sınırlıdır. Bir madde de öğretmenin kendi görüşü için ayrılmıştır. Öğretmenlerden beş tanesi “satır taşıma”, “ezbere yazamama” maddelerini işaretlerken beş öğretmen, “ters harf yazımı” maddesini işaretlemiştir. Dört öğretmen “küçük harfle cümleye başlama” maddesini işaretlerken, altı öğretmen fazla boşluk bırakma maddesini işaretlemiştir. Bir öğretmen “satır sonu çizgisini yazamama” maddesini işaretlerken, bir öğretmen de “diğer” maddesini işaretleyerek noktalı “harflerin noktasını unutma” (i, ü harfleri) ifadesini kullanmıştır. İkinci kademe öğretmenleri bu soruya cevap olarak, “ezbere yazamama”, yanlış hece bölme”, “boşlukları fazla bırakma” “büyük harfleri cümle içinde kullanım” maddelerini işaretlerken, bir öğretmen de, “kelimeleri eksik yazma” maddesini eklemiştir.

Yirmi üçüncü maddede; “bir eğitimci olarak bu konuyla ilgili görüşlerini yazar mısınız, tavsiye ve istekleriniz nelerdir” sorusuna, ankete katılan on sekiz öğretmen benzer ifadelerle cevap vermişlerdir. Altı öğretmen soruya cevap vermezken, beş öğretmen bu konuyu (araştırmanın konusunu) öğretmenlerin bilmediğini, bilgilenmeleri için seminer veya kurs açılmasının gerektiğini ifade etmişlerdir. Dört öğretmen yazma becerisindeki bozuklukların birinci sınıf öğretmenlerinin eksik öğretimlerinden veya farklı branşlardaki öğretmenlerin sınıf öğretmenliği ve okuma yazma öğretimi ile ilgili olmadıkları halde öğretmenlik yaptıklarından kaynaklandığını söylemişlerdir. İki öğretmen, ailenin öğrenciyi yazı yazma konusunda desteklemesi ve öğretmene yardımcı olması gerektiğini söylerken , iki öğretmen de velilerin evde yanlış yazma çalışmaları yaptırdığını söylemektedir. İkinci kademe Türkçe öğretmenleri yazı yazma konusunda birinci kademedeki daha ağırlıklı ve uzman kişiler tarafından uygulama yapılması gerektiğini, yazı dersine daha fazla zaman ayrılması gerektiğini, yazım hatalarının anında düzeltilmesi gerektiğini söylemişlerdir. Ayrıca, ankete katılan öğretmenler yazı öğretilirken acele

f) Kelimeleri bitişik yazma:	7 kişi (%38.8)
g) Büyük harfleri cümle içinde kullanma:	3 kişi (%16.6)
h) Küçük harfle cümleye başlama:	4 kişi (%22.2)
ı) Diğer.....	

Bu soruda bir madde de boş bırakılmış olup, öğretmenlerin bu konuyla ilgili farklı bir sorun yaşıyıp yaşamadıkları öğrenilmek istenmiştir. Bu kısma bir öğretmen “noktalı harflerin noktasını unutmama (j, i, ü)” maddesini eklerken, bir başka öğretmen “yazıyı yavaş ve ağır yazma” maddesini ilave etmiştir.

4.2.2. Ankete Katılan Öğretmenlerin Açık Uçlu Sorulara Verdikleri Cevaplara Göre Dağılımı

Ankette on beş ile yirmi üç arası sorular açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Anketin on beşinci maddesinde “yazım hataları olan öğrencilere ne tür uyarılar yapıyorsunuz” sorusuna, araştırmaya katılan 18 öğretmenden üç okuldaki üç birinci sınıf öğretmenin verdiği cevaplar “yazının doğru şeklini gösteririm” şeklindedir. Birinci kademe ikinci sınıf öğretmenleri aynı soruya, “güzel yazı örneklerini gösteririm” şeklinde cevap vermiştir. Birinci kademe üçüncü sınıf öğretmenleri, “örnek yazı yazar hataları düzeltirim” ifadelerini kullanmıştır. Aynı soruya dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenleri de, benzer cevapları vermişlerdir. Dördüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi bu soruda görüş belirtmemiştir. İkinci kademe Türkçe öğretmenleri bu soruya “yazı hataları olan öğrencilerinin hatalarını gördüğüm anda düzeltiyorum” cevabını vermişlerdir.

Anketin on altıncı maddesinde; “yazı dersinin dışında da öğrencilere yazılarıyla ilgili ne tür uyarılar yapıyorsunuz” sorusuna, birinci kademe birinci devre birinci sınıf öğretmenleri “güzel yazı yazarları ödüllendiriyorum” şeklinde cevap vermiştir. İkinci sınıf öğretmenleri aynı soruya yazı bozukluklarını düzeltici çalışmalar yaptıklarını söyleyerek cevap vermişlerdir. Üçüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi güzel yazı yazmanın diğer derslerdeki başarısını artırdığını öğrencilere hatırlattığını söylerken, araştırmaya katılan diğer öğretmenler yazı yazarken dikkatli

ve düzenli olmaları gerektiğini öğrencilere hatırlattığını söylemektedirler. Dördüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi bu soruya cevap vermezken, ikinci kademenin öğretmenleri yazı hatalarını her fırsatta düzeltici uyarılar yaptıklarını söylemektedirler. Beşinci sınıf öğretmenleri, bu soruya cevap olarak “öğrencileri yazılarını düzgün ve doğru yazmaları konusunda uyarıp onları motive edici çalışmalar yaptıklarını” ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden biri, derslerde imla kılavuzu ve sözlükten faydalanmalarını ve sıkça kitap okumalarını tavsiye ettiğini söylemektedir.

Anketin on yedinci maddesinde, “güzel yazı yazanı nasıl motive ediyorsunuz” sorusuna, birinci sınıf öğretmenleri “ aferin deyip, yazılarını panoya asıyorum” cevabını vermişlerdir. Bu soruya birinci kademe ve ikinci kademedeki tüm sınıf öğretmenleri aynı cevapları vermişlerdir.

Anketin on sekizinci maddesinde, “verilen cümle ve alıştırmaların seçiminde nelere dikkat ediyorsunuz” sorusuna, birinci sınıf öğretmenleri, seviyeye uygun anlaşılır kelimeler seçtiklerini ifade etmişlerdir. İkinci sınıf öğretmenleri, “öğrencilerin anlayabileceği kısa, anlaşılır kelimeler olmasına, üniteye uygun olmasına dikkat ederim” gibi cevaplar verirken, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenleri de benzer cevaplar vermişlerdir. Aynı şekilde, ikinci kademe öğretmenleri bu soruya “sınıf seviyesine dikkat ederim, yabancı kelimelerden arınmış cümleler seçerim” şeklinde cevaplar vermişlerdir. Bu soruyu üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenlerinden birer kişi cevaplamamıştır.

Anketin on dokuzuncu maddesinde, “defter kullanımında ne tür sorunlar yaşıyorsunuz” sorusuna, birinci kademenin tüm sınıf öğretmenleri benzer ifadelerle cevaplamışlardır. Öğretmenler, “Defter kenarını kırıştırma, silerken kirletme, defteri kirli kullanma, sayfa atlama, satır taşıma gibi hatalar yaptıklarını” ifade etmişlerdir. Bu soruya, dördüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi cevap vermemiştir. İkinci kademenin öğretmenleri ise, düzensiz defter kullanan öğrencilerin bulunduğunu söylemişlerdir.

Yirminci maddede, “yazı yazarken harflerin üretiminde ne gibi sorunlar yaşıyorsunuz” sorusuna öğretmenlerin verdikleri cevaplar benzerlik göstermektedir. “Harflerin arasında uygun boşluk olmadığını, yazıların yönünün yanlış öğretildiğini, evde velilerin yanlış öğrettiğini söylemişlerdir. Bununla beraber, üç öğretmen soruyu anlayamadığını ifade etmiştir. Ara sınıf okutan öğretmenler birinci sınıftaki yanlış öğretimlerden kaynaklanan sorunlar yaşadığını söylerken, bir öğretmen yazı tahtasının uygun olmadığından yazıların yanlış öğretildiğini söylemiştir. Beşinci sınıf öğretmenleri, harf atlanması, “g, ğ, ı, i” seslerinin birbirine karıştırıldığını söylerken, birinci sınıf öğretmeni yuvarlak harflerin bitirilmediğini, düz harflerin eğri yazılıp çizgi ile birleştirilmediğini söylemektedir. İkinci kademe Türkçe öğretmenleri ise, bu soruya farklı cevaplar vermişlerdir. Bir öğretmen harf üretiminin ne anlama geldiğini anlayamadığından soruya cevap vermezken, diğer öğretmenler ise, yöresel ve çevresel ağızların yazıya geçirildiğini, yani konuştuğu gibi yazdığını söylemiş, bir öğretmen de benzer ses özelliklerine sahip harflerin üretiminde (yazımında) yanlışlıklar yapıldığını belirterek örnekler vermiştir (s-z, m-n, k-ğ).

Yirmi birinci maddede “öğrenciler en çok hangi harfin yazımında zorluk çekiyorlar” sorusuna her sınıf öğretmeni farklı cevaplar vermişlerdir. Birinci sınıf öğretmenlerinden birisi, “a, e, k, g, p, y, d, f, m, n, s” harflerinde zorluk çekildiğini belirtirken, diğeri “o, e, g, r” harflerinde, diğer öğretmen ise “t, y, N” harflerinin yazımında zorluk çektiklerini söylemişlerdir. İkinci sınıf öğretmenlerinden biri “D” harfinin yazımında, diğeri “k, m, y, a, b, d” harflerinin yazımında zorluk çekildiğini söylerken, bir öğretmen görüş belirtmemiştir. Üçüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi, “Z, R, D, S, K” harflerinde güçlük yaşandığını söylerken, bir öğretmen görüş belirtmemiş, bir öğretmen de harflerin yazımındaki zorlukların öğrenciden öğrenciye değiştiğini söylemiştir. Dördüncü sınıf öğretmenlerinden bir kişi, “K, M, Z” harflerinin yazımında zorluk çekildiğini söylerken, diğer öğretmenler görüş belirtmemişlerdir. Beşinci sınıf öğretmenlerinden biri öğrencilerinin “g, ğ” diğeri öğrencilerinin “e, ğ, y, j” harflerinin yazımında, bir öğretmen de “G, Y” harflerinin yazımında zorluk çektiklerini söylemektedirler. İkinci kademe öğretmenlerinden biri, “s, z, y, ğ”, diğeri “Ş, G, F, D, J, Y”, bir diğeri ise “d, t, s” harflerinin yazımında güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir.

Yirmi ikinci maddede “öğrencilerin yazma becerilerinde en çok hangi problemlerle karşılaşıyorsunuz” sorusuna, öğretmenler benzer cevaplar vermişlerdir. Anketin bu maddesi, çoktan seçmeli soru olduğu için öğretmen görüşleri araştırmacının yazdığı sekiz maddeyle sınırlıdır. Bir madde de öğretmenin kendi görüşü için ayrılmıştır. Öğretmenlerden beş tanesi “satır taşıma”, “ezbere yazamama” maddelerini işaretlerken beş öğretmen, “ters harf yazımı” maddesini işaretlemiştir. Dört öğretmen “küçük harfle cümleye başlama” maddesini işaretlerken, altı öğretmen fazla boşluk bırakma maddesini işaretlemiştir. Bir öğretmen “satır sonu çizgisini yazamama” maddesini işaretlerken, bir öğretmen de “diğer” maddesini işaretleyerek noktalı “harflerin noktasını unutma” (i, ü harfleri) ifadesini kullanmıştır. İkinci kademe öğretmenleri bu soruya cevap olarak, “ezbere yazamama”, yanlış hece bölme”, “boşlukları fazla bırakma” “büyük harfleri cümle içinde kullanım” maddelerini işaretlerken, bir öğretmen de, “kelimeleri eksik yazma” maddesini eklemiştir.

Yirmi üçüncü maddede; “bir eğitimci olarak bu konuyla ilgili görüşlerini yazar mısınız, tavsiye ve istekleriniz nelerdir” sorusuna, ankete katılan on sekiz öğretmen benzer ifadelerle cevap vermişlerdir. Altı öğretmen soruya cevap vermezken, beş öğretmen bu konuyu (araştırmanın konusunu) öğretmenlerin bilmediğini, bilgilenmeleri için seminer veya kurs açılmasının gerektiğini ifade etmişlerdir. Dört öğretmen yazma becerisindeki bozuklukların birinci sınıf öğretmenlerinin eksik öğretimlerinden veya farklı branşlardaki öğretmenlerin sınıf öğretmenliği ve okuma yazma öğretimi ile ilgili olmadıkları halde öğretmenlik yaptıklarından kaynaklandığını söylemişlerdir. İki öğretmen, ailenin öğrenciyi yazı yazma konusunda desteklemesi ve öğretmene yardımcı olması gerektiğini söylerken , iki öğretmen de velilerin evde yanlış yazma çalışmaları yaptırdığını söylemektedir. İkinci kademe Türkçe öğretmenleri yazı yazma konusunda birinci kademe daha ağırlıklı ve uzman kişiler tarafından uygulama yapılması gerektiğini, yazı dersine daha fazla zaman ayrılması gerektiğini, yazım hatalarının anında düzeltilmesi gerektiğini söylemişlerdir. Ayrıca, ankete katılan öğretmenler yazı öğretilirken acele

edilmemeli, harflerin yönüne dikkat edilmeli, sık sık kontrol edilmeli, yazılı örnek kaynaklar çoğaltılmalı diyerek ortak görüş belirtmişlerdir.

Ankette yer alan açık uçlu sorulara verilen cevaplardan anlaşıldığı üzere; öğretmenler sınıflarındaki yazım hatalarının farkındadırlar. Öğretmenlerin sorulara genellikle aynı cevapları verdikleri görülmektedir. Birinci ve ikinci kademedeki öğretmenler yazım hatalarıyla ilgili çok fazla bilgi sahibi olmadıklarını, bu konuyla ilgili öğretmenlerin bilgilendirilmesi gerektiğini beyan etmişlerdir. Ara sınıf ve ikinci kademe okutan öğretmenler yazım hatalarından birinci sınıf öğretmenlerini sorumlu tutmuşlar, yazma öğretiminin bu konuyla ilgili eğitim almış uzman kişiler tarafından öğretilmesi gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Yapılan yazma hatalarının sınıfta fark edildiği anda düzeltilmesi gerektiğini, daha sonra düzeltilmesinin çok güç olduğunu ifade etmişlerdir.

4.2.3. Anketteki açık uçlu sorulara verilen cevapların yorumları:

Araştırmaya katılan öğretmenlerin açık uçlu sorulara benzer cevaplar verdikleri, okul ve sınıflarının farklı olmasına rağmen araştırmamıza katılan tüm öğretmenlerin aynı görüşleri benimsedikleri ve konuyla ilgili aynı sorunları yaşadıkları dikkati çekmiştir.

Sorular ve görüşler, “bulgular ve yorum” kısmında “açık uçlu soruların cevapları” başlığı ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılaacağı üzere; öğretmenler konuyu yüzeysel olarak bilmektedirler. Kendine özgü bir yöntem uygulanmadan ve kendileri bu konuyla ilgili çalışmalar yapmadan halen uygulanmakta olan klasik yöntemlerle çalışmalar yapmaktadırlar. Örneğin, öğrencileri motive etmek için güzel yazıları panoya asıp överek ödüllendirmektedirler. Uyarıları yine sözlü olarak yapmakta, örnek yazı ve birebir çalışmalarla pekiştirici çalışmalar yapmaktadırlar. Öğretmenler yazıların yazılış yönünün karıştırıldığını, özensiz düzensiz, çok hatalı yazılar yazıldığını ifade etmekte, bu hataların sebebinin, birinci sınıf öğretmenlerinin program yetiştirmek için yazı çalışmalarında acele etmesi ve konuyla ilgili eğitim almamış öğretmenlerin

birinci sınıfları okutmaları olduğunu söylemişlerdir. Defter kullanımında; kırıksık, düzensiz, çok karalı, sayfa kenarları kırıksık, satır çizgisi taşırılmış, sayfaları koparılmış defterlerle karşılaştıldığını ifade etmişlerdir. Bu sonuç öğrencilere yazı öğretimlerinin yanında defter kullanma eğitimi verilmediği ya da bu konuda gereken özenin gösterilmediğini ortaya koymaktadır.

Öğretmenler “harf üretimi” kavramını tam anlamadıklarını ifade etmekle beraber, harflerin bazılarının (g, ğ, t, d, z, ı, i, k, l) yazımında problem yaşandığını; yuvarlağı olan harflerin tam yuvarlanmadığını, çizgileriyle birleştirilmediğini, gerektiğinden daha eğik yazıldığını ifade etmişlerdir. Noktalı harflerin (ç, i, ü, ö, ş) noktasız harflerle (c, ı, u, o, s) karıştırıldığını belirtmişlerdir. Ayrıca, araştırmaya katılan öğretmenler harflerin tersten yazıldığını da ifade etmişlerdir. Yazı yazmadaki yanlış üretimlerin ilk öğrenimin yanlış olmasından kaynaklandığı görüşü yaygındır. Öğretmenlerden birisi, öğrencilerin özellikle ‘D’ harfini yazarken önce yuvarlak, sonra düz çizgi sırasına uymadıklarını, bazı harflerin anlaşılmadığını ifade etmiştir.

Öğrencilerin yazımında en çok zorluk çektiği harflerde ortak bir noktada birleştiği gözlenmiştir. “a, e, k, g, p, y, d, f, m, n, s, Z, R, D, S, K, G, Y, M” harflerinin yazımında öğrencilerin zorluk çektiğini, bu harflerin bulunduğu kelime ve cümlelerde çoğunlukla sözü edilen harflerin eksik veya fazla yazıldığını ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlere konuyla ilgili görüşleri sorulduğunda, öğretmenlerden 9 kişi (%50) görüş belirtmiştir. Diğer öğretmenler ise herhangi bir görüş bildirmemişlerdir. Görüş bildiren öğretmenlerden 5’i (%55.5) yazma bozukluğu konuyla ilgili kurs, seminer veya hizmet içi eğitim programı istediklerini beyan etmişlerdir. 6 öğretmen (%66.6) yazı öğretiminde acele edilmeden özellikle birinci sınıfta deneyimli öğretmenlerce yazı öğretimi yapılmasını istediklerini belirtmiştir. Türkçe öğretmenlerinin bu konudaki hatalarda ilk kademeden gelen eksikliklerin ileride düzeltilmesinin zor olduğu görüşünde birleştiği görülmektedir. 2 öğretmen (%22.2) ailelerin evlerinde öğrenciye yanlış teknikle yazı öğrettiklerinden yakınmaktadır. Yine 2 öğretmen (%22.2) de yazı programının ağır olduğunu düşünmektedir.

4.3.Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Dikte Yazma Uygulamasının Yazma Hataları Kriterlerine Göre Dağılımı

Araştırmada üçüncü bölümü öğrenciler üzerinde yapılan yazı uygulaması oluşturmaktadır. Üç okuldaki toplam 24 sınıf üzerinde yapılan yazılı uygulamada toplanan veriler araştırmacı tarafından yorumlanmıştır. Araştırmacı uygulama sırasında öğrencilere müdahale etmemiştir. Araştırmaya katılan sınıflara bizzat öğretmenleri tarafından ders saati içinde uygulama yaptırılmıştır. Öğretmenlerden öğrencilerin hatalarını düzeltmemeleri doğal yazılarına müdahale etmemeleri rol yapmalarına engel olmak için bu çalışmanın bir araştırma konusu olduğunu söylememeleri istenmiştir. Çalışma yapılırken araştırmaya katılan öğretmenlerin objektif olduğu düşünülmüştür. Araştırma sonucunda öğrencilerden toplanan yazı kağıtları araştırmacı tarafından belirlenen 21 ana kriterden oluşan yazma hatalarına göre incelenmiştir. Her sınıfın araştırmaya katılan öğrencilerinin ismi yazılarak ayrı ayrı 24 kağıtta çetele düzenlenmiştir. Çıkan sonuçlar tekrar düzenlenmiş yorumları okullara göre analiz edilmiştir. Okullar ve okullara ait sınıflara ait veriler önce 21 başlıklı bir çetele sayfasında toplanıp araştırılan yazma hatası olan öğrencinin o başlık altındaki sütununa “+” araştırılan yazma hatası yoksa “-”konulmuştur. Araştırma sonucunda “+”lar sayılıp genel toplamlar elde edilmiş sınıf toplamından çıkarılarak hata sayısı tespit edilmiştir.

Araştırmacı tarafından uzman görüşlerine dayalı olarak oluşturulan 21 ana kriter öğrencilere göre incelendikten sonra 3 ana başlık altında birleştirilmiştir. Araştırmaya katılan okulların 1-8.sınıfları kendi aralarında gruplandırılarak yorumlanmış anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. 3 ana başlık şu şekilde gruplandırılmıştır:

1. Defter düzeninde görülen yazma hataları,
 - a . Satır kullanımı yanlış

- b . Paragraf yapmama
 - c . Fazla boşluk bırakma
 - d . Zamanı etkin kullanmama
 - e . Harf büyüklüklerine dikkat etmeme
- 2 . Kelime yazımında görülen yazım hataları,
- a . Harf ekleme
 - b . Harf eksiltme
 - c . Kelimeyi konuştuğu gibi yazma
 - d . Kelimeleri bitişik yazma
 - e . Kelimeyi yanlış yazma
 - f . Eksik kelime yazma
 - g . Kelime uydurma
- 3 . Noktalama işaretlerinde görülen yazım hataları,
- a . Noktalama işaretlerini gereksiz kullanma
 - b . Noktadan sonra küçük harf kullanma
 - c . Cümle içinde büyük harf kullanma
 - d . Satır sonu çizgisini kullanmama
 - e . -de ve -ki bağlacını yanlış kullanma
 - f . Heceyi yanlış bölme

Yorumlamalar belirtilen başlıklar altında sınıflara göre yapılmıştır.

Araştırmaya katılan A okulu öğrencilerinin yazma becerilerinde görülen yazma hataları şöyle sıralanmaktadır:

Tablo.4.3.1. A Okulu 1.Sınıf Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	A Okulu 1. Sınıf Toplam Öğrenci Sayısı : 30	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi (%)
Fazla boşluk bırakma	24	% 80
Heceyi yanlış bölme	5	% 16
Harfi yanlış yazma	15	% 50
Satır sonu çizgisi kullanmama	5	% 16
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	21	% 70
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	21	% 70
Satır çizgisine uymama	26	% 86
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	2	% 6
Harf ekleme	11	% 36
Harf eksiltme	22	% 73
Eksik hece yazma	5	% 16
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	15	% 50
Kelimeleri bitişik yazma	11	% 36
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	29	% 96
Noktadan sonra küçük harf kullanma	17	% 56
Cümle içinde büyük harf kullanma	12	% 40
Eksik kelime yazma	12	% 40
Kelime uydurma	18	% 60
Zamanı etkin kullanmama	9	% 30

Birinci sınıfta 15 kız 15 erkek olmak üzere toplam 30 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 24'ü fazla boşluk, 15'i yanlış harf üretimi, 21'i kelimeyi yanlış yazma, 21'i noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma, 26'sı satır kullanımı yanlış, 25'i paragraf yapmama, 11'i harf ekleme, 22'si harf eksiltme, 15'i kelimeyi konuştuğu gibi yazma, 11'i kelimeleri bitişik yazma, 29'u harf büyüklüklerine dikkat etmeme, 22'si noktalama işaretlerini gereksiz kullanma, 17'si noktadan sonra küçük harf kullanma, 12'si cümle içinde büyük harf kullanma, 18'i harf uydurma, 12'si eksik kelime yazma hatalarını yapmışlardır. Bu sınıfta –de ve -ki

bağlacı henüz öğretilmediği için kullanılmamıştır. Sonuçlar tartışıldığında okuma yazmanın başlangıcı olan bu sınıfta yazmaya geçişte acele edildiği yazma sürecinin henüz tamamlanmadığı söylenebilir.

Tablodan görüldüğü üzere, birinci sınıfta öğrencilerin yazılarında görülen yazma hataları birbirlerine yakın değerler almıştır. Özellikle, “harf büyüklüğüne dikkat etmeme” (%96), “satır çizgisine uymama” (%86) ve “fazla boşluk bırakma” yazım hatalarının (%80) yüksek yüzde oranlı oluşu dikkati çekmektedir.

Tablo.4.3.2. A Okulu 2.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	A Okulu 2. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 28	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	22	% 78
Heceyi yanlış bölme	4	% 14
Harfi yanlış yazma	19	% 67
Satır sonu çizgisi kullanmama	6	% 21
-de bağlacı kullanımı yanlış	16	% 57
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	28	% 100
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	19	% 67
Satır çizgisine uymama	24	% 85
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	0	% 0
Harf ekleme	7	% 25
Harf eksiltme	15	% 53
Eksik hece yazma	4	% 14
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	12	% 42
Kelimeleri bitişik yazma	8	% 28
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	19	% 67
Noktadan sonra küçük harf kullanma	1	% 4
Cümle içinde büyük harf kullanma	6	% 21
Eksik kelime yazma	3	% 11
Kelime uydurma	12	% 42
Zamanı etkin kullanmama	3	% 11

İkinci sınıfta 18 erkek 10 kız olmak üzere toplam 28 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 22’si fazla boşluk bırakma, 19’u yanlış harf üretimi,

16'sı -de bağlacını yanlış yazma, 28'i kelimeyi yanlış yazma, 19'u noktalama işaretlerini yanlış kullanma, 24'ü satır kullanımı yanlış, 21'i paragraf yapmama, 15'i harf eksiltme, 19'u harf büyüklüklerine dikkat etmeme, 11'i kelimeleri bitişik yazma, 15'i kelimeyi konuştuğu gibi yazma, 12'si kelime uydurma yazım hatalarını yapmışlardır. Yanlış hece bölen bu sınıfta olmamakla beraber en az yapılan yazma hatası noktadan sonra küçük harf kullanımı olmuştur (1 kişi). Bununla beraber, öğrencilerin tamamı (%100) “kelimeyi yanlış yazma” hatasını yapmış olup, “satır çizgisine uymama” (%85), “fazla boşluk bırakma” (%78) yazım hatalarının da bu sınıfta sıklıkla rastlanıldığı görülmektedir. Bu sınıftaki yazma hataları incelendiğinde 1.sınıfta kazanılması gereken yazma becerisi davranışlarının yeterli derecede oluşmadığı söylenebilir.

Tablo.4.3.3. A Okulu 3.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	A Okulu 3. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 26	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi (%)
Fazla boşluk bırakma	14	% 54
Heceyi yanlış bölme	6	% 23
Harfi yanlış yazma	15	% 57
Satır sonu çizgisi kullanmama	14	% 53
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	15	% 58
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	17	% 65
Satır çizgisine uymama	22	% 84
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	2	% 8
Harf ekleme	1	% 4
Harf eksiltme	15	% 58
Eksik hece yazma	7	% 27
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	6	% 23
Kelimeleri bitişik yazma	15	% 58
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	20	% 77
Noktadan sonra küçük harf kullanma	3	% 12
Cümle içinde büyük harf kullanma	2	% 8
Eksik kelime yazma	2	% 8
Kelime uydurma	9	% 35
Zamanı etkin kullanmama	3	% 12

Üçüncü sınıfta 14 erkek 12 kız olmak üzere toplam 26 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 14'ü fazla boşluk bırakma, 15'i yanlış harf üretimi, 14'ü satır kullanımı yanlış, 15'i kelimeyi yanlış yazma 17'si noktalama işaretlerini yanlış kullanma, 23'ü paragraf yapmama, 15'i harf eksiltme, 15'i kelimeleri bitişik yazma, 20'si harf büyüklüklerine dikkat etmeme, 14'ü noktalama işaretlerini gereksiz kullanma yanlış yapmıştır. Bu sınıfta en az görülen yazım hatası “harf ekleme” olup (1 kişi), en çok “satır çizgisine uymama” (%84), “eksik kelime yazma” (%78) ve “harf büyüklüğüne dikkat etmeme” (%77) yazım hatalarının yapıldığı görülmüştür. Bu sınıfta da yazı ile ilgili olgunluğa erişilmediği düşünülebilir.

Tablo.4.3.4. A Okulu 4.Sınıf Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	A Okulu 4.Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 34	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	12	% 35
Heceyi yanlış bölme	2	% 6
Harfi yanlış yazma	21	% 62
Satır sonu çizgisi kullanmama	14	% 41
-de bağlacı kullanımı yanlış	1	% 3
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	20	% 59
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	21	% 35
Satır çizgisine uymama	20	% 21
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	12	% 35
Harf ekleme	7	% 21
Harf eksiltme	12	% 35
Eksik hece yazma	7	% 21
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	12	% 35
Kelimeleri bitişik yazma	20	% 59
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	18	% 53
Noktadan sonra küçük harf kullanma	11	% 32
Cümle içinde büyük harf kullanma	3	% 9
Eksik kelime yazma	5	% 15
Kelime uydurma	13	% 38
Zamanı etkin kullanmama	10	% 29

Dördüncü sınıfta 11 erkek 23 kız olmak üzere toplam 34 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 12'si fazla boşluk bırakma, 21'i yanlış harf üretimi, 14'ü satır kullanımı yanlış yapmışlardır. 20 kişi kelimeyi yanlış yazmış, 21 kişi noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanmıştır. 13 kişi heceyi yanlış bölmüş, 12 kişi harf eksiltmiş, 20 kişi kelimeleri bitişik yazmış, 18'i harf büyüklüklerine dikkat etmemiş, 11'i noktadan sonra küçük harf kullanmış, 13'ü kelime uydurmuştur. 10 öğrenci zamanı etkin kullanamamış, 1 öğrenci de -de bağlacını yanlış kullanmıştır. Ayrıca tablodan da görüleceği üzere, bu sınıfta en çok "harfi eksik yazma" (%62) yazım hatasının yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu sınıfta yapılan yazım hatalarının sebebi yazının acele ile özensiz ve dikkatsiz yazılmasından kaynaklanabilir.

Tablo.4.3.5. A Okulu 5.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	A Okulu 5. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 33	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	17	% 52
Heceyi yanlış bölme	9	% 27
Harfi yanlış yazma	22	% 66
Satır sonu çizgisi kullanmama	12	% 36
-de bağlacı kullanımı yanlış	14	% 42
-ki bağlacı kullanımı yanlış	15	% 45
Kelimeyi yanlış yazma	22	% 67
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	21	% 64
Satır çizgisine uymama	19	% 58
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	10	% 30
Harf ekleme	6	% 18
Harf eksiltme	21	% 64
Eksik hece yazma	8	% 24
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	7	% 21
Kelimeleri bitişik yazma	14	% 42
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	20	% 61
Noktadan sonra küçük harf kullanma	9	% 27
Cümle içinde büyük harf kullanma	5	% 15
Eksik kelime yazma	1	% 3
Kelime uydurma	1	% 3
Zamanı etkin kullanmama	1	% 3

Beşinci sınıfta 19 erkek 14 kız toplam 33 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 17'si fazla boşluk bırakma, 22'si yanlış harf üretimi, 12'si satır

kullanımı yanlış, 14'ü –de bağlacını yanlış yazma, 15'i -ki bağlacını yanlış yazma hatalarını yapmışlardır. 22 öğrenci kelimeyi yanlış yazmış, 21 öğrenci noktalama işaretlerini yanlış kullanmıştır. 21 öğrenci harf eksiltmiş, 14 öğrenci kelimeleri bitişik yazmış, 20 öğrenci harf büyüklüklerine dikkat etmemiştir. Bu sınıftaki öğrencilerin yaptıkları yazım hataları yüzdelik değerleri birbirlerine yakın olmakla beraber, “eksik kelime yazma” (%3), “kelime uydurma” (%3) ve “zamanı etkin kullanamama” (%3) yazım hatalarına oldukça az rastlanılmış, en çok rastlanılan yazım hatasının da “kelimeyi yanlış yazma” (%67) olduğu görülmüştür. Bu sınıfta dilbilgisi ve imla açısından daha fazla yazım hatası yapıldığı görülmekle beraber, öğrencilerin dilbilgisi ile ilgili kuralları uygulamada yetersiz oldukları söylenebilir.

Tablo.4.3.6. A Okulu 6.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	A. Okulu 6. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı :26	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	17	% 65
Heceyi yanlış bölme	3	% 12
Harfi yanlış yazma	22	% 85
Satır sonu çizgisi kullanmama	5	% 19
-de bağlacı kullanımı yanlış	25	% 96
-ki bağlacı kullanımı yanlış	22	% 85
Kelimeyi yanlış yazma	12	% 46
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	10	% 38
Satır çizgisine uymama	20	% 77
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	7	% 27
Harf ekleme	2	% 8
Harf eksiltme	6	% 23
Eksik hece yazma	3	% 12
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	9	% 35
Kelimeleri bitişik yazma	8	% 31
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	18	% 69
Noktadan sonra küçük harf kullanma	2	% 8
Cümle içinde büyük harf kullanma	11	% 42
Eksik kelime yazma	1	% 4
Kelime uydurma	3	% 12
Zamanı etkin kullanmama	0	% 0

Altıncı sınıfta 19 kız, 7 erkek olmak üzere toplam 26 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 17'si fazla boşluk bırakma, 22'si yanlış harf üretimi, 25'i -de, 22'si -ki bağlacını yanlış yazma, 12'si kelimeyi yanlış yazma, 20'si satır kullanımı yanlış, 14'ü paragraf yapmama, 18'i harf büyüklüğüne dikkat etmeme, 11'i cümle içinde büyük harf kullanma hatalarını yapmışlardır. Bu sınıftaki öğrencilerin tamamına yakını (%96) -de bağlacını yanlış yerde kullanmış, bununla birlikte zamanı yetiştiremeyen öğrenciye rastlanılmamıştır. Bu sınıftaki yazım hatalarının nedeninin daha önceki sınıflarda düzeltilmeyen yazım hatalarının öğrencide alışkanlık haline gelmiş olduğu düşünülebilir.

Tablo.4.3.7. A Okulu 7.Sınıf Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	A Okulu 7. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 23	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	13	% 57
Heceyi yanlış bölme	2	% 9
Harfi yanlış yazma	22	% 96
Satır sonu çizgisi kullanmama	5	% 22
-de bağlacı kullanımı yanlış	3	% 13
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	3	% 13
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	16	% 70
Satır çizgisine uymama	9	% 39
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	4	% 17
Harf ekleme	0	% 0
Harf eksiltme	4	% 17
Eksik hece yazma	3	% 13
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	5	% 22
Kelimeleri bitişik yazma	6	% 26
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	11	% 48
Noktadan sonra küçük harf kullanma	2	% 9
Cümle içinde büyük harf kullanma	4	% 17
Eksik kelime yazma	0	% 0
Kelime uydurma	1	% 4
Zamanı etkin kullanmama	0	% 0

Yedinci sınıfta 16 erkek, 7 kız olmak üzere toplam 23 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 13'ü fazla boşluk bırakma, 22'si yanlış harf üretimi, 16'sı noktalama işaretlerini yanlış kullanma, 11'i satır kullanımı yanlış, 11'i harf büyüklüklerine dikkat etmeme yazım hataları yapmışlardır. Bu sınıfta zamanı yetiştiremeyen, eksik kelime yazan, harf ekleyen öğrenci bulunmamaktadır. “-ki bağlacı” da bu sınıfta kullanılmamıştır. Diğer taraftan, öğrencilerin tamamına yakını (%96) “harfi yanlış yazma” yazım hatasını yapmışlardır. Bu sınıfta yapılan yazım hatalarının nedeni önceki sınıflardan düzeltilmeden gelen yazım yanlışlarının devamı ve dilbilgisi kurallarını yetersiz bilmekten kaynaklanabilir.

Tablo.4.3.8. A Okulu 8.Sınıf Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	A Okulu 8. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 21	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	12	% 57
Heceyi yanlış bölme	0	% 0
Harfi yanlış yazma	21	% 100
Satır sonu çizgisi kullanmama	3	% 14
-de bağlacı kullanımı yanlış	16	% 76
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	2	% 10
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	12	% 57
Satır çizgisine uymama	8	% 38
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	13	% 62
Harf ekleme	0	% 0
Harf eksiltme	0	% 0
Eksik hece yazma	0	% 0
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	1	% 5
Kelimeleri bitişik yazma	6	% 29
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	13	% 62
Noktadan sonra küçük harf kullanma	0	% 0
Cümle içinde büyük harf kullanma	4	% 19
Eksik kelime yazma	0	% 0
Kelime uydurma	0	% 0
Zamanı etkin kullanmama	0	% 0

Sekizinci sınıfta 5 erkek, 17 kız olmak üzere toplam 21 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 12'si heceyi yanlış bölme, 21'i yanlış harf üretimi, 16'sı –de bağlacını yanlış kullanma, 12'si noktalama işaretlerini yanlış kullanma, 15'i satır kullanımı yanlış, 13'ü harf büyüklüklerine dikkat etmeme yazım hatalarını yapmışlardır. Zamanı etkin kullanmada, kelime uydurmada, eksik kelime yazmada, noktadan sonra küçük harf kullanmada, heceyi yanlış bölmede, harf eksiltmede, eksik hece yazmada, harf eklemede hata yapılmamıştır. Ancak, öğrencilerin hepsi (%100) “harfi yanlış yazma” hatasını yapmışlardır. Bu sınıftaki yazım yanlışlarını dikkate aldığımızda, sekizinci sınıftaki öğrencilerin kendilerine ait yazım tarzı belirleyip yazı kurallarına dikkat etmeden, daha serbest yazı yazdıkları düşünülebilir.

4.3.9. A Okulu Öğrencilerinin Yazım Hatalarına İlişkin Genel Tablo

Yazım Hataları	A okulu öğrencileri: 221	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	131	% 59
Heceyi yanlış bölme	31	% 14
Harfi yanlış yazma	157	% 71
Satır sonu çizgisi kullanmama	64	% 29
-de bağlacı kullanımı yanlış	75	% 34
-ki bağlacı kullanımı yanlış	37	% 17
Kelimeyi yanlış yazma	123	% 56
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	137	% 62
Satır çizgisine uymama	148	% 67
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	50	% 23
Harf ekleme	34	% 15
Harf eksiltme	185	% 84
Eksik hece yazma	37	% 17
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	67	% 30
Kelimeleri bitişik yazma	88	% 40
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	148	% 67
Noktadan sonra küçük harf kullanma	45	% 20
Cümle içinde büyük harf kullanma	47	% 47
Eksik kelime yazma	24	% 11
Kelime uydurma	34	% 15
Zamanı etkin kullanmama	26	% 12

Tablonun incelenmesinden görüleceği gibi, A okulunun birinci ve ikinci kademe öğrencilerinin (1.-8.sınıflar) genellikle “fazla boşluk bırakma”, “harfi yanlış yazma”, “kelimeyi yanlış yazma”, noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma” “satır çizgisine uymama”, “harf eksiltme” ve “harf büyüklüğüne dikkat etmeme” yazım hatalarını yaptıkları, bununla beraber “eksik kelime yazma” ve “zamanı etkin kullanamama” yazma hatalarının az yapıldığı anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan B okulu öğrencilerinin yazma becerilerinde görülen yazma hataları şöyle sıralanmaktadır:

Tablo.4.3.10. B Okulu 1.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	B Okulu 1. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 45	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	34	% 75
Heceyi yanlış bölme	0	% 0
Harfi yanlış yazma	31	% 68
Satır sonu çizgisi kullanmama	2	% 4
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	33	% 73
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	14	% 31
Satır çizgisine uymama	44	% 98
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	3	% 6
Harf ekleme	13	% 28
Harf eksiltme	15	% 33
Eksik hece yazma	4	% 9
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	16	% 36
Kelimeleri bitişik yazma	10	% 22
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	22	% 49
Noktadan sonra küçük harf kullanma	3	% 7
Cümle içinde büyük harf kullanma	0	% 0
Eksik kelime yazma	6	% 13
Kelime uydurma	18	% 4
Zamanı etkin kullanmama	3	% 7

Birinci kademe birinci devre birinci sınıfta 24 erkek, 21 kız olmak üzere toplam 45 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 34’ü fazla boşluk bırakma, 31’i yanlış harf üretimi, 33’ü kelimeyi yanlış yazma hatalarını yapmıştır. 44

kişi satır kullanımı yanlış, 13 kişi harf ekleme, 15 kişi harf eksiltme, 16 kişi de kelimeyi konuştuğu gibi yazma yanlışlarını yapmıştır. Harf büyüklüklerine dikkat etmeyenlerin sayısı 22 kişi, noktalama işaretlerini gereksiz kullananların sayısı 16 kişi, kelime uyduranların sayısı 18 olarak belirlenmiştir. Bununla beraber sınıfın tamamı (45 kişi) paragraf yapmamıştır. Bu sınıfta –de ve –ki bağlacı henüz öğretilmediği için kullanılmamıştır. En çok yapılan yazma hatalarının (% 98) “satır çizgisine uymama” ile “fazla boşluk bırakma” (% 75) olduğu dikkati çekmiştir. Veriler tartışıldığında öğrencilerin yazmaya yeni geçtiklerinden dolayı defter kullanımı ile ilgili sorunlar yaşadıkları düşünülebilir.

Tablo.4.3.11. B Okulu 2.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	B Okulu 2. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 22	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	13	% 59
Heceyi yanlış bölme	2	% 9
Harfi yanlış yazma	17	% 77
Satır sonu çizgisi kullanmama	4	% 18
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	8	% 36
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	6	% 27
Satır çizgisine uymama	13	% 59
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	14	% 67
Harf ekleme	2	% 9
Harf eksiltme	7	% 32
Eksik hece yazma	5	% 28
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	9	% 41
Kelimeleri bitişik yazma	7	% 32
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	11	% 50
Noktadan sonra küçük harf kullanma	3	% 14
Cümle içinde büyük harf kullanma	7	% 32
Eksik kelime yazma	3	% 14
Kelime uydurma	4	% 18
Zamanı etkin kullanmama	13	% 59

İkinci sınıfta 11 kız, 11 erkek olmak üzere toplam 22 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu sınıfta en çok yapılan yazma hatası 17 kişi ile yanlış harf üretimi olup, 14 kişi fazla boşluk bırakmış, 15 kişi satır kullanımı yanlış yapmıştır. 11 kişi harf büyüklüklerine dikkat etmemiştir. Bu sınıfta –de ve –ki bağlacı kullanılmamıştır. Harfi yanlış yazma hatasının (% 77) ve harf büyüklüklerine dikkat etmeme hatasının (% 50) bu sınıfta en çok rastlanan hata türü olduğu görülmüştür. Öğrencilerin yarısından fazlasının da (% 59) yazı yazarken zamanı yetiştiremediği dikkati çekmiştir. Sınıfların genelinde görülen “ fazla boşluk bırakma” yazım hatası burada da görülmektedir. Bunun sebebi fiş kesim döneminde kesilen fişlerin olması gerekenden fazla boşluk bırakılarak gösterilmesinden ve o şekilde öğrenilmesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo.4.3.12. B Okulu 3.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	B Okulu 3. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 20	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	10	% 50
Heceyi yanlış bölme	1	% 5
Harfi yanlış yazma	20	% 100
Satır sonu çizgisi kullanmama	7	% 35
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	9	% 45
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	6	% 30
Satır çizgisine uymama	15	% 75
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	18	% 90
Harf ekleme	2	% 10
Harf eksiltme	5	% 25
Eksik hece yazma	3	% 15
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	10	% 50
Kelimeleri bitişik yazma	8	% 40
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	13	% 65
Noktadan sonra küçük harf kullanma	0	% 0
Cümle içinde büyük harf kullanma	0	% 0
Eksik kelime yazma	2	% 10
Kelime uydurma	4	% 20
Zamanı etkin kullanmama	3	% 15

Üçüncü sınıfta 10 kız, 10 erkek olmak üzere toplam 20 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerin tamamında yanlış harf üretimi görülmüştür. 15 kişi satır kullanımı yanlış, 18 kişi paragraf yapmama, 10 kişi fazla boşluk bırakma, 10 kişi kelimeyi konuştuğu gibi yazma hatası yapmıştır. 13 kişi de harf büyüklüklerine dikkat etmemiştir. Bu sınıfta “-de ve -ki bağlacı” kullanılmamış, belirtilen yazım hatalarından “noktadan sonra küçük harf kullanma” ve “cümle içinde büyük harf kullanma”da hata yapan öğrenci olmadığı gözlenmiştir. Bu sınıfta en çok yapılan yazım hatalarının sırasıyla “kelimeyi yanlış yazma” (% 100), “satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama” (% 90), “satır çizgisine uymama” (% 75) olduğu görülmüştür. Yazıların acele ile düzensiz ve dikkatsiz yazıldığı düşünülebilir.

Tablo.4.3.13. B Okulu 4.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	B Okulu 4. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 38	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	24	% 63
Heceyi yanlış bölme	2	% 5
Harfi yanlış yazma	15	% 39
Satır sonu çizgisi kullanmama	0	% 0
-de bağlacı kullanımı yanlış	1	% 2
-ki bağlacı kullanımı yanlış	5	% 13
Kelimeyi yanlış yazma	7	% 18
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	3	% 8
Satır çizgisine uymama	18	% 47
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	1	% 3
Harf ekleme	1	% 3
Harf eksiltme	3	% 8
Eksik hece yazma	2	% 5
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	7	% 18
Kelimeleri bitişik yazma	2	% 5
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	11	% 29
Noktadan sonra küçük harf kullanma	1	% 3
Cümle içinde büyük harf kullanma	2	% 5
Eksik kelime yazma	2	% 5
Kelime uydurma	5	% 13
Zamanı etkin kullanmama	3	% 8

Dördüncü sınıfta 23 erkek, 15 kız toplam 38 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 24'ü fazla boşluk bırakma, 15'i yanlış harf üretimi, 18'i satır kullanımı yanlış, 11'i harf büyüklüklerine dikkat etmeme yanlış yapmıştır. Buradan da anlaşılacağı üzere bu sınıfta en çok yapılan yazım hataları (% 63) fazla boşluk bırakma ve (% 47) satır çizgisine uymama hatasıdır. Satır çizgisine uyulmaması öğrencilerin defteri düzgün kullanma becerisine sahip olmadıklarını düşündürülebilir.

Tablo.4.3.14. B Okulu 5.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	B Okulu 5. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı :25	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	19	% 76
Heceyi yanlış bölme	0	% 0
Harfi yanlış yazma	24	% 96
Satır sonu çizgisi kullanmama	0	% 0
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	10	% 40
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	1	% 4
Satır çizgisine uymama	14	% 56
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	5	% 20
Harf ekleme	1	% 4
Harf eksiltme	3	% 12
Eksik hece yazma	3	% 12
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	6	% 24
Kelimeleri bitişik yazma	2	% 8
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	10	% 40
Noktadan sonra küçük harf kullanma	0	% 0
Cümle içinde büyük harf kullanma	0	% 0
Eksik kelime yazma	0	% 0
Kelime uydurma	2	% 8
Zamanı etkin kullanmama	1	% 4

Beşinci sınıfta 18 erkek, 7 kız öğrenci olmak üzere toplam 25 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 24'ü yanlış harf üretimi yapmış, 19'u fazla

boşluk bırakmış, 14'ü satır kullanımı yanlış yapmıştır. 10 öğrenci harf büyüklüklerine dikkat etmezken, noktadan sonra küçük harf kullanma, cümle içinde büyük harf kullanma, heceyi yanlış bölme ve eksik kelime yazma hatalarını yapan öğrenci bulunmamaktadır. Öte yandan, bu sınıftaki öğrencilerin büyük çoğunluğu (%96) “harfi yanlış yazma” hatasını yapmış olup, en çok yapılan iki yazım hatasının da “fazla boşluk bırakma” (%76) ve “satır çizgisine uymama” (%56) olduğu görülmektedir. Sonuçlar tartışıldığında; defter düzeni ve kelimelerin yanlış yazımı ile ilgili yazım hatalarının düzeltilmeden alışkanlık haline geldiği söylenebilir.

Tablo.4.3.15. B Okulu 6.Sınıf Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	B Okulu 6. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı :25	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	16	% 64
Heceyi yanlış bölme	3	% 12
Harfi yanlış yazma	22	% 88
Satır sonu çizgisi kullanmama	4	% 16
-de bağlacı kullanımı yanlış	18	% 72
-ki bağlacı kullanımı yanlış	9	% 36
Kelimeyi yanlış yazma	9	% 36
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	10	% 40
Satır çizgisine uymama	19	% 76
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	14	% 56
Harf ekleme	1	% 4
Harf eksiltme	2	% 8
Eksik hece yazma	2	% 8
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	10	% 40
Kelimeleri bitişik yazma	16	% 64
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	15	% 6
Noktadan sonra küçük harf kullanma	4	% 16
Cümle içinde büyük harf kullanma	1	% 4
Eksik kelime yazma	2	% 8
Kelime uydurma	5	% 2
Zamanı etkin kullanmama	0	% 0

İkinci kademe altıncı sınıfta 10 erkek, 15 kız toplam 25 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 16'sı fazla boşluk bırakma, 22'si yanlış harf üretimi, 18'i -de bağlacını yanlış kullanma, 19'u satır kullanımı yanlış, 16'sı kelimeleri bitişik yazma, 15'i harf büyüklüklerine dikkat etmeme yanlış yapmıştır. Sınıfta en çok "harfi yanlış yazma" (%88) hatası yapılırken, en az yapılan yazma hatasının bir kişi ile harf ekleme olduğu tespit edilmiştir. Paragraf yapmama ve heceyi yanlış bölmede hata yapan olmamıştır. Sonuçlar değerlendirildiğinde bu sınıfta birinci kademedan getirilen yazım hatalarının devam ettiği söylenebilir.

Tablo.4.3.16. B Okulu 7.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	B Okulu 7. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 24	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	10	% 42
Heceyi yanlış bölme	1	% 4
Harfi yanlış yazma	19	% 79
Satır sonu çizgisi kullanmama	2	% 8
-de bağlacı kullanımı yanlış	10	% 42
-ki bağlacı kullanımı yanlış	8	% 33
Kelimayı yanlış yazma	4	% 17
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	11	% 46
Satır çizgisine uymama	16	% 67
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	14	% 58
Harf ekleme	1	% 4
Harf eksiltme	0	% 0
Eksik hece yazma	0	% 0
Kelimayı konuştuğu gibi yazma	2	% 8
Kelimeleri bitişik yazma	6	% 25
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	16	% 67
Noktadan sonra küçük harf kullanma	0	% 0
Cümle içinde büyük harf kullanma	1	% 4
Eksik kelime yazma	2	% 8
Kelime uydurma	1	% 4
Zamanı etkin kullanmama	1	% 4

Yedinci sınıfta 10 erkek, 14 kız olmak üzere, toplam 24 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 19'u yanlış harf üretimi, 16'sı satır kullanımı yanlış,

11'i fazla boşluk kullanımı, 11'i noktalama işaretini yanlış yerde kullanma, 16'sı harf büyüklüklerine dikkat etmeme yanlış yapmıştır. Noktadan sonra küçük harf kullanma, harf eksiltme, eksik hece yazma ve heceyi yanlış bölmede hata yapan olmamıştır. Tablodaki yüzdelik değerlerden, bu sınıftaki öğrencilerin çoğunlukla “harfi yanlış yazma” (%79), “satır çizgisine uymama” (%67) ve “harf büyüklüğüne dikkat etmeme” (%67) yazım hatalarını yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu veriler tartışıldığında öğrencilerin yazılarını dikkatsiz,özensiz yazdıkları söylenebilir.

Tablo.4.3.17. B Okulu 8.Sınıf Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	B Okulu 8. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 26	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	21	% 81
Heceyi yanlış bölme	4	% 15
Harfi yanlış yazma	25	% 96
Satır sonu çizgisi kullanmama	4	% 15
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	8	% 30
Kelimeyi yanlış yazma	6	% 23
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	7	% 27
Satır çizgisine uymama	13	% 50
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	15	% 57
Harf ekleme	2	% 7
Harf eksiltme	5	% 19
Eksik hece yazma	2	% 7
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	6	% 23
Kelimeleri bitişik yazma	4	% 15
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	14	% 54
Noktadan sonra küçük harf kullanma	0	% 0
Cümle içinde büyük harf kullanma	1	% 3
Eksik kelime yazma	1	% 3
Kelime uydurma	3	% 11
Zamanı etkin kullanmama	1	% 3

Sekizinci sınıfta 11 kız 15 erkek olmak üzere, toplam 26 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 21'i fazla boşluk bırakmış, 25'i yanlış harf üretimi

hatası yapmış, 17'si noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanmıştır. 15 öğrenci satır kullanımı yanlış yapmış, 14 öğrenci harf büyüklüklerine dikkat etmemiş, 15 öğrenci de noktalama işaretlerini gereksiz yerlerde kullanmıştır. Cümle içinde büyük harf kullanma, noktadan sonra küçük harf kullanma hatasını yapan öğrenci olmamıştır. -de bağlacı bu sınıfta kullanılmamıştır. Sınıfın tamamına yakını (%96) harfi yanlış yazarken, büyük çoğunluğu da (%81) fazla boşluk bırakma" yazım hatasını yapmıştır. Veriler tartışıldığında; öğrencilerin son sınıflarda yazılarını özgünleştirdikleri ve serbest, yazı kurallarına dikkat etmeden yazı yazdıkları söylene bilir.

4.3.18. B Okulu Öğrencilerinin Yazım Hatalarına İlişkin Genel Tablo

Yazım Hataları	B okulu öğrencileri: 225	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	147	% 65
Heceyi yanlış bölme	13	% 6
Harfi yanlış yazma	153	% 68
Satır sonu çizgisi kullanmama	23	% 10
-de bağlacı kullanımı yanlış	29	% 13
-ki bağlacı kullanımı yanlış	30	% 13
Kelimeyi yanlış yazma	86	% 38
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	58	% 26
Satır çizgisine uymama	152	% 68
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	84	% 37
Harf ekleme	23	% 10
Harf eksiltme	40	% 18
Eksik hece yazma	21	% 9
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	66	% 29
Kelimeleri bitişik yazma	55	% 24
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	112	% 50
Noktadan sonra küçük harf kullanma	11	% 5
Cümle içinde büyük harf kullanma	12	% 5
Eksik kelime yazma	18	% 8
Kelime uydurma	42	% 19
Zamanı etkin kullanmama	25	% 11

Yukarıdaki tablonun incelenmesinden, B okulu (1.-8.sınıf) öğrencilerinin çoğunlukla “fazla boşluk bırakma” (%65), “harfi yanlış yazma” (%68) ve “satır çizgisine uymama” (%68) yazım hatasını yaptıkları, “heceyi yanlış bölme” (%6) ve “noktadan sonra küçük harf kullanma” hatalarına oldukça az rastlandığı anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan C okulu öğrencilerinde görülen yazma hataları şunlardır:

Tablo.4.3.19. C Okulu 1.Sınıf Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	C Okulu 1. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 21	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	15	% 71
Heceyi yanlış bölme	3	% 14
Harfi yanlış yazma	18	% 85
Satır sonu çizgisi kullanmama	7	% 33
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	18	% 85
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	2	% 9
Satır çizgisine uymama	18	% 85
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	2	% 9
Harf ekleme	3	% 14
Harf eksiltme	11	% 52
Eksik hece yazma	7	% 33
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	12	% 57
Kelimeleri bitişik yazma	4	% 18
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	12	% 57
Noktadan sonra küçük harf kullanma	1	% 4
Cümle içinde büyük harf kullanma	7	% 33
Eksik kelime yazma	0	% 0
Kelime uydurma	9	% 43
Zamanı etkin kullanmama	0	% 0

Birinci kademe birinci devre birinci sınıfta; 11 kız, 10 erkek olmak üzere toplam 21 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 15'i fazla boşluk

bırakma, 18'i yanlış harf üretimi, 18'i kelimeyi yanlış yazma hatalarını yapmaktadır. 18 kişi satır kullanımı yanlış, 11 kişi harf eksiltme, 12 kişi kelimeyi konuştuğu gibi yazma, 9 kişi kelime uydurma, 7 kişi de cümle içinde büyük harf kullanma hatalarını yapmışlardır. –de ve –ki bağlacı bu sınıfta henüz öğretilmediği için kullanılmamıştır. Tablodan da görüldüğü gibi, C okulu 1.sınıf öğrencilerinde en çok karşılaşılan yazma hatalarının; “fazla boşluk bırakma” (%71), “harfi yanlış yazma” (%85), “satır çizgisine uymama” (%85), “kelimeyi yanlış yazma” (%85) olduğu, diğer yandan, “eksik kelime yazma” ve “zamanı etkin kullanamama” yazım hatalarının bu sınıfta yapılmadığı görülmektedir. Sonuçlar tartışıldığında; öğrencilerin yazılarını sınıf seviyesine uygun çabuklukta yazamadıkları ve dikkatli yazı yazamadıkları söylenebilir.

Tablo.4.3.20. C Okulu 2.Sınıf Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	C Okulu 2. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 25	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	13	% 52
Heceyi yanlış bölme	2	% 8
Harfi yanlış yazma	24	% 96
Satır sonu çizgisi kullanmama	8	% 32
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	17	% 68
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	8	% 32
Satır çizgisine uymama	13	% 52
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	0	% 0
Harf ekleme	5	% 20
Harf eksiltme	7	% 28
Eksik hece yazma	4	% 16
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	13	% 52
Kelimeleri bitişik yazma	3	% 12
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	15	% 6
Noktadan sonra küçük harf kullanma	6	% 24
Cümle içinde büyük harf kullanma	5	% 20
Eksik kelime yazma	0	% 0
Kelime uydurma	4	% 16
Zamanı etkin kullanmama	0	% 0

İkinci sınıfta 15 erkek, 10 kız öğrenci olmak üzere toplam 25 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 24'ü harf üretiminde hata yaparken 17'si kelimeyi yanlış yazıp, 18'i de gereksiz boşluk bırakmıştır. 16 öğrenci satır kullanımı yanlış, 13'ü kelimeyi konuştuğu gibi yazma yanlış, 15 öğrenci de harf büyüklüğüne dikkat etmeme yanlış yapmaktadır. –ki ve –de bağlacı bu sınıfta kullanılmamıştır. Tablodan, sınıfın tamamına yakınının (%96) “harfi yanlış yazma” hatasını yaptığı anlaşılmaktadır. Ezbere yazı yazamamaktan ve kelimeyi aklında tutamamaktan kaynaklanan yazma hatalarının öğrencilerin yazılarını bozduğu bu nedenle kelimeleri uydurdukları düşünülebilir.

Tablo.4.3.21. C Okulu 3.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	C Okulu 3. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 20	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	4	% 20
Heceyi yanlış bölme	6	% 30
Harfi yanlış yazma	16	% 80
Satır sonu çizgisi kullanmama	14	% 70
-de bağlacı kullanımı yanlış	15	% 75
-ki bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
Kelimeyi yanlış yazma	18	% 90
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	14	% 70
Satır çizgisine uymama	14	% 70
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	7	% 35
Harf ekleme	4	% 20
Harf eksiltme	12	% 60
Eksik hece yazma	8	% 40
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	17	% 85
Kelimeleri bitişik yazma	9	% 45
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	12	% 60
Noktadan sonra küçük harf kullanma	6	% 30
Cümle içinde büyük harf kullanma	8	% 40
Eksik kelime yazma	4	% 20
Kelime uydurma	13	% 65
Zamanı etkin kullanmama	1	% 5

Üçüncü sınıfta, 10 kız 10 erkek olmak üzere toplam 20 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 16'sı harf üretimi yanlış, 14'ü satır kullanımı ve noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma, 15'i -de bağlacını yanlış kullanma, 12'si harf eksiltme, 18'i kelimeyi yanlış yazma, 17'si kelimeyi konuştuğu gibi yazma, 12'si harf büyüklüğüne dikkat etmeme, 13'ü kelime uydurma yazma hatalarını yapmışlardır. 1 kişi zamanı yetiştirememiş. Yukarıdaki tablonun incelenmesinden de görüldüğü gibi, bu sınıfta öğrencilerin büyük çoğunluğu, “harfi yanlış yazma” (%80), “kelimeyi yanlış yazma (%90) ve “kelimeyi konuştuğu gibi yazma” (%85) hatalarını yapmışlardır. Diğer sınıflardaki nedenler burada da söylenebilir. Aynı hatalar söz konusudur.

Tablo.4.3.22. C Okulu 4.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	C Okulu 4. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı: 30	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	20	% 66
Heceyi yanlış bölme	4	% 13
Harfi yanlış yazma	24	% 80
Satır sonu çizgisi kullanmama	3	% 10
-de bağlacı kullanımı yanlış	19	% 63
-ki bağlacı kullanımı yanlış	16	% 53
Kelimeyi yanlış yazma	7	% 23
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	17	% 56
Satır çizgisine uymama	13	% 43
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	2	% 6
Harf ekleme	1	% 3
Harf eksiltme	6	% 20
Eksik hece yazma	3	% 10
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	3	% 10
Kelimeleri bitişik yazma	8	% 26
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	12	% 40
Noktadan sonra küçük harf kullanma	0	% 0
Cümle içinde büyük harf kullanma	2	% 6
Eksik kelime yazma	0	% 0
Kelime uydurma	6	% 20
Zamanı etkin kullanmama	0	% 0

Dördüncü sınıfta 14 erkek 16 kız olmak üzere toplam 30 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 20'si fazla boşluk bırakma, 24'ü yanlış harf üretimi, 19'u -de bağlacını, 16'sı -ki bağlacını yanlış kullanma, 17'si noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma ve satır kullanımı yanlış yapma, 12'si de harf büyüklüğüne dikkat etmeme yanlış yapmışlardır. Anlaşılabileceği üzere en çok hata yüzdesi olan yazma hatalarının (% 80) "harfi yanlış yazma", (% 66) fazla boşluk bırakma ve (% 63) "-de bağlacı kullanımı yanlış" olduğu görülmektedir. Sonuçlar tartışıldığında öğrencilerin satır kullanımı, noktalama ve dilbilgisi kurallarını uygulama konusunda yetersiz oldukları düşünülebilir.

Tablo.4.3.23. C Okulu 5.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	C Okulu 5. Sınıf, Toplam Öğrenci Sayısı : 20	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	13	% 65
Heceyi yanlış bölme	0	% 0
Harfi yanlış yazma	20	% 100
Satır sonu çizgisi kullanmama	5	% 25
-de bağlacı kullanımı yanlış	10	% 50
-ki bağlacı kullanımı yanlış	6	% 30
Kelimeyi yanlış yazma	8	% 40
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	7	% 35
Satır çizgisine uymama	11	% 55
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	0	% 0
Harf ekleme	2	% 10
Harf eksiltme	3	% 15
Eksik hece yazma	1	% 5
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	3	% 15
Kelimeleri bitişik yazma	4	% 20
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	8	% 40
Noktadan sonra küçük harf kullanma	0	% 0
Cümle içinde büyük harf kullanma	1	% 5
Eksik kelime yazma	1	% 5
Kelime uydurma	2	% 10
Zamanı etkin kullanmama	0	% 0

Beşinci sınıfta 7 erkek 13 kız olmak üzere, toplam 20 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Öğrencilerin tamamında harf üretimi yanlış gözlenmiştir. 13 öğrenci fazla boşluk bırakma yanlış yapmıştır. Bu sonuçlardan anlaşıldığı üzere bu sınıfta en çok yazım hatası yüzdelerinin “satır çizgisine uymama”(% 55) ve “-de bağlacı kullanımı yanlış” (% 50) olduğu görülmektedir. Bu sınıfta öğrencilerin tamamı (% 100) harfi yanlış yazma hatası yapmışlardır. Bu sınıfın verileri dikkate alındığında yapılan yazım hatalarının nedeni, dilbilgisi kurallarının yeteri kadar anlaşılmaması ve dikkatsiz yazı yazılması olabilir.

Tablo.4.3.24. C Okulu 6.Sınıf Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	C Okulu 6. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 28	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	17	% 60
Heceyi yanlış bölme	2	% 7
Harfi yanlış yazma	20	% 71
Satır sonu çizgisi kullanmama	11	% 39
-de bağlacı kullanımı yanlış	10	% 35
-ki bağlacı kullanımı yanlış	15	% 53
Kelimeyi yanlış yazma	19	% 67
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	23	% 82
Satır çizgisine uymama	1	% 3
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	9	% 32
Harf ekleme	6	% 21
Harf eksiltme	5	% 17
Eksik hece yazma	4	% 14
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	15	% 53
Kelimeleri bitişik yazma	4	% 14
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	21	% 75
Noktadan sonra küçük harf kullanma	0	% 0
Cümle içinde büyük harf kullanma	4	% 14
Eksik kelime yazma	5	% 17
Kelime uydurma	12	% 42
Zamanı etkin kullanmama	6	% 21

Altıncı sınıfta, 14 kız 14 erkek olmak üzere toplam 28 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 17’si fazla boşluk bırakma, 20’si yanlış harf üretimi, 11’i satır kullanımı yanlış yaparken, -ki bağlacında 15 kişinin yanlış yaptığı

gözlenmiştir. 23 öğrenci satır sonu kullanımında yanlışlık yapmış, 23 öğrenci de noktalama işaretlerini yanlış yerlerde kullanmışlardır. 15 öğrenci kelimeyi konuştuğu gibi yazmış, 19 öğrenci kelimeyi yanlış yazmış, 21 öğrenci harf büyüklüklerine dikkat etmemiş, 12 öğrenci de kelime uydurmuştur. Buradan da anlaşılacağı üzere bu sınıfta öğrenciler çok fazla yazım hatası yapmışlardır. Bunların en başında “noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma” (% 82) gelmektedir. Bununla beraber “harf büyüklüğüne dikkat etmeme” (% 75) ve “harfi yanlış yazma” (% 71) yazım hataları yüksek yüzdelerle dikkati çekmiştir. Bu sınıfta da araştırmaya katılan diğer 6.sınıflarda görülmüş olduğu gibi yazım hataları çok fazladır. Bunun sebebi ilk kademedan getirilen yanlış yazım hatalarının davranış haline dönüşmesi olabilir.

Tablo.4.3.25. C Okulu 7.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	C Okulu 7. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 23	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	8	% 34
Heceyi yanlış bölme	1	% 4
Harfi yanlış yazma	12	% 52
Satır sonu çizgisi kullanmama	5	% 21
-de bağlacı kullanımı yanlış	3	% 13
-ki bağlacı kullanımı yanlış	4	% 17
Kelimeyi yanlış yazma	5	% 21
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	8	% 34
Satır çizgisine uymama	15	% 65
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	6	% 26
Harf ekleme	4	% 17
Harf eksiltme	4	% 17
Eksik hece yazma	3	% 13
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	4	% 17
Kelimeleri bitişik yazma	7	% 30
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	15	% 65
Noktadan sonra küçük harf kullanma	3	% 13
Cümle içinde büyük harf kullanma	2	% 8
Eksik kelime yazma	1	% 4
Kelime uydurma	2	% 8
Zamanı etkin kullanmama	0	% 0

Yedinci sınıfta, 14 erkek 9 kız olmak üzere, 23 kişi araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 12'si yanlış harf üretimi hatası, 15'i satır kullanımı hatası, 16'sı paragraf yapmama, 15'i harf büyüklüklerine dikkat etmeme yazım hatalarını yapmıştır. Bu sınıfta tabloda da görüldüğü üzere en yüksek hata yüzdeleri " satır çizgisine uymama" (% 65) ve "harf büyüklüğüne dikkat etmeme" (% 65) yazma hatalarıdır. Aynı zamanda "harfi yanlış yazma " (% 52) yazım hatasının da öğrenci mevcudunun yarısından fazla olduğu dikkati çekmiştir. Bu sınıftaki öğrencilerin yaptıkları yazım hataları dikkate alındığında, öğrencilerin yazıyı yazarken dikkat etmedikleri söylenebilir.

Tablo.4.3.26. C Okulu 8.Sınıfa Ait Yazım Hatası Tablosu

Yazım Hataları	C Okulu 8. Sınıf. Toplam Öğrenci Sayısı : 21	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	2	% 9
Heceyi yanlış bölme	0	% 0
Harfi yanlış yazma	8	% 38
Satır sonu çizgisi kullanmama	4	% 19
-de bağlacı kullanımı yanlış	0	% 0
-ki bağlacı kullanımı yanlış	9	% 42
Kelimeyi yanlış yazma	9	% 42
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	6	% 28
Satır çizgisine uymama	13	% 61
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	6	% 28
Harf ekleme	2	% 9
Harf eksiltme	8	% 38
Eksik hece yazma	5	% 23
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	10	% 47
Kelimeleri bitişik yazma	6	% 28
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	8	% 38
Noktadan sonra küçük harf kullanma	2	% 9
Cümle içinde büyük harf kullanma	3	% 14
Eksik kelime yazma	0	% 0
Kelime uydurma	6	% 28
Zamanı etkin kullanmama	1	% 4

Sekizinci sınıfta, 13 erkek 8 kız olmak üzere, toplam 21 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerden 13'ü satır kullanımı yanlış, 10'u kelimeyi konuştuğu gibi yazma yanlış yapmıştır. –de bağlacını yanlış kullanan olmamakla beraber, heceyi yanlış bölme hatası da bu sınıfta görülmemiştir. Tablo incelendiğinde ortaya çıkan sonuç şudur. Toplam sınıf mevcudunun yarıdan fazlası (% 61) “satır çizgisine uymama”yanlış yapmıştır. Diğer yazım hatalarının yapılma yüzdeleri ise sınıf mevcudunun yarısının altında kalmıştır. Bu sınıfta defter düzenine dikkat edilmemesinden kaynaklanan yazım hatalarının olduğu düşünülmektedir.

4.3.27.C. Okulu Öğrencilerinin Yazım Hatalarına İlişkin Genel Tablo

Yazım Hataları	C okulu öğrencileri: 188	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	92	%49
Heceyi yanlış bölme	18	% 10
Harfi yanlış yazma	142	% 76
Satır sonu çizgisi kullanmama	57	% 30
-de bağlacı kullanımı yanlış	57	% 30
-ki bağlacı kullanımı yanlış	50	% 27
Kelimeyi yanlış yazma	101	% 54
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	85	% 45
Satır çizgisine uymama	98	% 52
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	32	% 17
Harf ekleme	27	% 14
Harf eksiltme	56	% 30
Eksik hece yazma	35	% 19
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	77	% 41
Kelimeleri bitişik yazma	45	% 24
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	103	% 55
Noktadan sonra küçük harf kullanma	18	% 10
Cümle içinde büyük harf kullanma	32	% 17
Eksik kelime yazma	11	% 6
Kelime uydurma	54	% 29
Zamanı etkin kullanmama	8	% 4

Bu tablodan da anlaşılacağı üzere okul geneline bakıldığında en çok yapılan yazım hatalarının 142 kişi ile “harfi yanlış yazma”(% 76) , 101 kişi ile ”kelimeyi yanlış yazma” (% 54) , 98 kişi ile “satır çizgisine uymama” (% 52) , 103 kişi ile “harf büyüklüğüne dikkat etmeme” (% 55) olduğu görülmektedir. Bununla beraber diğer yazma hatalarını yapan öğrencilerin sayısı da oldukça fazladır. Yalnızca yazı yazarken zamanı yetiştiremeyen öğrencilerin sayısı 8 kişi ile önemsenmeyecek yüzdelikte (% 4) kalmıştır.

4.3.28. A, B Ve C Okulları Öğrencilerine Ait Yazım Hatalarına İlişkin Genel

Tablo

Yazım Hataları	A, B ve C Okulu Öğrencileri: 634	
	Yazım Hatası Yapan Öğrenci Sayısı	Yazım Hatası Yüzdesi
Fazla boşluk bırakma	370	% 58
Heceyi yanlış bölme	62	% 10
Harfi yanlış yazma	452	% 71
Satır sonu çizgisi kullanmama	144	% 23
-de bağlacı kullanımı yanlış	161	% 25
-ki bağlacı kullanımı yanlış	117	% 18
Kelimeyi yanlış yazma	310	% 49
Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma	280	% 44
Satır çizgisine uymama	398	% 63
Satırbaşı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama	166	% 26
Harf ekleme	84	% 13
Harf eksiltme	281	% 44
Eksik hece yazma	93	% 15
Kelimeyi konuştuğu gibi yazma	210	% 33
Kelimeleri bitişik yazma	188	% 30
Harf büyüklüğüne dikkat etmeme	327	% 52
Noktadan sonra küçük harf kullanma	74	% 12
Cümle içinde büyük harf kullanma	91	% 14
Eksik kelime yazma	53	% 8
Kelime uydurma	130	% 21
Zamanı etkin kullanmama	59	% 9

4.3.29. A, B, C Okullarındaki Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Yazım Hatalarının Yorumu:

Araştırmaya üç merkez okuldan toplam 635 öğrenci katılmıştır. A okulunda 222, B okulunda 225, C okulunda 188 öğrenci bulunmaktadır. A okulunda toplam 130 (%58) öğrenci “fazla boşluk bırakma” yazım hatasını yaparken, B okulunda toplam 147 (%66) öğrenci, C okulunda toplam 92 (%48) öğrenci bu yazım hatasını yapmıştır. Bu verilerden de anlaşılabacağı üzere, A, B ve C okullarında araştırmaya katılan toplam öğrenci sayıları dikkate alındığında, birbirine yakın değerler elde edilmekle beraber, öğrencilerin büyük çoğunluğunu kapsadığı için öğretmenler tarafından bu kriterin dikkate alınması gerekmektedir.

A, B ve C okulu öğrencilerinin yazım hataları yüzdeleri ayrı ayrı göz önünde bulundurulduğunda,

A, B ve C okullarında “heceyi yanlış bölme” yazım hatasını yapan öğrencilerin sayıları da birbirine yakın yüzdelerle ulaşılmıştır. Sırasıyla A okulu 31 (%14), B okulu 13 (%6), C okulu 18 (% 9) değerlerini almıştır. Bu sonuçlar birbirlerine yakın sonuçlar içermekle beraber, bu hatayı yapan öğrencilerin sayısı yarıdan az olduğu için önemsizdir.

“Harfi yanlış yazma” yazım hatasını A okulunda 210 (%94), B okulunda 172 (%76) ve C okulunda 142 (%75) öğrenci yapmıştır. Bu sonuçlardan da anlaşılabacağı üzere, bu yazma hatasını yapan öğrenci sayısı tamamına yakın olduğundan üzerinde durulması gerekmektedir.

“Satır çizgisi kullanmama” hatasını A okulundan 64 (%29), B okulundan 23 (%10) ve C okulundan 57 (%30) öğrenci yapmıştır. Bu yüzdeler değeri dikkate alındığında öğrencilerin az bir kısmının bu hatayı yaptığı gözlenmekle beraber, düzeltilmediği takdirde hata oranının artabileceği düşünülmektedir.

“-de bağlacını yanlış kullanma” hatasını A okulundan 75 (%34), B okulundan 29 (%13), C okulundan 57 (%30) öğrenci yapmıştır.

“-ki bağlacını yanlış kullanma” hatasını A okulundan 37 (%17), B okulundan 30 (%13), C okulundan 41 (%22) kişi yapmıştır.

-de ve -ki bağlacını yanlış kullanan öğrencilerin yüzdelik değerleri birbirlerine yakın değerler taşımakla beraber, bu değerler öğrenci toplamı dikkate alındığında önemli bir görüntü oluşturmamaktadır. Bazı sınıflarda bu iki bağlacın müfredatta olmadığı için öğretilmediği (özellikle birinci ve ikinci sınıf), bazı sınıflarda da önemle üzerinde durulmadığı için söz konusu bağlaçların yazım hatasının meydana geldiği düşünülmektedir.

“Kelimeyi yanlış yazma” hatasını A okulundan 123 (%55), B okulundan 86 (%38) ve C okulundan 101 (%54) öğrenci yapmıştır. Bu veriler dikkate alındığında, kelimeyi yanlış yazma hatasının öğrenciler tarafından yaygın olarak yapıldığı söylenebilir. Bu yazım hatasının oluşumunda işitme bozukluklarının da etkili olduğu söylenebilir.

“Noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma” hatasını A okulundan 137 (%62), B okulundan 58 (%26) ve C okulundan 85 (%45) öğrenci yapmıştır. Veriler dikkate alındığında, öğrencilerin Türkçe dilbilgisi derslerini dikkatli bir şekilde dinlemedikleri veya konuları tam olarak anlamadıkları söylenebilir. Özellikle ilk sınıflarda gereken uyarılar yapılmadan alışkanlık haline gelen noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma hatasının yaygın olduğu gözlenmiştir.

“Satır çizgisine uymama” hatasını, A okulundan 138 (%62), B okulundan 152 (%67) ve C okulundan 98 (%52) öğrenci yapmıştır. Öğrencilerin kağıtları ve ortaya çıkan veriler dikkate alındığında, defter düzenine uyulmadığı, gereken özenin gösterilmediği, yazma çalışmaları sırasında defter kullanımı ile ilgili gereken uyarıların yapılmadığı düşünülebilir.

“Satır başı ve sonunda gereken boşluğu bırakmama” hatasını, A okulundan 50 (%22), B okulundan 84 (%37) ve C okulundan 32 (%17) kişi yapmıştır. Görüldüğü üzere alışkanlıktan kaynaklanan veya yazım uygulamaları sırasında defter düzeniyle ilgili gereken uyarıların yapılmamasından dolayı bu hatanın yapıldığı düşünülebilir. Özellikle birinci kademede defter kullanımı özensiz ve düzensiz olduğu düşünülerek ileriki sınıflarda da bu alışkanlık devam etmiş olabilir.

“Harf ekleme” hatasını, A okulundan 34 (%15), B okulundan 23 (%10) ve C okulundan 27 (%14) öğrenci yapmıştır. Bu verilerden de görüleceği üzere harf ekleme hatasının düşük oranlarda yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu hatanın meydana gelmesinde işitme bozukluğu veya acele yazı yazma durumunun olduğu düşünülebilir.

“Harf eksiltme” hatasını, A okulundan 95 (%42), B okulundan 40 (%18) ve C okulundan 36 (%19) öğrenci yapmıştır. Bu hatanın oluşumunda da harf ekleme hatasını oluşturan faktörlerin varlığı söylenebilir.

“Eksik hece yazma” hatasını, A okulundan 37 (%17), B okulundan 19 (%8) ve C okulundan 35 (%19) öğrenci yapmıştır. Birinci sınıflarda öğretilen fiş kesme ve heceleme döneminin eksik ve yanlış öğretimi nedeniyle öğrencilerin az bir kısmının kelimeyi eksik heceyle yazdığı düşünülebilir.

“Kelimeyi konuştuğu gibi yazma” hatasını, A okulundan 67 (%30), B okulundan 66 (%29) ve C okulundan 77 (%40) öğrenci yapmıştır. Bölgesel şivelerin etkisiyle öğrencilerin konuşma dillerini yazım diline taşıyabildikleri düşünülebilir.

“Kelimeleri bitişik yazma” hatasını, A okulundan 88 (%40), B okulundan 66 (%29) ve C okulundan 35 (%19) öğrenci yapmıştır. Bu hatanın yapımının satır kullanımı ve defter kullanımı yanlışlığından ve kesilerek asılan fiş kelimelerinin birbirine çok yakın asılmasından (gösterilmesinden) kaynaklandığı söylenebilir.

“Harf büyüklüklerine dikkat etmeme” hatasını, A okulundan 148 (%67), B okulundan 112 (%50) ve C okulundan 113 (%60) öğrenci yapmıştır. Bu verilerden de görüleceği üzere, bu hatanın oranları oldukça yüksektir. Hızlı ve özensiz yazıyı yetiştirme kaygısıyla bu tür hataların oluşumuna meydan verildiği düşünülebilir.

“Noktadan sonra küçük harf kullanma” hatasını, A okulundan 47 (%22), B okulundan 11 (%5) ve C okulundan 18 (%9) öğrenci yapmıştır. Bu hatayı özellikle birinci kademe öğrencilerinin sıklıkla yaptığı göz önüne alındığında noktalama işaretleri kullanımını tam olarak bilinmemesinden, ikinci kademedede ise hızlı ve dikkatsiz yazmaktan kaynaklandığı düşünülebilir.

“Cümle içinde büyük harf kullanma” hatasını, A okulundan 47 (%21), B okulundan 12 (%5) ve C okulundan 32 (%17) öğrenci yapmıştır. Yukarıda (noktadan sonra küçük harf kullanımı) belirtilen nedenler bu yazım hatası için de söylenebilir.

“Eksik kelime yazma” hatasını, A okulundan 24 (%11), B okulundan 18 (%8) ve C okulundan 11 (%6) öğrenci yapmıştır. Araştırma dikte yazma şeklinde olduğu için bu yazma hatasını yapan öğrencilerde işitme bozukluğu olduğu ya da öğrencilerin yazıyı yetiştiremediği düşünülebilir.

“Kelime uydurma” hatasını, A okulundan 57 (%26), B okulundan 42 (%19) ve C okulundan 54 (%29) öğrenci yapmıştır. Bu öğrencilerin yazıyı yetiştiremediği, kelimeyi tam duyamadığı için en yakın şekilde uydurduğu veya işitme bozukluğu olduğu düşünülebilir. Aynı zamanda, yazma ile ilgili problemleri (okuma yazmaya tam geçilmemiş) olabilir.

“Zamanı etkin kullanmama” hatasını, A okulundan 26 (%12), B okulundan 25 (%11) ve C okulundan 8 (%4) öğrenci yapmıştır. Öğrenciler sınıf seviyesine uygun çabuklukta yazı yazamadıkları için yazıyı yetiştirememiş olabilirler.

Veri sonuçları dikkate alındığında A,B ve C okullarında yazma hatalarıyla ilgili ortaya çıkan yüzdelliklerin birbirine yakın değerlerde olduğu görülmüştür. Okulların her sınıf düzeyinde bile benzer sonuçların çıktığı, okullar,sınıflar, öğretmenler farklı olsa bile öğrencilerin yaptığı yazım hatalarının yüzdellik değerlerinin ve öğretmenlerin yazma hataları ile ilgili görüşlerinin benzerlik gösterdiği görülmüştür. Bu durumda araştırmanın ortak bir sorunu yansıttığı düşünülebilir. İlköğretimin ilk kademesinden getirilen yazım hatalarının uzman, öğretmen, idareci ve aile ile işbirliği içinde çalışılarak düzeltilebileceği konusunda ortak bir sonuca varılmıştır.

Tüm bu sonuçlar dikkate alındığında ve araştırmaya katılan öğrencilerin yazı örnekleri incelendiğinde; bu araştırmanın ilköğretim okulları için yazma hatalarını giderici çalışmalara temel teşkil edebileceği düşünülmektedir. Araştırmanın bundan sonraki kısmında öğrencilerin yazı örnekleri her sınıf düzeyi için ayrı ayrı incelenmiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından en çok yapılan yazma hatalarını içeren örnek yazı kağıtları tezde yer almaktadır.

4.1.11.Öğrencilerin yazılarında görülen yazma,hatalarına ait yazı örnekleri

ŞEKİL 1. Birinci sınıf yazı örneği

Berat Memiş
 7-B 20 B enza
 Rza ezezi ş cmza er vza.
 Bcmzaeşç - bza l amza er.
 bmerşiaz.
 Yaprqđi vaf- ađ ađ deđili,
 Dikilir- arman değil.
 Konuşur insađ deđili,
 Kitop

Birinci örnekte yazma hatalarının tamamı bulunmaktadır. Öğrenci satır taşıma, harf büyüklüklerine dikkat etmeme, eksik ve fazla harf yazma, eksik hece yazma, kelime uydurma hatalarını yapmıştır. Satır sonu çizgisini cümlelerin ortasında kullanmıştır. Öğrenci, kelimeleri bitişik yazmış, noktayı “ı” gibi yapmıştır. Öğrencinin yazısı anlamlı bir bütün ifade etmemekle beraber ne yazdığı anlaşılmamaktadır.

ŞEKİL:2.İkinci sınıf yazı örneği

İsmi Seher

Soyadı Kürsü

20-03

2008

Bütün sınıfımızda saksılara
çeşitli bitkiler ektiler. Arkadaşları
buradan Ebru, Zeliha, Özlem, Sema,
Zehra, Lili, togumu getirdiler. Okan,
Murat, Başak, Cansu, Çidem toprak
ve saksı getirdiler. Birlikte yarıdın
larak bir r, basıldı. Bunun için bu
tlayuz.

X

GEE

Güneş batar tepde,

Gök kararır kararır,

Ürkürmüş gibi ay dede

Sarar dı, şa sararır.

İkinci yazı örneğinde; öğrenci; harf eksiltme, küçük harfle cümleye başlama, büyük harfi cümle içinde kullanma, paragraf çizgisini yanlış (gereksiz) kullanma, yanlış hece bölme yazma hatalarını yapmıştır. Bununla beraber harfleri karıştırarak “mutluyuz” yerine “butluyuz”; tohumu yerine “togumu” kelimelerini kullanmıştır.

ŞEKİL:3. Üçüncü sınıf yazı örneği

Adı soyadı Mehmet Bul
 Sınıf 1378
 Ma= 795
 Sınıf 44550

20 03 -
 2002
 c. v. s. m.
 60

Başarı sınıflımızda sark sılarda
 kespli bükiler elctiko Akordaj
 larımızda Ebiy zeliha özlem
 sema zehra bütü taha m lanti
 getirdiler. Okun muvaf bax
 falk candu çideni topraklar
 sark sıl getirdiler. Bilikte
 yardım yaparak bir iş baxardık.
 Bunun için me luyuz.

Böney baktar tepede

Gök kararır, karenir

Ürik müz gibi ay dede

Sarı dıt ca sararır

Üçüncü yazı örneğinde; öğrenci; bitişik kelime yazma, harf eksiltme, harfleri birbirinin yerine kullanma (ı-i) yazım hatalarını yapmıştır. Şekildeki yazı örneğine dikkat edilirse öğrenci adını numarasını bile yanlış yazmıştır. Öğrencide yazım ile ilgili kuralların oluşmadığı söylenebilir.

BALIK TOSLI.
 ŞEKİL: 4. Dördüncü sınıf yazı örneği

20 03 2002
 9 a 1 5 a m b a .

4 - F.

KÜÇÜK Balık.

Balıkçının biri akşamı dek öjörösönun
 da bir Balık tuta bildi bu küçük bir Balık
 dı.

- onlar beni bıraktın diledile. ba hırdı
 Balıkçıkı çok küçük hüm işine gura
 mu senind;ğinin koluna bile taldur mama
 beni bırakırsan bir süre sonra hoy relibüğü
 rümü ilipci kış beni tutu hırdı o kendine
 bir sigafedine bçkersin

Görmüş geçirmiş balıkçı

- Doğru söylüyorsun dedi Ama seni bırak
 mayacağım. Çünkü geniden. ele geçilip
 geçir meyeceğim kesin değil. Gelece
 ğin umudu belimdeki ni götürmek işte
 mem.

t

Okulu La Fonten Mesall
 911

Dördüncü yazı örneğinde; yazı ile ilgili tüm hatalar göze çarpmaktadır. Yazılar farklı büyüklüklerde kelimeler ve harfler bitişik şekildedir. Satır çizgisine uyulmamış; gelişigüzel yazılar yazılmıştır.

ŞEKİL:5. Beşinci sınıf yazı örneği

Adı: Haliş
Soyadı: Duyzan
5/B

Büyükelçimize saygıyla selamlar
mize saygı gösterelim ki, töre
lerimize uyuyor olalım.

Babamın 5. sınıf arıcılığı
nindan okullarında yaz. Aynı
okulunda köhük köhük
göküz göküz. Beşimiz aynı
okula gidiyoruz. İlimizde aynı
sınıftayız.

incele

Ankara'daki evimize yerle
şen bir hafta oldu. Daha önce
mektup yazmadım. Çünkü
burada okula yeni yazıldım.
Yeni ekimizin adresini babam
dün dün öğrenmiştim. İlk işim
sabah mektup yazmak oldu.

İzö. Okulu

Beşinci yazı örneğinde; harfler arası boşluklar bırakılarak kelimeler birleşik yazılmıştır. Harflerin büyüklüklerine dikkat edilmemiştir. Noktadan sonra küçük harf kullanılmış, harflerin çizgileri ve yuvarlakları tam olarak birleştirilmemiştir. Harflerin yazılışları (üretimi) yanlıştır. Öğrenci yazısı dikkatsizce yazmıştır.

ŞEKİL:6. Altıncı sınıf yazı örneği

o yadı = OKAN DÜŞAN
 = 29.05.2002
 = 61A NO = 1222
 0,0

Peynir dende. Bundanda aldık acımı acı
 mın tuzlu birde baktıktı üzecinde bir
 ak küf olusunstar.
 teriye söylemeden Peyniri attık.

teriye söylemeden kötü mal hic satma
 Haksız kazanç hic edinmedim. Beş, on
 için haram yiyemem.

Kemalattin Tuğcu
 (Bamın gıdabı)

Altıncı şekilde yazma hatalarının pek çoğu açıkça görülmektedir. Öğrenci, “adı –soyadı” yazarken iki kelimeyi ayırıp ortasına eşittir (=) işaretini koymuştur. Fazla boşluk bırakma hatası yapmıştır. Cümle başında küçük harf, cümle ortasında büyük harf kullanmıştır. “Eksik hece yazma” hatasını yapmıştır. Örneğin: “Babamın” kelimesi yerine “bamın” kelimesini kullanmıştır. Bu öğrencide “kelimeleri konuştuğu gibi yazma” yazım hatası olduğu söylenebilir.

ŞEKİL :7. Yedinci Sınıf Yazı Örneği.

Erol
Yığıter
7/1

336

Ah bu boş giden günleri iyi bilirim.
Üzünü verirken, kendinden sakmışlar gibi
gelir sonunda tembeliğin gereği dahi
yararlı olduğunu düşünürken üzüntüsünü
içinden

Sanatçı ilâhı çekmek isteyen kişidir yaptığı
iş izlersin isten Bakarsın anlarsın, okusun başa
ilsin -- Sonra da etkisinde kalsın demek ki
kurağın, tünlerin zengin ve âlû olması için
söz uğraşmalısınız.

7.0.0

Yedinci yazı örneğinde ilk başta göze pek çok yazım hatası çarpmaktadır. Öğrenci, noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmama, kelimeleri bitişik yazma, yazı büyüklüklerine dikkat etmeme, satır taşıma yazma hatalarını sıkça yapmıştır. Öğrencinin yazısı oldukça bozuk, düzensiz ve yanlıştır, harf üretimine dikkat etmemiş, gelişi güzel bir yazı örneği sergilemiştir.

ŞEKİL :8. Sekizinci sınıf yazı örneği.

ETİM.

YURDAKLI

18

Toktor, birseyi bilgisi birarınma
kaynağıdır. Okaynaa yablaşdığını
ondan yararlanıldığıınız ölçüde kendimin
zi ve toplumumuzu daha iyileriz.
Bunun için ki ulusal bilginin
en zengin kaynağı faklerdir.

"Ben dostluğun ve arkadaş-
lığın medeni kumruverici
olduğunu önceden bilmediğim.
Oysa dostluğu ve arkadaşlığı
kırplarda ki kahramanlarla
birlikte öğrendim"
... .. İ.Ö.Ö.

Sekizinci yazı örneğinde ; satır kullanımı yanlış, bitişik kelime yazımı, yanlış harf üretimi hataları sıklıkla yapılmıştır. Öğrenci, soyadını yazarken harf eksiltmiştir. Öğrenci, dikkatsiz ve düzensiz bir yazı örneği sergilemekle beraber, yazıyı acele veya önemsemeden yazdığı düşünülebilir.

V. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan genel sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

5.1.Sonuç

Araştırmada ortaya çıkan veriler değerlendirildiğinde şu sonuçlara ulaşılmıştır.

İlköğretimin 1. kademe 1. devresinde okuyan öğrenciler, fazla boşluk bırakma, heceyi yanlış bölme, satır taşıma ve defter düzenine dikkat etmeme gibi yazma hatalarını diğer hatalardan daha fazla yapmışlardır. İlköğretimin 1. kademe 2. devresinde okuyan öğrenciler ise; kelime yanlış, kelimeleri bitişik yazma, harf eksiltme, harf ekleme, noktalama işaretlerini yanlış yerde kullanma gibi yazma hatalarını yapmışlardır. İlköğretimin 2. kademe öğrencilerinin yazma becerilerinde kelimeleri bitişik yazma ve noktalama işaretlerini yanlış kullanma gibi yazma hataları görülmektedir.

Örneklem grubundaki öğretmenler, yazma hataları ile ilgili bir eğitim almadıkları için, bu konuda öğrencilerine yardımcı olamadıklarını düşünmektedirler. Öğretmenler, yazma hataları ile ilgili eğitim almak istemektedirler. Örneklem grubundaki Türkçe öğretmenleri 2. kademeye kadar taşınarak gelen yazma bozukluklarında 1. kademe 1. sınıfta alınan yanlış yazma öğretiminin etkili olduğunu, alışkanlık haline gelen yazma hatalarının düzeltilemeyeceğini ifade etmişlerdir.

Yazma becerisi yetersizlikleri konusunda öğretmenlerin görüşleri; öğrenim durumu, cinsiyet, kıdem durumuna göre farklılık göstermemektedir. Araştırmaya katılan tüm öğretmenler, yazma hataları ile ilgili ortak görüşleri benimsemişlerdir. Araştırmada, yazma hatalarının eğitim ve öğretimde önemli bir yeri olduğu ve öğretmenlerin yazma hataları ile ilgili eğitim almaları gerektiği sonucuna varılmıştır.

5.2.Öneriler

Araştırmanın sonuçlarından da anlaşılacağı üzere, yazı insanların toplumsal yaşantılarını sürdürebilmek için en önemli ihtiyaçlarından birisidir. Öğrenci bazında değerlendirildiğinde, yazılan yazıların öğretmen tarafından okunup anlaşılması başarısının ölçümünü direkt olarak etkilemektedir. Harflerin üretiminin eksik ve hatalı oluşu anlatılmak istenilen yargının anlaşılmasına sebep olabilir. 6 yaşında başlayan eğitim-öğretim hayatının en önemli parçası olan yazı, yaş ilerledikçe bozulma değil, olgunlaşıp güzelleşirse yaşamı kolaylaştırıp ihtiyaçlara karşılık verir. Tüm bunlar dikkate alındığında, yazı ile ilgili çalışmaların yeniden düzenlenerek birtakım önerilerin dikkate alınmasının gerektiği düşünülmektedir. Bu öneriler şu şekilde sıralanabilir:

1.Araştırmaya katılan öğretmenlerden (%50)'si –yarısı- yazma hatası konusuyla ilgili bilgisi olduğunu ifade ederken, diğer yarısı da konu hakkında bilgisi olmadığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin konuyu tam olarak bilmediğini kabul etmesi objektiflik prensibi açısından önemlidir. Bunun doğal bir sonucu olarak da öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun (%87.5) bu konuyla ilgili hizmet içi kurs veya seminer düzenlenmesi konusunda birleştiği görülmektedir. Yazı programının yazma hatalarını düzeltmek amacıyla yeterince geliştirilmesi, bu yönelik çalışmalara süratle başlanması, eğitim programlarıyla bilgilendirilmesi gerekmektedir.

2. Öğretmenlerin tamamına yakını (%94.1) sınıflarında yazma hataları olan öğrencilerin bulunduğunu, fakat herhangi bir yardım almadan (uzman personelin olmayışı ve konu hakkında bilgili personelin bulunmadığı için) yazma hataları bulunan öğrencilerle birebir çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Sınıfların kalabalık oluşu ve müfredatın yetiştirilme zamanında zorunluluğu nedeniyle yapılan çalışmaların yeterli olmayışı, problemin daha sonraki sınıflara taşınmasına sebep olabilecektir. Bu durumun dikkate alınarak konuyla ilgili öğretmenlerin çalışmalara katılmasına teşvik edilmesi ve bir uzman gözetiminde gereken yardımların alınmasının sağlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

3.Ailelerin öğretmene yazı öğretimi konusunda daha bilinçli bir şekilde yardım etmesi gerekmektedir. Öğretmenler, ailelerin öğrencileri evde bilinçsiz bir şekilde yazı çalışması yaptırdıklarını, öğretim şeklinin tam tersi bir şekilde (cümle yöntemi değil, harf yöntemiyle eğitildiği) çalıştırdıklarını, bu durumun da öğrencide bocalama, tezatlık ve zorluklar meydana getirdiğini düşünmektedirler. Ailelerin öğretmenlerin rehberliğinde öğrencileri çalıştırması görüşünü benimsetmek için eğitici-öğretici toplantılar, seminerler düzenlenmeli ve okul aile birlikleri bu konuda bilinçlendirilmelidirler.

4.Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%72.2) yazı programının yetersizliği ile ilgili olarak ifade ettiği sorunlar dikkate alınarak, yazı programının yeniden gözden geçirilmesi ve düzenlenmesi gerekmektedir.

5.Bu araştırmadan ortaya çıkan sonuçların dikkate alınarak, öğrencilerin yazım hatalarının ve nedenlerinin, çözüm yolları ile birlikte düzenlenerek, öğretmenlerin yazma çalışmalarına destek vermesi için eğitim öğretimin hizmetine sunulması beklenmektedir.

6.Sosyo-ekonomik açıdan farklı, fakat birbirine sınır üç ilçe merkezindeki üç okulda gerçekleştirilen bu araştırmanın, sosyo-ekonomik açıdan farklı sekiz merkez ilçede birer okulun aynı düzeydeki birer sınıfında gerçekleştirilmesi, ayrı bir çalışma konusu olabilir.

7.Bu araştırmada elde edilen verilerin dikkate alınarak, sadece öğretmenler üzerinde sınıflarındaki öğrencilerin yazma hatalarını düzeltmeye ilişkin bir araştırma yapılabilir.

8.Bu araştırmada elde edilen yazma hatası kriterlerinin sayısı azaltılarak sadece uygulamaya dönük bir istatistiksel bir araştırma yapılabilir.

9.Öğrencilere uzun yazı ödevleri vermek yerine sınıfta yazı uygulamalarını fazlaştırıp,yapılan yazım hatalarına yerinde ve zamanında müdahale edilerek, düzeltilme yoluna gidilmesi önerilmektedir.

10.Yazım hatalarının oluşma nedenleri dikkate alınarak, bu faktörlerin en aza indirilmesi için gereken tedbirlerin alınması önerilmektedir.



KAYNAKÇA

AĞCA, Hüseyin. (1999) **Yazılı Anlatım**. Ankara:Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

AKSOY, Ömer Asım. (2000) **Dil Yanlıları**. İstanbul: Adam Yayınları.

AKYOL, Hayati. (2000) **Yazı Öğretimi**. Ankara: Milli Eğitim, (146), 37-41.

AKYOL, Hayati. (2001) **Türkçe İlkokuma Yazma Öğretimi**. Ankara:Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

DAMAR, Mustafa. (1996) **İlkokuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Güçlüklerle Öğretmen Nitelikleri Arasındaki İlişki**. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

DİKMEN, Selahattin (1986) **İlk Okuma Yazma Öğretimi- Öğretmen Rehberi** İstanbul: Ofset Basımevi.

DEMİREL, Özcan. (1999) **Türkçe Öğretimi**. Ankara: Pegem YAYINEVİ.

GÖĞÜŞ, Beşir. (1978) **Türkçe ve Yazı Eğitimi**. Ankara: Gül Yayınevi.

GRAHAM, Steve. (1992) **Focus On Exceptional Children**. Denver-Colorado: Love Publishing Company

GÜNEŞ, Firdevs. (2000) **Uygulamalı Okuma Yazma Öğretimi**. Ankara: Ocak Yayınları.

KARASAR, Niyazi. (1992) **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara: Sanem Matbaacılık.

KAVCAR, Cahit (1995) **Türkçe Öğretimi**. Ankara: Engin Yayınevi

KILIÇ, Mehmet. (1996) **İlkokuma Yazma Öğretiminde Temel Problemler**. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

KURUOĞLU, Nihal. (1994) **Yazı Öğretimi Ders Notları**. Bursa: Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.

KÜÇÜKAHMET, Leyla. (1997) **Eğitim Programları ve Öğretim**. Ankara: Gazi Kitabevi.

M.E.B, (1991), **İlkokul Öğretmenleri Mesleki Çalışmalar, Yazı Eğitimi ve Öğretimi Kılavuzu**. Ankara: İlköğretim Genel Müdürlüğü

M.E.B, (1995), **İlköğretim Programı**. Ankara.M.E.B Yayınevi.

M.E.B. (2001) **İlköğretimde Türkçe Öğretimi**. Ankara: MEB Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı.

M.E.B. (1979) **İlkokuma ve Yazma Öğretmen Kılavuzu**. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

M.E.B. (2001) **İlkokuma Yazma Öğretimi**. Ankara:MEB Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı.

ÖZ, M.Fevzi. (1999). **Uygulamalı İlk Okuma Yazma Öğretimi Anı Yayıncılık**. Ankara.

ÖZÇELİK, Durmuş Ali. (1981) **Okullarda Ölçme ve Değerlendirme**. Ankara: ÜSYM

ÖZDEMİR, Emin. (1972) **Türkçe Öğretimi Kılavuzu**. İstanbul: İnkılâp Yayınevi.

ÖZDEMİR, Emin. (1987) **Türkçe Öğretimi Kılavuzu**. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

PÜSKÜLLÜOĞLU, Ali. (1976) **Öz Türkçe Sözlük**. İstanbul. Bilgi Yayınevi.

SÖNMEZ, Veysel. (1994) **Öğretmen El Kitabı**. Ankara: PEGEM Yayıncılık.

ŞENOL, Musa. (1999) **Okuma Yazma Öğretiminin Tasviri Bibliyografyası**. Afyon: Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

UÇAR, Doğan. (2001) **Okuma Yazma Öğretiminde Kullanılan Yöntemlerin Etkililiğinin Karşılaştırılması**. Ankara: Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

USLU, Sacide. (1998) **İlkokul 1, 2 ve 3. Sınıflarda Yazı Öğretim Etkinliğinin Değerlendirilmesi**. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

YALÇIN, Cevdet. (1991) **Güzel Konuşma ve Yazma Kılavuzu**. Ankara: İlayda Yayınları.

YALÇIN, Zeki. (1999) **İlköğretim Okullarında İlkokuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler**. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

YAVUZER, Haluk. (1999) **Çocuk Psikolojisi**. İstanbul: Remzi Kitabevi.

YAVUZER, Haluk. (2000) **Okul Çağı Çocuğu**. Ankara: Remzi Kitabevi.

YILDIZLAR, Mehmet. (1994) **Özel ve Resmi İlköğretim Okulları Birinci Kademe Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yazma Hataları**. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

EKLER**Ek-1: Anket Formu****ANKET YÖNERGESİ**

Sayın Meslektaşlarım:

Bu anket; ilköğretim birinci ve ikinci kademe öğrencilerinin yazma becerisi yetersizliklerinin tespiti açısından görüşlerinizi almak amacıyla hazırlanmıştır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel durumunuz ile ilgili sorular, İkinci bölümde ise öğrencilerimizin yazma becerisi yetersizliklerinin tespiti hakkında sorular sorulmuştur. Sorulardan 14'ü kapalı uçlu sorular olup cevaplar “evet”, “hayır” olmak üzere iki seçenekte düzenlenmiştir. Diğer sorular açık uçlu olup, yorumlarınız ve açık cevaplarınızla şekillenecektir. Ankette toplam 23 soru vardır.

Cevaplarınızı, eğitim adına dikkate alarak, işaretlediklerinize bir daha göz atıp olması gerekeni değil, olanı işaretlerseniz araştırmamızın sıhhati açısından çok faydalı olur.

Ankete vereceğiniz doğru cevaplar araştırmaya ışık tutacaktır. İlgilerinize teşekkür ederim.

Gülşen KOÇAK
Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

ANKET
BÖLÜM I

Kişisel Bilgiler

1. Meslekteki kıdeminiz ?

- a) () 5 yıl ve daha az
- b) () 6-10 yıl
- c) () 11-15 yıl
- d) () 16-20 yıl
- e) () 21-25 yıl
- f) () 26 yıl ve daha yukarı

2. Bitirdiğiniz okul ?

- a) Yüksek okul
- b) Fakülte
- c) Eğitim fakültesi
- d) Öğretmen okulu
- e) Diğer

3. Cinsiyetiniz ?

- a) Erkek
- b) Bayan

4. Sınıfınızın mevcudu ?

- a) 20-30
- b) 30-40
- c) 40 ve üzeri

5. Okuttuğunuz sınıf düzeyi

1. Sınıf () 2. Sınıf () 3. Sınıf () 4. Sınıf () 5. Sınıf ()
6. Sınıf () 7. Sınıf () 8. Sınıf ()

BÖLÜM II

Yazma Becerisindeki Yetersizlikler Açısından

1. “Disgraphia” (Yazma bozukluğu) terimi hakkında bir bilginiz var mı?
☐ Evet ☐ Hayır
2. Sizce yazı programında yazma hatalarını düzeltmek için yeterli açıklamalar var mıdır?
☐ Evet ☐ Hayır
3. Sınıfınızda yazma bozukluğu olan öğrenci var mı? Kaç kişi?
☐ Evet ☐ Hayır
☐ Kişi
4. Yazma yetersizliklerini giderme yolları ile ilgili bir eğitim aldınız mı?
☐ Evet ☐ Hayır
5. Sınıfınızda disleksia (Okuma Bozukluğu) olan öğrenciniz var mı? Kaç kişi?
☐ Evet ☐ Hayır
☐ Kişi
6. Türkçe dersinde yazı çalışmalarına gereken zaman ve önem veriliyor mu?
☐ Evet ☐ Hayır
7. Görme, bozukluklarından dolayı yazma bozukluğu olan öğrencileriniz var mı? Kaç kişi ?
☐ Evet ☐ Hayır
☐ Kişi
8. Yazma bozukluğu ile ilgilenen bir uzmanınız var mı?
☐ Evet ☐ Hayır
9. Yazma bozukluklarını düzeltmek için uzman öğretmen, aile ve idare ile birlikte çalışıyor musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır
10. İşitme bozukluklarından dolayı yazma bozukluğu olan öğrencileriniz var mı? Kaç kişi?
☐ Evet ☐ Hayır
☐ Kişi
11. Sınıf seviyesine uygun çabuklukta yazı yazamayan öğrenciniz var mı ? Kaç kişi ?

- () Evet () Hayır
() Kişi

12. Yazınızla öğrencilere örnek oluyor musunuz?

- () Evet () Hayır

13. Sınıfınızda öğrenme güçlüğü nedeniyle yazma bozukluğu olan öğrencileriniz var mı? Kaç kişi?

- () Evet () Hayır
() Kişi

14. Yazma bozukluğu olan öğrencilerinizle birebir çalışıyor musunuz?

- () Evet () Hayır

15. Yazı bozukluğu olan öğrencilere ne tür uyarılar yapıyorsunuz?

.....

16. Yazı dersinin dışında da öğrencilere yazılar ile ilgili ne tür uyarılar yapıyorsunuz?

.....

17. Güzel yazı yazanı nasıl motive ediyorsunuz?

.....

18. Verilen cümle veya alıştırmaların seçiminde nelere dikkat ediyorsunuz?

.....

19. Defter kullanımında ne tür sorunlar yaşıyorsunuz?

.....

20. Yazı yazarken harflerin üretiminde ne gibi sorunlar yaşıyorsunuz?

.....

21. Öğrenciler en çok hangi harflerin yazımında zorluk çekiyorlar?

.....

22. Öğrencilerinizin yazma becerilerinde en çok hangi problemlerle karşılaşıyorsunuz?

- a) Satır taşırması
- b) Ters harf yazımı
- c) Ezbere yazamama
- d) Yanlış hece bölme
- e) Boşlukları fazla bırakma
- f) Kelimeleri bitişik yazma
- g) Büyük harfleri cümle içinde kullanma
- h) Küçük harfle cümleye başlama
- İ) Diğer...

23. Bir eğitimci olarak bu konuyla ilgili görüşlerinizi yazar mısınız?
(Tavsiye ve istekleriniz)

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM: Kültür

SAYI : B.08.4/ME.14.06.00.11.070/ 269

KONU : Araştırma çalışması

21.01.2002

VALİLİK MAKAMINA
ANKARA

İLGİ: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nün 08.01.2002 tarih ve 160 sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Gülşen KOÇAK'ın, "Ankara İli Merkez İlçesinde Okuyan İlköğretim Okullarındaki Öğrencilerin Yazma Becerilerindeki Bozukluklar" konulu tezi ile ilgili araştırma çalışmasını ilimiz Altındağ ve Merkez ilçelerindeki ilköğretim okullarında yapabilmek için ilgi yazı ile izin istemektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarındaki öğrencilerin kılık kıyafetleri ile yönetmelikte belirtilen kurallara uyulması kaydıyla söz konusu istek Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.



Yüksel SEZGİN
Milli Eğitim Müdür V.

OLUR
23/01/2002

Haydar KESKİN
Vali a.
Vali Yardımcısı

2002

T.C.
ALTINDAĞ KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

04 ŞUBAT 2002

:Kültür

:B.08.4.MEM.4.06.01.11.070/1942

:Araştırma.

Sr. İ. Altın
Gözetim
rica ederim.
13.2.2002-9

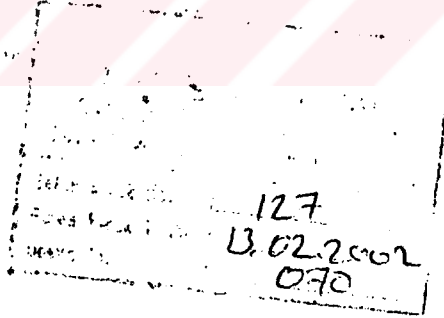
İLKÖĞRETİM OKUL MÜDÜRLÜKLERİNE
ALTINDAĞ

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans
ramı öğrencilerinden Gülşen KOÇAK'ın okulunuzda araştırma çalışması yapabilmesinin
n görüldüğüne ilişkin Valilik Makamından alınan Olur ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

1 Onay Örneği.

Sat. KARAKAŞ
İlçe Milli Eğitim Müdürü



T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ